דבר

יום שני, י"ג בשבט תשמ"ח, 1 בפברואר 1988 ● גליון 19333

היום 12 עמודים ● המחיר 1.20 ש"ח (כולל מע"מ), באילת 1.04 ש"ח

היום בדבר

- הכל משיקולי ביטחון / דני רובינשטיין
- לא עולה להם בריאות / עליזה ולך
- בריאות הנפש – איך / חגי אשר
- ריפטיאציה / טדי פרויס
- בורסה וכלכלה עמ' (4-5); עכשיו עמ' (9)
- ספורט עמ' (10); כוכבים ולילות עמ' (12)

מזג האויר

(ע) – תחזית מזג האוויר להיום: מזג האויר יהיה מעונן עד מעונן חלקית. גשמים ירדו מלווים ברוחות חזקות והטמפ' ירדו בשעות ביכר. בחדסון ירד שלג. הטמפרטורות המינימום והמקסימום החזויות להיום:

ירושלים: 4-10, דמת הגולן: 4-9, צפת: 3-7, נמל חיפה: 8-15; סבריה: 7-14, נצרת: 6-15, עפולה: 6-15, שומרון: 4-13, תל־אביב: 8-15, גמל התעופה בן גוריון: 5-15, יריחו: 6-17, עזה: 9-15, באר־שבע: 6-13, אילת: 9-19.

חוסיין ברומא, מובארק בפאריס ● בישראל צופים שרים קשיים בשיחות הסדרי ביניים

שרי המערך תומכים בהסדרי ביניים ● שרון ולוי רמזו כי יערימו קשיים ● שמיר: ממתינים לחוסיין

מאת יחסי מלמן,
סופר מדיני של „דבר"

מוכיר הממשלה אליקים רובינשטיין מחייך כי גם אם הכאשר יפתח משא ומתן על הסדרי ביניים צפויים לו קשיים רבים. בשיחה עם „דבר" סרב מזכיר הממשלה ששב בסוף השבוע משיחות בוואשינגטון עם שר החוץ ניזרח שולץ להעריך באלו תחומי צפויים הקשיים. ואולם, שרים בממשלה הפקידים בכירים העריכו אמש כי הממשל האמריקאי מבקש להציע להסדר ביניים שיתבסס על הענקת סמכויות רחבות של מינהל עצמי לתושבי השטחים ומעורבות גדולה של ירדן בנדה. כן השאר יתבעו סמכויות השלמה על סקורה הסים והקרקעות בנדה ובעזה, ומסירתם למינהל העצמי.

ראש הממשלה יצחק שמיר לא יוכל, העריכו השרים, להסכים לכך גם אם יסכים צפריר. התנגדותם של שרים כמו שרון, לוי, ויוסף שפירא, בפי. שהם עצמם רמזו בישיבת הממשלה אתמול. אם תושג בימים הקרובים התקדמות במגעים, ובמיוחד אם יסכים המלך חוסיין להכנס למשא ומתן. בראש נציגות משותפת לו ולפלשתינים עם ישראל על הסדר ביניים ישקול שר החוץ נ'דנ שולץ מיבנו שיחות במזרח התיכון, ג'יימס דיפלמס ותיק ומנוסה לסיוע במשא ומתן באיזור. ממלא מקום ראש הממשלה שמעון פרס מסר אתמול בממשלה כי לפי ההערכה שבידיו מתכוון המיסל האמריקאי לפתוח בדצמבר 88, במקביל למשא והמתן על הסדר הכיניים כשיחות על אופי הסדר הקבע. בריזנים כאלה תועלה גם שאלת הגבולות.

גם פרס וגם שמיר דיווחו לממשלה כי בכל מקרה מעניין המיסל האמריקאי כמשא ומתן מזורז ובביצוע מואץ של הקמת המיגוזל העצמי. הערבתם היא כי הכוונה היא לצמצם את פרקי הזמן שמוכנו בהסכמי קמפ דייוויד, לפיהם האוטונומיה המלאה תבוצע בתוך חמש שנים מהסגת ההסדר ולא יאוחר משלוש שנים לאחר מכן יפתח משא ומתן על מעמד הקבע של השטחים.

שמיר הודה כי בגלל רגישותן של מדינות ערב ובמיוחד ירדן ואש"ף שאינן צד להסכמי קמפ דיוויד רחוו את התכנית, בעדיף המיסל באירה"ב להגדיר את כל המהלך בשם „הסדר ביניים" ולא „אוטונומיה". יועצו המדיני של שר

(המשך בעמ' 2)

אור חצות:
מאמץ לרגיע המתבחלים ●
מצגי: צמיגים בוערים פה ושם אין פירושם שכל הארה נעשית
עמ' 3

מאת אמנון רמקר,
סופר „דבר" בוואשינגטון

ואשינגטון (מיוחד ל„דבר") – מקורות בוואשינגטון אמרו אתמול, כי יחסת שולץ כבילה את המרביבים הבאים: מתיחה בינלאומית בחסות המקצמה, תוך מאמץ מרחבי לשכנע את המלך חוסין להתמתק בתפקיד מקפי לשהי המקצמה הנדולה, שיחות מראצות על הענקת אוטונומיה לשטחים תוך חצי שנה ופשרה מרבוריאלית.

המקורות הדגישו, כי יחסה זן של שולץ תואמת את הקוים הכלליים של תוכנית ריגן מ1982. הם אמרו, כי כשלב הזה הדבה כאוד תלוי בעמדתו של המלך חוסין סיבא אתמול מרבת־עמון לביקור בחוא. ארה"ב מפעילה לחץ כבד מאוד על המלך הירדני לקבל את יחסת ריגן והדיוחים הראשונים משליחתו של פיליפ חביב היו, לדברי המקורות, מעודדים למדי, אף כי המלך לא קיבל את כל מרביבי העבדה האמריקאית. הם אמרו, כי חוסין לא סגר את הדלת בפני יחסת שולץ.

עוד אמרו המקורות, כי לא מן הנבנע שבימים הקרובים, או לשהות תוך שבועיים, יודיע המיסל באורח שמבי ומוסמן על מדיניתו החדשה.

תגובות מעודדות מירדן

התגובות הראשונות שהגיבו אתמול לוואשינגטון מרבת־עמון הנגדו על ידי מקורות אמריקאים כ„מעודדות לטר". השגריר המיוחד פיליפ חביב דיווח לוואשינגטון כי שיחותיו עם המלך חוסין משאירות

(המשך בעמ' 2)

מחכים למלך

חוסיין מלך ירדן, מלווה בשר החוץ האיטלקי ג'וליו אנדראוטי, בקבלת פנים בנמל התעופה קיאמפינו ברומא, עם הגיעו אתמול לביקור רשמי בן שלושה ימים. (צילום: א.פ.)

במכתב שהעבירו ל„דבר":

מילואימניקים: הוציאו את הנבוט מידי הנערים ותנו לנו המלאכה בשטחים

מאת מלי הילנר, הסופרת הצבאית של „דבר"

חיילי מילואים שנקראו להחליף כוחות סדירים ב„בצעת עזה, קוראים „להוציא מידי הנערים את הנבוט" ולאייש התמקדים באיזור באנשי מילואים.

במכתב שנמסר לסופרת „דבר" מציין איש מילואים את כוונת חבריו לצוות שקראו לראשי צה"ל להחזיר את היחידות הסדירות למסלול האימונים השיגרתי ולשחררו מהסכנה להרג נפשותיהם.

„אל תתנו נבוטים לחיילים הסדירים, זה הדם אותם זה הורס לנו את הדור הבא של האזרחים! קחו אותנו אנשי המילואים... אמצב הזה הוא אסון והוא פגע קרם כל בנו. אני אומר: שילחו את הנערים להתאמן – להחזיק לעזרת חיילים אמיתיים. שילחו אותם למקום. בן הם ממלאים את שליחותם האמיתית, תנו להם לגבש את השקפת עולמם, את אישיותם בצורה שאינה מעוותת. רק אתמול חבשו את ספסל הלימודים, חסו בצל סינרה של אמא והיום הם מכים ומשפילים אנשים מבוגרים מהם, נאמר במכתב. „אצלם המכות זן לפעמים משוק – המשך המשוק בשוטרים ובנבים. נפשם נהרסת – הם שוב לא יהיו אותם אורחים שאנו רוצים. הפצע הזה לא יגליד במהרה. אל תתנו להם נבוטים"

(המשך בעמ' 2)

דו"ח השפעת ההכאות על החיילים – בקרוב לרמטכ"ל

מאת מלי הילנר, הסופרת הצבאית של „דבר"

הרמטכ"ל והמפקדים הבכירים של אזורי יהודה, שומרון ורצועת עזה יקבלו ביכים הקרובים את מימצאי כחלקת מדעי ההתנהגות של אביא לגבי ההשפעות שיש ושיהיו למדיניות הכבות על החיילים הסדירים.

בסגרת המדגם, נפגשו הפסיכולוגים של צה"ל עם כ700 חיילים בשטחים ושוחחו איתם על בסיס שאלון שהוכן מראש, באשר לתחושותיהם ובעיותיהם. החוכר כבר עובר וגובש ואולם מימצאיו נשארו חסויים עד להכאתם לידיעת ראש־הצבא. נודע, כי בכוונת אכ"א לאפשר למפקדים הבאים של הכחות לספל במימצאים ובצעדים סום מדיבים. זאת מתוך נקודת מוצא לפיה הטיפול צריך להיות במיסוד פיקודי־מנהיגותי ולא באמצעות פסיכולוגים, כיעבר לשלב של איתור הבעיות.

בסקר דעת קהל של „טיים"

כמחצית מהלא־יהודים בארה"ב: לקצץ המענקים

מאת מרים פוקס, כתבת „דבר" בניויורק

ניויורק (מיוחד ל„דבר") - סקר דעת קהל שערך שבועון „טיים" מגלה שכמעט מחצית מהנשאלים שאינם יהודים חושבים שעל ארה"ב לחסוך את המענקים לישראל בגלל מדיניותה בשטחים המחוקקים.

הסקר משווה דעות של יהודים ולא יהודים בקשר לכתבות בשטחים. 45 אחוז מהנשאלים הלא־יהודים לעומת 10 אחוזים בלבד מהיהודים חושבים שיש להפסיק את המענקים. 32 אחוז לא יהודים ו84 אחוז יהודים אינם מסכימים לכך שיפסיקו את המענקים. עוד מגלה הסקר שיותר מחצית מהנשאלים, בין שהם יהודים ובין שלא, חושבים שפעולות כוחות הבטחון בשטחים יגבירו את האנטישמיות בארה"ב.

כמחצית מהנשאלים היהודים ורבע מהלא־יהודים חושבים שהתקשורת אינה מציגה את ישראל בצורה הוגנת. 56 אחוז מהנשאלים הלא־יהודים ו39 אחוז מהיהודים חושבים שיש להקים מדינה פלשתינית בשטחים. ואילו רק 12 אחוז מהנשאלים היהודים ו28 מהלא־יהודים חושבים שלאירגונים יהודיים יש יותר מדי השפעה על מדיניות ארה"ב בהמזרח התיכון.

במשאל זה דואיינו בטלפון 394 לא־יהודים ו363 יהודים.

שוללים בעקיפין רעיונות ארה"ב:

אש"ף: שום גורם זולתנו לא ירוויח מהמהומות בשטחים

מאת רן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

בתאם אבו שריף, יועצו לענייני הסברה של ערפאת, שלל אתמול בעקיפין את הדיעות האמריקאיים הדרשים לקידום תהליך השלום באזור.

בראיון עיתונאי אמר אבו שריף, כי אש"ף לא יסכים ששום גורם ערבי זולתו (דמז לירדן) יפיק דווחים מהתקוממות הנבטכת של הנוסכים בשטחים. הוא אמר שאש"ף מעניין שהתקוממות של הנוסכים תיכשך כדי לאלץ באמצעותה את ארה"ב להכיר, בסופו של דבר, בזכות הפלשתינים להקים מדינה משלהם. בתוך כך אמר עבדאלה חוראני, חבר הנוער הפועל של אש"ף, שלארגון אין בינתיים כוונה לחדש את הדיאלוג המדיני עם ירדן לצורך הליכה משותפת לטר"מ מדיני עם ישראל בבמסגרת ועידה בין־לאומית.

שכם לא נשמעה לעוצר: מהומות ברחובות

תושב בית־אל במצב קריטי בעקבות השלכת בקבוק תבערה ● גורם צבאי: לא נשבור שביתת המסחר

מאת דני רובינשטיין, אוריאל בן־עמי, מלי הילנר, יוחנן לוי ודני צדקיהו, סופרי „דבר"

אלמי מפגינים לא נשמעו אתמול להוראות צוחל בשכם, ועל אף העוצר הכללי שהוטל שם המשיכו להבעיר צמיגים ולחסום את הכבישים.

תושב בית־אל נכוה אתמול מבקבוק תבערה ומצבו הוגדר אמש „קריטי".

גורם בכחלני בכיר העריך אמש כי צוחל לא יוכל לשבירת שביתת המסחר הנמשכת בסוחרי ירושלים. לראשונה זה שנים, הוטל אתמול עוצר בלילי על העיר שכם וסביבותיה. גם בשעות הערב אתמול נמשכו בעיר מהומות בקנה מידה שלא היה כמותו. אלפים בסמאות העיר העתיקה לא נשמעו להוראות

קלרק אמר „זה סיוט" – ופוינדקסטר ביטל הנחת הצינור בהיכנסו לתפקיד

מאת אבנר דנקנר
מפי יהב"ר בארה"ב

הזעם לטעבי לבמחן לאחר הארכתו גלהן פוינדקסטר, החליט לבטל את ההבנות להנחת צינור גאז מצרים לישראל לקבלה שבוחרים עם כניסתו לתפקיד בסוף 1985, זאת לאחר שיהיה קדם בהעקדה, וויליאם קלרק, אמר לו כי הפרוייקט הפך לסיוט" בשל נסיונותיהם של אנשי עסקים לגרוף את הרווח הגדול ביותר לעסקה.

התובע המיוחד הבורק את הפרשה נתן בימים אלה ידיעות על היחסים המיוחדים שהיו בין אחד היזמים, המיליונר השודרי הישראלי לשעבר ברוך „ברוס" רפפורט לבין מי שהיה סגנו הל כובנוג הכיתן הנרכזית של ארה"ב, וילאם קייסי.

על פי מידע שבידי העובד ובחוד חוסיק מקפלין אחד אנשי עסקים בעלי אינטרסים כספיים ובשני המקרים נהל העניין שלא בצורות המקובלים של הסיטל. הם אברו, כי לעניין הצינור נכנסו עוזך הדן רוברט וולך המיליונר רפפורט בכל קשריהם האישיים עם אישים בכירים בישראל ובארה"ב, מתוך מטרה להרוויח סכומים גדולים.

המקרים נגרר הזעק לבהון לאחר חוסיק מקפלין אחד אנשי עסקים בעלי אינטרסים כספיים ובשני המקרים נהל העניין שלא בצורות המקובלים של הסיטל. הם אברו, כי לעניין הצינור נכנסו עוזך הדן רוברט וולך המיליונר רפפורט בכל קשריהם האישיים עם אישים בכירים בישראל ובארה"ב, מתוך מטרה להרוויח סכומים גדולים.

פקידים אמריקאים הסו אתבול את פרשת הצינור לפרשה האיראנית. הם אברו, כי בכני

חוסיין ברומא, מובארק בפאריס ● בישראל צופים קשיים

(המשך מעמ' 1)

ההיץ נברוד נוביץ, שחזר אבש בשיחות בוואשינגטון עם יועצו הבדיני של נשיא מצרים עוסמה אל־באז ועם עוזרו של שר החוץ ג'ורג' שולץ צילו היא רווח כי הסיטל לא שלל את רעיון הפתיחה הבדלאומית של הסמא ובתו. גם הוא וגם מזכיר הסיטלה הגישו כי אין מרוצר בכלל זה בתוכנית כל בבט אלא ב„רעיונות" הבייסל בבבס זכי גם למיסל הוואשינגטון לא ביטר עדיין ביצר יתפתח המהלך מהו ובה יהיו פרטיו.

שרת חלי רבוה נקבה על שמיר

הכד לקליטת עליה יעקב צור הציע שהתי הבפלגות הנדולות יכלו „מסק זמן ויחולו בהתקפות הדדיוני וקבוצריות האבן נדבה כי דציונו נקלב אתבול בישיבת הבבסלה על קרקע עורה. שרים רבים כיפרו אבש כי הישיבה היתה „הרבה" בהסוחה לדיונים בתיפה האחרונה התנהלה בוורה עניינית, רצינית ובלי רבנרמים.

לאחר סקרות בהחנות של שר הבסרה ויסר הבבחון על התפרעויות האחרונות בבסחים

שכם לא נשמעה לעוצר: מהומות ברחובות

(המשך מעמ' 1)

מחבלים ולהכניע ולהביעים. העוצר מילל גם את מחנות הפליטים סמביב שכם: בלאטה, עסבר ועין בית־אלבא. בעיר יש נוכחות של צבא המוכר על הגבעה מעבל העיר העתיקה.

תחנת משטרה נשרפה כליל

כאות מפגינים שיצאו אתמול מתפילות בכנסיה הבדבנית של בית־מחר צעדו לעבר בנין העדיה ובדרכם הסתערו על בנין המשטרה הקופות ושרפו בליל את המשרדים. שוטרים שהיו במקום נמלטו. אתמול הוטבת כל האיזור הנוצרי של בית־לחם, בית־סחור, ובית־גאלה וצעדים מפגינים הסמו את הוורבות בית סחור, הבעידו צמיגים והניחו את רגלי אש"ף. הצבא לא התעבד במהומות בבית־סחור ומשרדי המשטרה במקום נשרפו, כאמור, בליל.

הפגנה של מתפללים נוצרים שיצאו מתפילות יום א' היתה אתמול באזרים גם במרכז רמאללה.

נמצאן קשה

דב קלמנוביץ, תושב בית־אל כי נכוה אתמול באורח קשה מנפקוק תבערה שהושלך לעברו מצפון לרמאללה סמוך לכניין הבנהל האזרחי בבית־אל. אבש הוגדר מצבו כקשה.

אבש סמוך לשעה 17:30 נהג קלמנוביץ בהכניתו מדגם פרסבה לכיוון ביתו בבית־אל. כ־300 מטרים לפני צומת הבינאל האזרחי מצפון לרמאללה הושלך לעבר מכוניתו בקבוק תבערה שהתלקח בתוך מכוניתו לאחר שהתנפץ. המכונית עלתה בלהבות וקלמנוביץ שהיה תחור מחגורת הבטיחות, נלכד בתוכה ונכווה באורח קשה. מתוצאה מהשלמת הבקבוק איבד קלמנוביץ את השליטה על הרכב והתנגש בעמוד חשמל. קלמנוביץ הצליח לחלץ עצמו סרבבו ויצא ממנו כשגופו אפוף להבות. למקום הוזעק מד"ר עזור, סוכיר הישוב עפרה, שהעביר את קלמנוביץ מרכבו לבית החולים "הדסה" הר הצופים, משם הועבר הפצוע ל"הרמה" עין כרם. קלמנוביץ סובל מסוכרת בדרגה שלישית ב־60 אחוז מגופו. ובן נפגע אחריו המגיעים.

קלמנוביץ, 35-19 נשוי ואב לשלושה ילדים משמש ראש השכון במועצה האזורית מטה בנימין.

עשרות תושבים הגיעים מבית אל יצאו אתמול לאחר הפיגוע למקום שבו הושלך בקבוק התבערה וחסמו את הבבים עד לבואו של אלוף עמרם מצנע. בהגיעו למקום שוחח מצנע עם התושבים שדרשו להחביר בעונשים בלפי מסתיימו־מירי בקבוקים.

מחוות הכמחון נערכו הלילה כדי לבטע התלקחות בקרב תושבי בית אל סיבאו בהצוטת להפכון מול בית ראש המטלה בירושלים.

ועד ארגון נפגעי הדרור קרא אתבול לשר הבטחון להזור מיד למדיניות תקיפה התלקית נגד הסרור.

בדרכים בסתריים

צהל לא יכלה צעדים לשבירת שביתת המסחר בסחר ירושלים. כך העריך אתמול גורם בכחוני בביר. אותו גורם ציין עוד כי מדיניות הצבא בשטחים אינה עתידה להשתנות על־אף הביקורת בבית הסחור ואולם אין זו ברירתם של סיטה מזרח בטל הקוסי סיוכר המצב להעריך בראש את התפתחויות האת שיעוקן.

ביניתים נודע כי ביקורים של אנשי הסברבות הצבאיות והבטחוניות מאירופה ומקומות אחרים בישראל־ התבכלו לבגל המצב. שב הגנה־ שלי מדינה סערבי־אירופים. הגבלי־ לפני כשבועיים על ביטול סותנו לבוא לביקור כאורח שר הבטחון יצחק רבין והיו ביטולים של ביקורים מתוכננים.

רצועת עזה

העוצר שהוטל בשבת בסחנה הפליטים דיר אל־בלח ברצועת עזה נמשך.

שימוע לשופט בר־דיין נערך בלשכת היועץ חריש

מאת מובה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

שימוע נערך אתמול בלשכת היועץ המשפטי למשלה לשופט התעבורה יעקב בר־דיין, כדי להחליט אם להגיש נגדו תלונה לבית הדין המשמעתי של השופטים.

בר־דיין מחכה כאחר מטלושה השופטים הנוספים שעליהם כבר נמסר כי יוגשו נגדם כתבי אישום.

מחר תינתן זכות סיומע גם לשופטים תרפא בן־שחר ואשר ארבל, לפני החלטה אם להגיש נגדם כתבי אישום.

נרע כי עד סוף השבוע יוגשו כתבי האישום נגד שלושת השופטים כהן, ארבל וחרפאי.

תיאטרון

מערכון המתאמץ להיות מחזה

מאת מירי פז

התיאטרון ה„קאמרי" מציג „נכנע ומנצחי", מאת חנוך לוין ובביטוי, תפאורה ותלבשות: רות דהן מוסיקה: דן הגולמכן תאורה: בריאן דיוס.

משתתפים: ניטה מונטה, תחיה דנון, משה איבגי, אברהם שושנו, שמולקי לוי, יהויכין פרידלנדר, יעקב כהן.

„נכנע ומנצחי" מתחיל במיסב המבקרות הלוויתנית המוכרות – רפליקות שנונות ודקות אבחנה על הסבע האנושי והדיאלוגיות ההשפלות והסבל, אולם בבר במחצית המערכה השנייה צונח המחזה למיתוח מגרנר. יש כאן בקושי חומר למערכון שלוקן התאמץ – והפעם אותות המאמץ גילים מדי – לתפור אותו בתפרים נסים למחזה. על אף המשחק המשובח במיוחד של איבגי, שושנו, מונטה, דנון וכהן התפאורה היפה. מאר של רות דה, אין בידוק לבילוי שעתים במערכון ספק נגשש שמתימר להיות מחזה.

פרס הרעידה ה„עברה" בחולון

1988 – שנת הכרעה לתקומת המדינה

מאת עמרם גבאי, סופר „דבר"

„שנת 1988 תהיה שנת הכרעה לעתיד ישראל כפי ששנת 1947 היתה שנת הכרעה לתקומת המדינה. מעולם לא ויתרנו על ויקענו לישראל אולם מה שמתרחש היום בשטחים מחייב אותנו לשמור על החוזן ולהתמודד מול הסכיאות החדשה" – אמר אמש ס"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון־פרס בהרצאה הראשונה של מחזו דרדרום של מפלגת העבודה שנערכה אתמול בחולון. פרס אמר כי „60 אחוז מאזרחי המדינה תומכים בכינוס ועידה בדלאומית, שהיא הדים הבעיה הבערת ביותר, בלעדיה ייגרם נזק הן לישראל והן ליהדות העולם".

מזכ"ל מפלגת העבודה, שהיה אורח הכבוד בועידה, קרא לנבחרי הערים חולון, בת־ים ואזור, לרתום את המריטות הפנימיות ולהתאחד על מנת להבים את הליכוד בבחירות הקרובות.

מחוז רדרדום הוא השלישי בגודלו בבחרות המפלגה, ובבחירות האחרונות הנעיק למפלגת העבודה 90,000 קולות.

רעיון חדש של קדאפי

לחלק אמריקה לשלושה: אדומים, שחורים ולבנים

לונדון (רויטר). – שלום לב מרעמר קדאפי קרא לאינדיאנים ולשחורים בארה"ב להתאחד ולהקים מדינות משלהם בצפון אמריקה.

בנאום שנשדר בטלוויזיה הבריטית אמר קדאפי, כי יש לחלק את צפון אמריקה לשלוש מדינות: אחת לאינדיאנים, אחת לשחורים והשלישית ליתדת הלבנים. „שבעצם צריך היה להחזיר לאירופה ולהשאיר את הבשאת האמריקנית לצאצאיה הבדלאומית של האינדיאנים האדומים".

קדאפי אמר עוד, כי האינדיאנים האמריקאים חיבים ליקחת לידם חזרה את אדמת אבותיהם, על פי עקרונות האו"ם בדבר הגדרה עצמית. „יש להתחיל כבר עכשיו במאבק להקים מדינה של האינדיאנים הנרוים בצפון אמריקה, בקליפורניה, שיקאגו, טקסס, ומקסיקו", אמר קדאפי.

„שלום עכשיו" תציג בובה של שמיר: „יצחק לא לשלום"

מאת מובה צימוקי כתבת „דבר" בירושלים

„שלום עכשיו" מתכננת מעילות אינטנסיבית בדרכים שונות לקראת המהלכים המדיניים הצפויים ונסיעתו של שמיר לוושינגטון בחודש מארס.

התנועה תציג בובה „יצחק לא לשלום" ברמות ראש הממשלה יצחק שמיר. יצחק („לא לשלום") שמיר יתתף במשמרות מחאה ובעצרות של „שלום עכשיו" המתוכננות לימים ולשבועות הקרובים. כמה מטובי האמנים השתתפו בהכנת „האידוע" שבו יצג ראש ענק של והם שמיר סיורכב על אחד מחברי התנועה. יצחק „לא לשלום" יסמיע, בקולו של שמיר, את דעותיו הנוראות נגד משא ומתן לשלום, יאזכר את התנגדותו להסדרים בעבר ואת חוות דעתה של הודת־כהן על פעולתו בעניין הטבח במחנות הפליטים. הבובה תוצג מחר במשמרת מחאה של „שלום עכשיו" מול ביתו של ראש הממשלה.

כינום מנוח של פעילי „שלום עכשיו" מכל רחבי הארץ יתקיים בשבת הקרובה בקיבוץ נעש שבשרון. במפגש פעילים זה יעלו פעילי התנועה הצעות שונות למהלכים שהתנועה צריכה לנקוט בחודשים הקרובים. לפי דעתם, כינוס פעילים כזה נעדך בדרך־כלל אחת לשנה ובו מתרים את קו הפעולה לשנה הארוך יותר. ההצעות העולות ב„נעש" הן בסיס לדיונים הנערכים לאחר מכן בסניפי התנועה. השנים וב„פרחם על" של התנועה המתכנס אחת לשבועיים.

שימוע לשופט בר־דיין נערך בלשכת היועץ חריש

מאת מובה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

שימוע נערך אתמול בלשכת היועץ המשפטי למשלה לשופט התעבורה יעקב בר־דיין, כדי להחליט אם להגיש נגדו תלונה לבית הדין המשמעתי של השופטים.

בר־דיין מחכה כאחר מטלושה השופטים הנוספים שעליהם כבר נמסר כי יוגשו נגדם כתבי אישום.

מחר תינתן זכות סיומע גם לשופטים תרפא בן־שחר ואשר ארבל, לפני החלטה אם להגיש נגדם כתבי אישום.

נרע כי עד סוף השבוע יוגשו כתבי האישום נגד שלושת השופטים כהן, ארבל וחרפאי.

פרץ התנגד לחוק ההסמכה ושרי המערך נשמו לרווחה

מאת יחזי מלמן, מפרי המרכזי של „דבר"

התנגדותו של השר יצחק פרץ לחוק ההסמכה הנקבלה בפיפוק אצל רוב שרי ממלכה העבודה המקודם, מי הדבר ימנע מהם את המנוע ההבעיה בעד הדלק.

הצעתם המוסמכת של שר הדתות ובולון הבר ושר האנרגיה משה שחל הובאה אתמול לישיבתה השבועית של הממשלה. ההצעה אומרת, כי לרשויות מקומיות תוענק סמכות לסנור מתי עינוגים בשבת, אך הם יוכלו להתחשב באווירי מגורים ובאופי האוכלוסיה בהם. שרי מפלגת העבודה, פרס לשר לקליטת עלייה יעקב צור, החליטו להצביע בעד ההצעה ויש לה חוב בממשלה.

השר צור סבן, כי ההצעה תביא למעשה לביטול כל ההישגים שהשיגו הנודמים החילוניים בירושלים ולסגירת כל מתי הקולנוע והמופעים הצבוריים שפועלים בבירה לאור פסיקת השופטת אילה פרוקצ'יה. האולם, השר פרץ הודיע, כי הוא מתנגד לפשרה המוצעת ולבקשתו נדחה הדיון.

משקיפים פוליטיים הערכו, כי מאחורי הנימוקים הקרוגיים שהעלה השר פרץ בהתנגדותו לחוק, מסתתרים גם שיקולים פוליטיים. לאחר שאגודת ישראל דחתה את ההצעה לא יכולה ש"ס להרשות לעצמה להמתין בה. הנושא יעלה על כן בישיבת הממשלה בשבוע הבא.

לבקשת פרץ נדחה הדיון בשעון הקיץ

מאת יחזי מלמן, מפרי המרכזי של „דבר"

לבקשתו של השר פרץ המבקש לעיין בפרטי ההצעה בדבר הדיון בממשלה על הארכת שעון קיץ לשלוש השנים הבאות.

את ההצעה שגובשה על ידי משרד האנרגיה ומשרד הפנים הביא אתמול לממשלה השר משה שחל. ההצעה מרבות על הנהגת שעון קיץ לתקופה של כחמשה חודשים מאפריל (מהשביעי של פסח) ועד לספטמבר (כ־12 יום לפני ראש השנה). הנושא יידון על כן בישיבה בשבוע הבא.

סמנכ"ל תדיראן – יפרוש

מאת חיים ביאור, סופר „דבר"

יואל מטות, סמנכ"ל למשאבי אנוש ומינהל ב„תדיראן" הודיע על כוונתו להתפטר מתפקידו לאחר 16 שנה בחברה. צעדו הוא ביטוי נוסף לדעדעים הפוקדים באחרונה את קונצרן האלקטרוניקה הגדול.

מטות, בן 40, משמש בתפקידו כסמנכ"ל זה ארבע שנים. בשבועות האחרונים שוודת סיסה בקרב 12 אלף עובדי החברה על רקע כוונת ההנהלה לבצע צמצומים משמעותיים בכח אדם. בקרב ועדי העובדים ב„תדיראן" השמעה באחרונה דרישה להחלפתם של חברים בהנהלת החברה בטענה שהם אחראים להרעה במצבה הפיננסי וליחסי העבודה העכורים שבה.

מטות עצמו מכחיש שהחלטתו לפרוש מתפקיד קשורה בלחץ שמפעילים הועדים להחליפו, יחד עם בכירים אחרים בחברה. אמש מסר ל„דבר", כי פרישתו תתבצע בעוד חודשים אחדים.

הוועדה למינוי שופטים ממליצה להחמיר הבדיקות

מאת מובה צימוקי, כתבת „דבר" בירושלים

הוועדה למינוי שופטים ממליצה שהמועמדים לשיפוט יעברו בדיקות בחתונות ובריאותיות מעבר לאלו שהיו נהוגות עד עתה.

הוועדה למינוי שופטים התכנסה אתמול בירושלים לגבש הצעות חדשות שנועדו להחמיר את בדיקות בישוריהם של המועמדים לכסן כשופטים. כן הממליצה הוועדה לנסח מחדש את כללי עבודת הוועדה לבחירת שופטים. המלץ כי תיכון מחדש רשימת המבקשים להיות שופטים בסרם תרגן הוועדה במועמדותם.

משעל וסלל לחזרת אריצה להופיע בפני ב"ד משמעתי

מאת דניאל בן־סימון, סופר „דבר"

עו"ד משה ויצבוגר, המשמש תובע בבית הדין למשמעת של עובדי רשות השידור, המליץ אתמול בפני המנכ"ל אורי פורת להעמיד לדין את כתבי הטלוויזיה נסים משעל וישראל סגל. השניים נחשדו בקבלת אופציות ממיכאל אלבין.

מנכ"ל הרשות אימץ את המלצת התובע וכבר אתמול הגיש את שתי הקובלנות לבית הדין. למשמעת. במהלך השבוע יקבע בית הדין את הרכב השופטים שיישבו בדין ואת מועדי הדיונים. משעל וסגל יחזורו ארצה בקרוב כדי להופיע בפני בית הדין.

מזכור, החלים הודיע המשפטי לממשלה כי אין מקום להעמיד את שני הכתבים לדין פלילי, למקום את ביקש הודיע כי התובע ישקול אם יש להעמיד את השניים לדין משמעתי.

הוועדה למינוי שופטים ממליצה להחמיר הבדיקות

מאת מובה צימוקי, כתבת „דבר" בירושלים

הוועדה למינוי שופטים ממליצה שהמועמדים לשיפוט יעברו בדיקות בחתונות ובריאותיות מעבר לאלו שהיו נהוגות עד עתה.

הוועדה למינוי שופטים התכנסה אתמול בירושלים לגבש הצעות חדשות שנועדו להחמיר את בדיקות בישוריהם של המועמדים לכסן כשופטים. כן הממליצה הוועדה לנסח מחדש את כללי עבודת הוועדה לבחירת שופטים. המלץ כי תיכון מחדש רשימת המבקשים להיות שופטים בסרם תרגן הוועדה במועמדותם.

האוצר

(המשך מעמ' 1)

אפשרות הארכת השביתה עצומה בבתי החולים הגריאטריים והפסיכיאטריים, בהם כחות הצוד מהמדים אחוז גדול כאוד מהמחות.

ד"ר הודה הארצי של עובדי בתי החולים הממשלתיים, משה אבגוב, אמר בשיחה ל„דבר", כי השותפים מודעים לסכל שנגרם לחולים, אבל „בו אנחנו מנהלים המפתח להפסקת הסכל הוא, בידי האוצר". האוצר מבדיל סידב אתמול לפעול תחת לחץ של „הפסקת המצב". מלשכת דובר משרד האוצר נמסר, כי „אין כל כביה לתת את התוספות שרוצים עובדי הבריאות המשק, אבל אם שוחרים מסגרת אין סוף לדבר. מחר יבאו קבוצות אחרות וידמידו אקרח לראש". עובדי המינהל המשק בבתי החולים הממשלתיים קיבלו לפני עשרה חודשים תוספת בסך 73 ש"ח ואחר כך, עם תחימת הסכם המסגרת לשרות הציבור, קיבלו עוד תוספת בסך 75 ש"ח. בסך הכל הם קיבלו תוספת של 148 ש"ח, להבדיל מכל עובדי הבריאה שקיבלו רק 75 ש"ח, מען חובר האוצר.

ד"ר ציין, כי בנוסף לכך קיבלה ועדת פרה מסקנות חיוביות לגבי שלושה נושאים הנוגעים לתנאי העבודה והשכר של עובדי המינהל והמשק. לרבריו על העובדים להפסיק מיד את השביתה ולהמתין להחלטות ועדת המעקב לגבי מספר תביעות שהוגשו להכרעתה. הוא מסר, כי ועדת המעקב, בהרכב הממונה על השכר באוצר יעקב דגן ויו"ר האגף לאירגון מקצועי בהסתדרות הדים הברפלד, תשב עוד השבוע ותדון בתביעות עובדי המינהל והמשק, לאחר שקיבלו חלק מההחלטות שביקשו מהמעסיקים, והחלטתם תתקבל בעוד עשרה ימים.

מסה השביתה מסרב להפסיק את השביתה בטענה כי העובדים ממתינים להחלטות כבר שנה ותזמנו אף הבטח להם כי הפסקים בעניינם יהיו ישירות שר האוצר ומנכ"ל ההסתדרות. המסה דחה אתמול גם את פנייתה של שרת הבריאות שושנה ארבלי אלמוליגו שביקשה לקבל את עמדת האוצר ולהמתין להחלטותיו. „עדות „המעקב. „אנחנו תובעים שתעדות המעקב תתכנס מיד". הסיבה לשרה ראשי המסה.

בתנאים להחלטת המסה תוחרף השביתה מהבוקר. משמרות השובתים יסגו מכל גורם, ביניהם קבלנים או מתגרבים, לעסוק בעבודות שמבצעים בימים כתיקנם עובדי המינהל והמשק. למחר מתוכנת הפגנת השובתים ליד בנין הועד הפועל של הסתדרות.

הרופאים המרדימים עובדים להשכית הים את ודרי הניתוחים בבית החולים בנהריה, „הדסה" עין כרם בירושלים ו„בילינסון" באשקלון. הים ישבתו הרופאים גם בלשכות הבריאות הממשלתיות, בתחנות בריאות הציבור, המלולות טיפול וחלב, טיפול באם ובילד ותכנון משפחה.

מינוי ברקן למחלקת מצרים מעורר תסיסה במשרד החוץ

מאת יוסי מלכן כתבת המדיני של „דבר"

התסיסה בקרב עובדי משרד החוץ גוברת על רקע בינוים הרשם במשרד המוגדרים „פליטים של מקורבים לבלהה" ולאחר שועדת הבחירות של המשרד הליטה למנות לתפקיד בפרלי של מחלקת מצרים את נמרוד ברקן. ועד העובדים מועץ כי מר ברקן חבר את הביטורים הדרושים להפקיד ובונה להפקידו בשיקולים פוליטיים בגלל קרבתו לשר הבעון פרס ועקב היותו כבן בנהל לבשתו. ועד העובדים שוקל באילו צעדים לנקוט בגלל ההחלטה הנדונה גם האפשרות של הוצאת הפקיד החדש. לבעבע ואת בלהץ הוער נבע בינוים של אלון ליאל, עיתון של הכנ"ל הבדיני יוסי בילין להפקיד הזכר הבכיר. בינוי הוכר הדם בבקום אחור גול שיצא הדיקלבסב קנטיל מלוי בראו דה דיגרו נדחה ל־בדבה אחרת, ואלא ביחודות בשרד מכרו כי הבוקבר הבולם עתה הוא יוסי גל, קצין הפתוחה בבנדיות. ישראל בוסבנבון באבר בסרים של דבר ראם הבר ויקוור הראל הבעבד עם הוא הבפיד קבנו. בלבסת הבד.

מסבות רוחות להתנגדות לנבחרה בנקון. לעומת זאת בחרה ועדת הבינוים בקונבול הבללי בלוט אנגלים איתן בן צור לסבנ"ל המשרד ואחדאי למחלקת צפון אמריקה בבקום יואב בדון ביצא לשבש שבר בלוטון.

מילוא־מניקים

(המשך מעמ' 1)

בהמשך פניתו כתב איש המילואים שלדבריו מיצגת את דעת רוב חבריו לשירות המילואים בעזה: „שילחו אותנו, המילואימניקים, אנחנו עם נסיון החיים, עם הסקפת עולם מבוגרת. אנחנו יכולים להביא את כמה הסיבות לשמחים... אני משוכנע שאיש מילואים מבוצע תעוכתו תהיה חדה וחלקה. אבל שקולה יותר... איש מילואים מהיחידות היותר מוכות לא יכה רק בסכיל הנף... איש מילואים מבוגר נפגע נפגע נפשית הרבה פחות מהנערים בגי ה־18... קשה להיות שוטר בשטחים קשה לסמור על רבה מוטרת, קשה להשאר שפוי ובאותן. לכן – שיבחו על הנערים! אל תעכירו אותם בפני מצבים בלתי אפשריים, מצאו דרך, מצאו הסדר! תנו למילואימניקים לעכות את הבלאבה המחורבנת הזאת... מי שחושב גם על הבחר ועל הדורות הבאים יבין שאסור לתת לחיילים הצעירים נבוטים".

בדעת קבוצת חיילי המילואים לפעול בעניין זה באמצעות עצומה יחתמו כשבועיהם האחר שיתחרטו משירות פעיל.

מילוא־מניקים

(המשך מעמ' 1)

בהמשך פניתו כתב איש המילואים שלדבריו מיצגת את דעת רוב חבריו לשירות המילואים בעזה: „שילחו אותנו, המילואימניקים, אנחנו עם נסיון החיים, עם הסקפת עולם מבוגרת. אנחנו יכולים להביא את כמה הסיבות לשמחים... אני משוכנע שאיש מילואים מבוצע תעוכתו תהיה חדה וחלקה. אבל שקולה יותר... איש מילואים מהיחידות היותר מוכות לא יכה רק בסכיל הנף... איש מילואים מבוגר נפגע נפגע נפשית הרבה פחות מהנערים בגי ה־18... קשה להיות שוטר בשטחים קשה לסמור על רבה מוטרת, קשה להשאר שפוי ובאותן. לכן – שיבחו על הנערים! אל תעכירו אותם בפני מצבים בלתי אפשריים, מצאו דרך, מצאו הסדר! תנו למילואימניקים לעכות את הבלאבה המחורבנת הזאת... מי שחושב גם על הבחר ועל הדורות הבאים יבין שאסור לתת לחיילים הצעירים נבוטים".

בדעת קבוצת חיילי המילואים לפעול בעניין זה באמצעות עצומה יחתמו כשבועיהם האחר שיתחרטו משירות פעיל.

התורמת הגדולה של ויצ"ו דה ליאונסקו – למנוחות

מאת נתן רוזי, סופר „דבר" בתל־אביב

הצורמת הגדולה ביותר של ויצ"ו בכל הזמנים, פאולה גולד דה־ליאונסקו, הובאה אתמול לקבורה בישראל. היא מתה בניו־יורק ממחלה. בת 62 היתה כמותה.

פאולה גולד דה־ליאונסקו, אישה עשירה ויצאנית רופן בסוב־ליבה, עלתה לישראל בשנות הארבעים מתוכנית עם אחותה הבכירה. חייה כ„שלה ומשה" היו קשים כיותר, אך לאחר שהתאלמנה פגשה הנדר־ארגנטינאי ממוצא רומני, אלכסנדר ליאונסקו, ועלמה ושתנה עם נישואיהם, ליאונסקו היה עשיר מאד, ולאחר שנפטר הדריש להנחת רכוש וכסף רב.

פאולה גולד – דה ליאונסקו היתה בעלת ידיעה בכל רחבי העולם. היתה לה חוולה בפארים, ביו־יורק וחשמון בנק תפות. כל אלה לא שינו את אופיה ואת טוב ליבה.

ד"ר ויצ"ו העולמית רציה יגלום אמרה בשיחה סלפונית מ„בנה: „פגשתי את פאולה גולד דה־ליאונסקו בניו־יורק. היא אמרה לי בשיחה הראשונה כי היא רוצה לתרום כסף לבנית בית אבות. ניהלנו מ"מ ארוך על הקמת בית אבות בחוב רחד המלך 40, שנחשב לבית האבות הגדול והטוב כיותר שנבנה על־ידי ויצ"ו. היא הסכימה לכסוף לתרום להקמת בית האבות 1.5 מיליון דולאר – סכום הכסף הגדול ביותר שתורם העביר אי פעם לקופת ויצ"ו. אמה של פאולה גולד דה־ליאונסקו מתגוררת במוסר הזה והבית נקרא על שמה: בית אלכסנדר ופאולה גולד דה־ליאונסקו".

ביתה של רה ליאונסקו בחוב אדר 6 בתל־אביב נסגר עוד בשבע שעבר, כשנודע על מותה, על סרנ'ו ובריח ומנה מגוף עוכן.

לפי שמועות שנפרצו בסוף השבוע בתל־אביב נאמר רכושה של דה־ליאונסקו במיליוני דולארים, הוא יעבר לויצ"ו ולמכון ויצמן לסרע. יגלום אמרה אתמול כי היא לא שמעה על כך דבר.

תיקון

התלקחות סכלי הגז שלשום אירעה בחוות הכלים של חברת הגז בקדרית־אתא ולא בחיפה כ„מקלים, כפי שפורסם בטעות.

ביום השלושים לפטירתו של חברנו
אהרון שמוצר ז"ל
נעלה לקברו מחר, יום ג' י"ד בשבט תשמ"ח ה־2.2.88 בשעה 15.00.
בשעה 21.00 תתקיים אזכרה בחדר האוכל.
המשפחה
ובית עין כרמל

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של יקירנו
יוסף לוי ז"ל
הלוויה תתקיים היום, יום ב' 1.2.88 י"ג בשבט תשמ"ח.
ברכב פרטים נא להתקשר לטלפון: 057-75347.
רשבים שבעה בבית הכנסת רח' גרשון 38 באר־שבע.
אבלים: רותי ובנותיה
מאולי דבורה ובניהם
אביבה ובניה
אהיו ואחיותיו

אנו משתתפים באבלו הכבד של חברנו לעבודה
רחמים זבלונוב
בכאבו אמו
אפרת ז"ל
תנחומינו למשפחה האבלה
„תנובה" סניף מרכז תל־אביב
הנהלה העובדים

יחד עם המשפחה
אנו אבלים
על מותו של חברנו
בסל גורי ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף משרדי־חובבסקי
ההנהלה והעובדים

אנו מודיעים בצער רב על פטירתו
של חברנו לעבודה (בגימלאות)
אברהם דרישפון ז"ל
תנחומינו למשפחה האבלה
תנובה סניף מרכז תל־אביב
ההנהלה, העובדים
ועד המנהלים

במלאת שנה לפטירת יקירנו
נחמיה לב ז"ל
נעלה להתייחד עם זכרו בבית העלמין ברחובות
(באחוזת הקבר של כפר ביל"ו) ביום ה' ט"ו בשבט
תשמ"ח ה־4.2.88 בשעה 4.00 אחה"צ
המשפחה
כפר ביל"ו

על מות חברתנו
בתיה גינתון
דואבים עמוקות
ומשתתפים בצער המשפחה
המשפחות:
אייזן רחל ואהרון
אלתר לוי
דמיה ויהודה
דרור פני ויוסף
טנגבלט חנה ונחום
יעקבי רבקה ויצחק
סליטרניק בתיה.

להחברנו ארמונד כהן
אתך באבלך במות
אמך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
ההנהלה והעובדים

דבר
DAVAR
מאחור עם לשחוב
העורכת חנה זמר
משנה לעורכת דוד פדהצור
מזכיר מערכת מרדכי ברקאי
מנהל כללי אמנון ברינוי
המערך - „דבר" בע"מ
מפעל בחשמל דבר בע"מ
המערכת והמנהלה תל־אביב
רחי שינקין 45, ת.ד 199
מיקוד 61001
טלפון 286161 (6 קווים)
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
286156, 281860, 298032
סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286161, מיקוד 65233
ירושלים:
המערכת: רח' המלך מורד 16
בית מאיר קומה ב
טלפון 242203, ת.ד 94229
חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 3-642111, ת.ד 33106

„דובק" מצמצם אספקת הסיגריות

החשב דורש 15% העלאה

מאת דני גוב, כתב הכלכלי של „דבר"

משרד התעשיה והמסחר פנה אתמול לאוצר בדרישה להחזיל מיד את מחירי הסיגריות מיבוא בעקבות צמצום באספקת סיגריות מייצור מקומי לשווקים.

מנכ"ל המשרד יורם בליזובסקי, פנה אתמול למנכ"ל משרד האוצר ויקסור מדינה וביקשו להפחית לאלתר סכסים על סיגריות מיובאות, נוכח חידוש הייצוס כמפעל "דובק" הפוגעים באספקת סיגריות לשוק.

סיטואציה סיגריות סוגנים, ש„דובק" צמצמה ברי מחצית את היקף האספקה לשווקים מהייצור המקומי הם נדרסים לענות על דרישת הציבור לסיגריות מייצור מקומי. נוכח הלחץ המופעל עליהם, פנו הסיטונאים להנהלת משרד התמ"ם.

עובדי דובק צמצמו הייצור ב־30 אחוז כתוצאה מהפסקת העבודה בשעות נוספות. העובדים איימו בתחילת השבוע כי ישביתו את קווי הייצור כליל אלא אם כן יאשר להם המשרד העלאת מחירים מידית.

חשב „דובק", ב. בילר אמר כי לאחר מבחן את דו"ח רואה החשבון החיצוני, סעד־דסולי, שבדק את תשומות הייצור של החברה והחליט שלא לאשר העלאות כלשהן, מסתבר, כי חד"ח דסולי ממליץ להעלות את המחירים בגין 1984 בשעור של 4.3 אחוזים ובגין 1985 בשעור של 5.3 אחוזים ולהפחית את המחירים בגין 1986 בשעור של 5.6 אחוזים. בילר אומר, כי בריקתו של כלכלן נוסף, קורן, מורה כי בשנת 1987 היו התיקרויות בשעור של 14.7 אחוז ולפיכך המסקנה היא שיש להעלות את מחירי הסיגריות בכ־15 אחוז.

שוקולד מריר:

„ורד הגליל" מאשים „עלית" בהאזנות סתר וצילומים

מאת שמעון וייס, כתב „דבר" בצפון

מלחמת השוקולד בין מפעל „ורד הגליל" למפעל „עלית" הגיעה בימים האחרונים לשיאים חדשים. לאחר שמפעל „ורד הגליל" של קיבוצ „בר" בצפון. הגיש תלונה למשטרה על האזנות סתר שעורכת חברת „עלית" באמצעות חברת חקירות מרטאי.

תלונה הוגשה לאחר שהתגלה מבטיח האזנה במשרדו של מנכ"ל מפעל „ורד הגליל", ד"ר עמ' דולב ובמשרדו של עובד בכיר אחר במפעל. הסבסיר, כך סוגנים ב„ורד הגליל", היה קשור לשטרדי חברת „עלית". כן נתפס איש בטחון של חברת „עלית" כשהוא מצלם במשרדי „ורד הגליל" בתל־אביב. עליפי מספר הדישוי של האופנוע שעליו נסע הצלם, התברר כי הוא עובד ב„עלית".

בחברת „עלית" דחו מכל וכל את האסמותיו של מנכ"ל „ורד הגליל" הגיבו על הדברים במלה „שטויות". אנשי „עלית" מאשימים את סתריהם ב„ורד הגליל" בהעברת דיווחים לא אמינים לעתונות ובעיקר הביעו את דאגם על הפרסום האחרון של „ורד הגליל" בו נטען כי החברה הסייבת ל„בר" תופסת כיום 40 אחוז משוק הסוקולד בארץ.

אנשי „עלית" החליטו לפנות לועדת האתיקה של איגוד המפרסמים בטענה כי נתונים אלה אינם נכונים וכי ויש בהם משום אי־אמת בפרסום. ועדת האתיקה, של איגוד המפרסמים כבר רגה בנושא ומנכ"ל איגוד המפרסמים אמר כי אין בידי אנשיו הכלים כדי לאמת את הטיעונים והנתונים.

התלונה שהוגשה על־ידי „עלית" עוררה רוגז רב ב„ורד הגליל" ואנשי החברה אמרו כי בהתבטאותה עברה „עלית" על גבול וכי נראה שהבפפות הוסרו במאבק המתנהל על שוק השוקולד בין הקונצרן הוותיק ברסטן־גן לחברה החדשה שמפעלה בצפת נפתח לפני כשנתיים.

הפגנה אנטי־ישראלית אלימה – ברומא

(ע). – חמישה בני אדם נפצעו מצעים קלים במרוצאי שבת בקירבת בית הכנסת המרכזי ברומא, מקבוצה שפרצו בין יהודים ובין מפגינים נגד פעולות ישראל בשטחים המוחזקים, על כך נמסר ממשטרת רומא ביום אתמול.

הקסמות פרצו בעקבות הפגנה אשר בה צעדו אלפים ברחובותיה המרכזיים של רומא, כשחלקם נושאים ברזות פרדפלשתיניות ומסתיעים סיסמאות אנטי־ישראליות.

הקסמות פרצו למעשה באשר במה מהברי מהגלות „הדמוקרטיה הפרולטרית" הסמאלנית במילאנו, היו ברדבם לחוור אל האוטובוסים שלהם, עם תום ההפגנה. לדברי המשטרה הגיעו הצדדים לידי תיגרת ידיים, לאחר שיהודים שנסצאו בקירבת בית הכנסת הביעו על קריאות הנגאי של הספגינים.

המישה מן הספגינים טופלו בבית חולים מקומי בעקבות חבלות קלות, לא ברצעו מעצרים.

המפגינים במילאנו סיפרו כי קבוצה של יהודים התנרהה בהם בהססיעם קריאות במה: „נהרוג את בולכם, חזרים פלשתיניים".

עיראק: תקפנו מיכליות במפרץ

דובאי (רויטר). – עיראק הודיעה כי במסוכה תקפו אתמול שתי מיכליות במפרץ ומקודות בסנית דיוחו, כי מיבלית מצמית, „מארתי", עולה באש במרכז המפרץ.

המקודות הוסיפו, כי הצוות נסס את האנ"ה הבועדת. נראה כי האנ"ה הסנה סנפגעה היא מיכלית־על שהותקפה בקרבת חופי איראן. באחור יותר מסרו מקודות ספנה, כי ארבעה אנשי צוות נהרגו וארבעה נפצעו בשתי התקפות קודמות. שני יומאים דרום קוריאנים נהרגו וארבעה אחרים נפצעו בהתקפת סיליס ביום רביעי שעבר על המיכלית הקפרסאית „קוראל קיי" בת רבע מיליון מונות. ביום חמישי נהרגו רב ההובל הבריטי והמהנדס הראשי הפיליפיני של הנודרת „אלוורד", בחשה לעזרת המיכלית.

שר החוץ של סורייה פארוק א־שרע ביקר אתמול את עיראק על הפרעותיה למאמצים הסורים לקידום הפתרון לסכסוך בין איראן לבדינות המפרץ, דיווח הדיו סהראן. „אנו מופתעים שבכירים עיראקים נוקטים מהלכים כאלה בזמן שאנו מנסים לבנות גשר בין איראן לשאר מדינות האיזור", אבר א־שרע.

ארה"ב הודיעה מיצויים

ארה"ב החליטה לדרוש מעיראק פיצויים בסכום העולה על 75 מיליון דולאר למשפחות הימאים שנהרגו בהתקפה העיראקית על הפרינסה „סכארק" ועל הטיפול בפצועים והתיקונים לאניה, כך מסר אתמול ה„ניו־יורק טיימס". זמן קצר לאחר שהסכסוס העיראקי פגע באניה הבריטית בנדאר לשלם פיצויים על אבדן חיים, הפציעה הנוזקים בהתקפה שהיתה לדבריה תוצאה של טעות.

הדליקה במיכלי הגז, שלשום

(צילום: אורי נבו)

ארי רון סגר במו ידיו את הברז המרכזי – והאש כבתה בבת אחת

זו היתה הסכנה הגדולה ביותר שידע מרחב חיפה אי־פעם – אומר תנ"ץ יעקב חביב

מאת יחסי ליבוביץ, סופר „דבר" בגליל המערבי

„בשראיתי אומרים הבאמים: יעוד מיכל מתעופף באוויר, הרגשתי שקיימת סכנה מרחשת שמיכלי הגז יעופו עד למפעלים המתורשים המתורים בסמוך לתוחות המכלים, שהא משוחפם לארבע חברות הגז „סופרגז", „אמישראגז", „פטרולגז" ו„פוגז".

ספר ודי אומר כי באתם רגעים עמדו לנגד עיני הנתונים המחרידים של „אסון סקסיקו" שאירע בנובמבר 1984 בחוות המיכלים בסן ניזיגר ליד מקסיקו סיטי ובו נהרגו 500 איש, 2,000 נפצעו קשה מכויות ו־60,000 פנו מבתיהם. „עוקי הפיסיקה פועלים בכל מקום באותה דרך ולכן היינו חוייבים לפנות אנשים מבתיהם" אמר ודי.

מנידת הבריחים

מנהל המתקנים של חברת „פוגז" נסלה יחד עם א.ם נוסף כדי להעריך את המצב אך נאלץ לסגת בגלל האש.

מי שהציל את העסק היה המהנדס אר־רון מחברת „אמישראגז" ששמע בדיוק על הליקה והגיע בכבוי ממרכז הארץ. רון, יחד עם אדם נוסף, נכנס לחוזה, איתר את שני הברזים המרכזים אשר ספקו גז למיכלים הבוערים, סגר אותם בדיוק ובכת אחת כובתה האש. במשך שעתיים נוספות איתרו אתהנדסי „פוגז" סוקרים נוספים של דליפות גז הן נסגרו.

תת ניצב חביב סיפר כי איזור הדליקה בודד במני מעגלים נפרדים, כאשר התנועה נחסמה ברדיוס של מספר קילומטרים באיזור צומת קרית חיים בצפון ועד לצ'קפוסט שבדרום. „הינו חייבים לקחת בחשבון הסכנה של הדעלה המונית" הסביר.

מעבר לחדוזם בקרית־אתא פעל בתיאום מלא כאשר ראש העיריה יעקב בן־דניאל ומפקד תחנת זבולון, סגן ניצב יעקב בורובסקי, מפקדים על פינוי כ־3,000 איש. רובם מצאו מקלט אצל שכנים וקרובים ולכ־600 איש ניתנו מקומות מחסה בקיבוץ אושה, בבית הספר לשוטרים בשפרעם, בבתי־אבות בקרית־אתא ובמקומות נוספים. לקראת השעה 3.30 לפנות בוקר ניתן אות הרגעה החושבים שבו לבתיהם.

כבר לפני ארבע מנים ניסו ראשי שיחתי הביבוי המשטרה לאכוף את החוק על הוזוה לסילוי נזים, שלא עברה בדרישות התקן לבטיחות של מכבי האש. לאחר שמנקר המרגה ומטרד האגרניה נזפו בעיריית קרית־אתא, שבשטחה נמצאת חתת המיכלים, הוחלים ראש העיר בן־דניאל, בעצה אחת עם מכבי האש המשטרה, להוציא צו־סגירה סיבוהלי לארבע חברות הגז. ואמנם, במשך מספר שעות נגעלה הזוזה על בריח, עד שחברות הגז סעגו בריון בבית הספס בחיפה כי הן פועלות ללא רשיון כבר מאמצע 1984 ולכן אין הדבקה לסגור את הזוזה בהוראת רגע.

בן־דניאל סען, לעומת זאת, בבית המשפט כי העדיה אינה מוכנה לקחת על עצמה אחריות על חיי אדם במצב הנוכחי. השופט יוסף קלאוזנר פסק לטובת חברות הגז נתנאי שאלו יזקנו את הסעון תיקון. בן דניאל הוגבסה אתמול בחריפות ואמר כי האסון סאירע צריך להיות על מצפונו של השופט אשר תניד לחברות לפעול ללא קיום סדרי בטיחות נדרשים. ראש שיחתי הביבוי בדיפה תקפו אף הוא בחריפות את חברות הדלק באומרו „לא רק שהם לא נמדו את התקנת סדרי הבטיחות הם אף לא הוזלו בהם".

עלולים להפוך לדקסה אוזידית שהסוזה שלה מגיע עד ל־2 קילומטרים. מתוזה לשני מיכלי גז נעקים בגי 90 סדנות דלק האגד החלה להתלקח בערה גדולה. חשש גדול היה ששני מיכלים אלה יתלקחו ויתפוצצו באוויר. אז ניתנה ההוראה להתחיל לפנות את התושבים המתגוררים בסמוך לתחומות המכלים, שהא משוחפם לארבע חברות הגז „סופרגז", „אמישראגז", „פטרולגז" ו„פוגז".

זאת סיפר מפקד משטרת מרחב חיפה, תת־ניצב יעקב חביב, במסיבת עתונאים שנעדכה אתמול בבוקר בסמה הסרחב, בבוקר שלאחר הדליקה שפרצה בזוזה למילוי מיכלי גז של ארבע חברות הגז בקרית־אתא.

ראש שיחתי הביבוי בחיפה, מפסר משה ודדי, הודה כי המצב היה קרוב מאד לאסון גדול באיזור מפרץ חיפה שלשום דקות אחדות אחרי השעה 22.00. „לפי כל הוזוראות, ברגע שנתרחש פיצוץ בחוזה למיכלי גזים, חוייבים לפנות את כל הבתות כיתן שבפריה־תגובת שרשרת של פיצוצים, שאמנם הבלה. לאחר דיון קצר החולט לאפשר לכבאים להמשיך ולפעול תוך סיכון עצמי מחושב, ותתוך מחשבה שאם לא נעצור את האש תגזק יהיה רציני האסון – כבר נגשתי" אמר ודדי.

ממדי הסכנה, שתוארו על־ידי תנ"צ חביב „כגדולה ביותר שידע מרחב חיפה אי פעם", התבדרו רק אתמול בשעות הבוקר, באשר מתוך 1,100 סדן גז שהיו בחזוזה, התפוצצו יותר מ־100 סדן גז באחסנו במיכלים. השריפה השתוללה בחזוזה במשך ארבע שעות, ביולזה גם שתי מיכליות גז בנות קבולת של 20 סדנות כל אחת, ועוד משאית גז מתוך ארבע שעמדו מחוץ לגדר. בקרית אתא פנו כ־3,000 איש מבתיהם בחמש שכונות מגורים סמוכות לחזוזה.

בסך הכל פעלו במשך הלילה כ־500 שוטרים, אנשי צבא, המשטר האחדי, מד"א וכוחות הצלה נוספים. מבבי אש הפעילו 44 קצינים ובבאים ב־20 מכונות כיבוי וסבגיות מיוחדות שמתחו קווי מים לאורך של כ־800 מטרים עד לצומת „ולוקן" המסוף, זאת, כדי להתיז 2,000 ליטר מים לדקה במשך כשלוש שעות כדי לקדר את מיכלי הגז שעמדו להתבקע מעצמה החום.

מתחזקה מעבדו המשך מתבדר בי לקראת השעה 21.00 הגיעו שתי מיכליות בעלות קבולת של 20 סדנות כל אחת לחוזה המקלים בשמן של „מזרח", „פוגז", סגן לסלא, גד. לאחר כ־40 דקות, כאשר אחת המיכליות מילאה כחצי מיכל, ניתק בכל הבראה ציגור הגז הגז הזל להתפשט באוויר, ובעקבות ניצוץ אש גדלק והמשאית החלה להתלקח. האש התפשטה במהירות גם לסחסן הגז הסמוך שהזל לעלות באש.

במקום היו אותה שעה חמישה עובדים של חברת פוגז, שניים נפצעו ושלושה הצליחו להימלט.

תת ניצב חביב גילה אתמול, שעל פי דיווחים שהגיעו למשטרה הסתובבו בשטח עוד שמונה איש. בשעות השריפה לא היו דווחים פרטים על השמונה כמו גם על השלושה שהצליחו להמלט.

מיכלית גז נוספת שעמדה בסמוך התלקחה גם היא. מיכלי גז קטנים החלו להתלקח ולהתפוצץ באוויר. בהתלקחם מיכלים אלה

המחזרים מבקשים לסחור ברגיל. עם האת הוסיף, כי המינהל ביו"ש המעסיק כ־12,000 עובדים מקומיים וכ־300 יזמדים, פועל בתנאים קשים מאוד בגלל הצורך לאפשר לאוחזים השלוחים לנהל את חייהם בדגיל, על רקע ההתפרעויות. גם החטיפה לתקשורת היא אחד הנורמים המכבידים על המינהל האזרחי. אמר, הוא הוסיף כי הטבות הן רק חלק מהפעילות שמנהל מינהל בגרה.

האלוף מצנע אמר, כי התמונה הקודרת המצטיירת באמצעי התקשורת אינה משקפת את המציאות. צמיחים בועיים פה ושם אין פירושם, שכל הגזה עולה באש. הוא הוסיף כי המצב ביו"ש טוב כהרבה מאשר כרצועת עזה, בעיקר משום שרק 13 אחוזים מן התושבים חיים במחנות פליטים לעומת 60 אחוז ברצועה. מספר המתפרעים ברחוב כיו"ש הוא לכל היותר 100

איש בכל תקופת גדולה ודחבם הם צעירים עד גיל 25, אם כי מנהיגיהם מבוגרים יותר. עוד אמר, בצד מספר כפרים המתפרסמים בחדשות בגלל מעשי האלימות שבהם, הוב הכפרים שקמים לחלוטין ויש כפרים שמעולם לא דדבה בהם כף רגלו של חייל צה"ל. עם זאת הודה, כי היו המכבידים על המינהל האזרחי. אמר, הוא הוסיף כי הטבות הן רק חלק מהפעילות שמנהל מינהל בגרה.

מנהל שבה"ל בגרה.

מנהל שבה"ל בגרה. מנהל שבה"ל בגרה.

„התמונה הקודרת המצטיירת בכלי־התקשורת אינה משקפת את המציאות"

מצנע: צמיגים בועיים פה ושם אין פירושם שכל הגדה בועירת

בפגישת הרמטכ"ל, אלוף פיקוד המרכז וראש המינהל האזרחי עם מזכירות התק"ם: למדות הפרות־הסדר, התמונה הכללית היא של חיים תקינים

מאת אריה מגן, סופר „דבר"

שני המפקדים הבכירים של צהל ביו"ש מסרו אתמול בישיבת מזכירות התק"ם, כי למרות הפרות הסדר הפרות בחיים בשבועות האחרונים, ותמונה הכללית היא של חיים תקינים פחות או יותר כמו בעבר.

בפני המזכירות הופיעו, על־פי הוסנתה ובאישור הרמטכ"ל, רב־אלוף דן שומרון, אלוף פיקוד המרכז, אלוף אברהם מצנע שהוא תושב בקיבוץ עין־גב, וראש המינהל האזרחי ביו"ש תת־אלוף שייקה ארז, שהוא חבר קיבוץ שפיים.

תת־אלוף ארז מסר, כי רוב המערכות – בתי־המשפט, העיריות, מערכת גביית המסים וכו' פועלות כרגיל. מדבית תושבי הגדה אינם נוטלים שום חלק בתקריות. אמר,

המחזרים מבקשים לסחור ברגיל. עם האת הוסיף, כי המינהל ביו"ש המעסיק כ־12,000 עובדים מקומיים וכ־300 יזמדים. פועל בתנאים קשים מאוד בגלל הצורך לאפשר לאוחזים השלוחים לנהל את חייהם בדגיל, על רקע ההתפרעויות. גם החטיפה לתקשורת היא אחד הנורמים המכבידים על המינהל האזרחי. אמר, הוא הוסיף כי הטבות הן רק חלק מהפעילות שמנהל מינהל בגרה.

בפי המזכירות הופיע, על־פי הוסנתה ובאישור הרמטכ"ל, רב־אלוף דן שומרון, אלוף פיקוד המרכז, אלוף אברהם מצנע שהוא תושב בקיבוץ עין־גב, וראש המינהל האזרחי ביו"ש תת־אלוף שייקה ארז, שהוא חבר קיבוץ שפיים.

תת־אלוף ארז מסר, כי רוב המערכות – בתי־המשפט, העיריות, מערכת גביית המסים וכו' פועלות כרגיל. מדבית תושבי הגדה אינם נוטלים שום חלק בתקריות. אמר,

בג"ץ ביטל עתירות רישום יהדותם של הזוג וראלה ושל ג'ייל מוסקוביץ'

(ע). – שופטי בג"ץ קיבלו אתמול את הודעתו של היועץ המשפטי לממשלה הקובע, כי יש לרשום כיהודים את בני־הזוג מרדילו וגיזליה וראלה מקיבוץ משמר הנגב ואת ג'ייל מסקבריץ מקיבוץ גבע. היועץ המשפטי לממשלה יוסף הרים הדגיש לבג"ץ, כי בנסיבות הקיימות במקרים אלה ולמרות שלא הוכיח אצל מקיד הרישום של משרד הפנים כי הפסקות הנהגעות לגיורים של השלוחה, אין לו הנגדות שבית המשפט יורה לרשום את השלושה כיהודים.

בג"ץ גם שמע את הודעתו של יושב ראש מנהל מרשם האוכלוסין במשרד הפנים, ב־הסלוסה ירשמו כיהודים, בתוך סבע"ים. לכן, ביטלו השופטים את שתי העתירות שהגישו בני־הזוג וראלה וג'ייל מוסקוביץ'

נגד משרד הפנים. השופט ש. נסיא בית המשפט העליון מאיר שמגר, השופט אהרון ברק, השופט שמה בייסקי והשופט אליעזר גולדברג – הוליטו לבטל את העתידות, בלי לנקוט עמדה בלשהי בבעיה העקרונית העולה מהן, מל הכרה בגיורים שנעשו על־ידי רבנים קונסרבטיבים ורפורמים. השופט מנחם אילון לא הצטרף להחלטה – „בנסיבות אלה ובגלל העקרוניות הסיחודית של המאלה מעלתה בפנינו, מן ראוי הוא, לדעתי, שלא ליצור לבאורה עובדה על ידי רישום העותרים, בטרם שמענו טענות־הם ונימוקיהם של העותרים בתנועת ש"ס, בכל פרשת הדברים מבפניה", כתב השופט.

השופטים הציאו אתמול גם צו עליתנאי, לבקשת תנועת ש"ס, המדרה למשרד הפנים לנמק תוך 60

יום סדרע לא ייכנע מלרשום את השלושה ביהודים. בצד זה יצר עובדה סעם מסובבת: פרקליט תנועת ש"ס עו"ד צבי טדלו אמר לאחר סתן ההחלטה, כי לאחר שהשלושה ירשמו כיהודים, יתקרים ריון בצו עליתנאי שהוצא נגד רישומם.

בני־הזוג מרדלו וגיזליו וראלה עלו מברדיל לפני כשנתיים, לאחר שהתגיירו שם בפני שלוחה רבנים רפורמים בסאי 1985. השניים התיימבו בקיבוץ מסמר הנגב ובאו ניסו לסוזא לשכנע אם מורד הפנים להביר בהם כיהודים ולרשום אותם כיהודים בתעודות הזיהוי ובמרשם האוכלוסין. רק בעקבות העתירה שהגישו לבג"ץ, חוד בו משרד הפנים מסירבו לרשום אותם. נציג המשרד עמד להודיע לבג"ץ בחודש מארס 1987. כי אין לו התנגדות לרשום אותם ביהודים, אך

יום לפני הדיון גילו במרשם האוכלוסין כמה טעויות ואי־התאמות בתעודות הגיור של בני־הזוג, ואז חוד בו משרד הפנים ממותנו. ראש מנהל האוכלוסין במשרד הפנים יהושע כהנא שמסר כל זאת לבג"ץ קבע, כי יש סתירות בין סיפור התאוריך העברי והלועזי, בן כביקול נערכה ברית־המילה מל ג'וליו וראלה וכן נמצאו טעויות נוספות. „לאחר חקירה ודרישה מצאה", כי נפלו פגמים וטעויות בסמכיב שהוצגו בפני", אבר כהנא בהודעה לבג"ץ.

בעקבות זאת ביקש בג"ץ ממשרד הפנים לחקוד את העניין.

אתמול דיוות בהנא לשופטים, כי הפגמים והסתירות בסמסבי הגיור של בני־הזוג עדיין קיימים. ולכן יש לו עדיין ספקות, אם ניתן לרשום אותם כיהודים.

לשכת תאצ'ר: נבדוק הפרת הנחיות בפרשת נשק לאש"ף

מאת דליה שרון, סופרת „דבר" וכתבי סוכנויות הידיעות

ראש ממשלת בריטניה מרגרט תאצר הודיעה, כי תבדוק האם הופרו הנחיות ממשלתיות בעיסקה זו. דובר משרד „ראפאלי", מציידי, הבריטי: מדיניותה של החברה היא למכור ציוד לבריטניה מעבר לים רק לאחר ממשלת הממלכה המאוחדת מתירה זאת, ומדיניות זו נשמרת בהקפדה".

חבר הפרלמנט מטפלת הליזבת, גרוויל נאנר, הודע בהגנון על זכויות היהודים, אמר, כי יעלה את הנושא בפרלמנט. הוא יבקש כי שר החוץ, סיר ג'פרי האו, יסמיע הבהרה בעניין. בן יבקש את תגובתו של שר המסחר והתעשיה, קנת קלארק.

„אני מסוה שמכירות אלה הופסקו", הוסיף נאנר. „שכן מפתיע הדבר כי הממשלה, המסרבת למכור ציוד צבאי לישראל, שהיגה בעלת ברית דמוקרטית – אישרה ככל הנראה מכירות לאש"ף, אשר חלקי הוא ללא ספק, ארגון טרוריסטי".

„אנו ומעולם סעבה בריטניה כי אש"ף אינו ארגון טרור, אם כי יש קבוצה אלמנטים סרוריסטיים מסוכנים", אמר אתמול דובר משרד ראש הממשלה בלונדון, בתשובה לשאלת „דבר". הדובר סען, כי אין לראות בהודעתה של ממשלת בריטניה בתגובה לחשיפת מכירת מערכות הקשר לאש"ף, שינוי מדיניותה המסורתית.

מומחה מטיל ספק באמיתות מסמך ואלדהיים של „דר שפיגל"

מאת דליה שרון, סופרת „דבר" בבריטניה

ההיסטוריון מאנטרי מסרשמידט אמר אתמול, כי יש לבדוק בדחיפות את מהימנות המסמך שהוגיע בשבועון החדשות הגרמני „דר שפיגל" המכריע מעדויות ישירה של ואלדהיים בחשיני מלחמה.

המסמך הינו מברק שנשלח ביולי 1942 למפקד קבוצת אוכדות בצבא הגרמני, מן אמר כי, על סדר בשמשסגן קורט ואלדהיים לגרש אתר מ־400 אסירים אזרחים יוגוסלאביים. דובדו של ואלדהיים אמר, כי המסמך כנראה מזויף, ואלדהיים עצמו הכחיש בתוקף את ההאשמות לפיהן היה מעורב אי־פעם בגירושי אזרחים.

ההיסטוריון מסרשמידט אמר, כי הוא עצמו לא מצא מסמך כזה בחיפושיו בארכיונים יוגוסלאביים ואמר כי הוא סבור שנדרשת עכשיו חשיבות מסדרגה ראשונה לאיתות מהימנותו של מסמך זה.

ועדת החקירה שתישאלה את ואלדהיים בשבוע שעבר מדינה מבקשת עתה לשכנע את ההיסטוריון הינוסלאוור דוזיאן פלאנצה, שגילה את המסמך בארגנטינה, לטעמת „דר שפיגל", כי יגיש את המסמך לחבר הזדעה. עד כה סירב פלאנצה לעשות זאת תוך מתיחת ביקורת על חברי ועדת הזקירה על שלא עשו די זמן בארכיונים היוגוסלאביים.

מנהל ה„דר שפיגל", האנס פסר מארטין אמר, „יש בידנו תצהיר בשבועה של פלאנצה המאשר אתו מהימנות המסמך. הראינו העתק לכמה היסטוריונים בבלגראד, שהסכימו אף הם כי הוא אמיתי. אילו חשבנו שזה זיוף לא היינו מדפיסים אותו".

ארתור גולדברג, לשעבר שופט עליון בארה"ב, מתח ביום ששי ביקורת על ממשלת אוסטריה מפני שלא נתנה בידי הזועדה האישרת את ואלדהיים מכשירים מתאימים לניהול הזקירה. במכתב לחבר האמריקני הזועדה הזקירה אתגולן גולדברג על כך שהזועדה לא קיבלה את יומן המלחמה של ואלדהיים לידיה ועל כך שהזקירה אותו „במסיבת תה". במקום לקיים הזקירה מתאימה.

ועדת ההיסטוריונים שמתנה על ידי ממשלת אוסטריה אמודה להגיש את מסקנותיה בעוד כשבוע.

מחר דיון בהסתדרות על שינוי במבנה קופת־חולים

מאת חיים ביאור, סופר „דבר"

שינויים במבנה של קופת־חולים הכללית, מתן אוטונומיה לאיגודים המקצועיים האקרמאיים ושינויים אירגוניים ב„הפועל" – יעמדו במרכז סדר היום של מועצת ההסתדרות שתכנס מחר בבני התעשרוכה בתל־אביב.

יו"ר הזועדה המכינה את מועצת ההסתדרות, מאשה לוכלסקי, סמה אתמול במסיבת עיתונאים כי בקופת חולים יוגבל ביזור שיתבטא במתן סמכויות השדה ובתי הפעלים בנושא הניהולי והכספי. הלא הגנה על ההחלטה שתובא לאישור המועצה ברוב הוספת סעיפים בנוגע ההסתדרות בחשאיות.

אמרה לובלסקי: „זו היתה הוחלטה של מפקד ברגע קריטי".

יו"ר האגף לבטחון סוציאלי, רב פלג, קרא לממשלה להגדיל פי ארבעה את שיעור השתתפותה בתקציב של קופת חולים. הוא הדגיש שבשנים האחרונות עלתה ההוצאה לנפש בתחום הבריאות, עקב הודקות האוכלוסיה.

מגן יו"ר האגף לבטחון סוציאלי, משה ולדמן, הטעים שב־65 מועצות פועלים קיימו בשנה האחלפת דיונים סביב תלונותיהם של מבוטחי קופת חולים. בדיונים הועלו הצעות לדפורמה בשירות שהקופה מעניקה.

„ארבעת הנמרים" זועמים על ביטול הנחות הסחר של ארה"ב

הנגו קנג (רויטר). – הוחלטת ארה"ב לבטל את הנחות הסחר המיוחדות שנתנו עד כה להונג קונג, סינגפור, דרום קוריאה וטייוואן עורר הדים קשים, מיידיים, בארבעת הנמרים הכלכליים הגדולים ביותר בדרום מזרח אסיה.

בסיאול אמר שר המסחר התעשיה, כי ממשלתו מצטערת על ההחלטה והיא שוקלת הגשת תביעה לארגון הסחר הבינלאומי על סחר ומכס.

בסינגפור, שם חולשות חברות אמריקאיות על יותר מ־50 אחוז מהיצוא לארה"ב, נחשבת הוחלטה זו לטעות טקטית של מימשל רייגן.

דוברים ממשלתיים בהונג קונג אמרו, כי הצעד ישגר אותות שגויים לשותפות המסחריות של ארה"ב. סימשל רייגן הודיע ביום ו', כי „ארבעת הנמרים" של אסיה, מדינות הקרויות כך בשל מדיניות הייצוא הנמרצת שלהן, יימחקו מרשימת המדינות הזוכות להנחות ולהעדפות. הבית הלבן סען, כי הבלכלות של מדינות אלה הן כה חזקות, עד שאין הן צריכות עוד ליהנות מצעדים שנועדו למדינות פחות מפותחות.

הנחות אלה איפשרו למדינות אלה לייצא כ־3000 מצרים לארה"ב כשהם פטורי מכסס על הייבוא. הן נועדו להגביר את הסחר עם מדינות עניות. הוחלטה לבטל את הנחות הללו נוגעת למסחר בסך של כ־10 מיליארד דולאר בין ארה"ב לארבע מדינות אלה.

חבר הבריגדות האדומות נעצר על נסיון להתנקשות בדה־מיטה

מאת מיכל שלם, רומא

רומא (מיוחד לדבר"). – „הבריגדות האדומות מאיימות שוב". „שנות הסחר לא תמר" – אלו הן שתיים מהכותרות של עיתוני איטליה אמש, עם מעצרו של אנשהנו פוטה, חבר הבריגדות, וחשוד בנסיון להתנקש בחיי ציריאקו דה מיטה, מזכיר המפלגה הדמוקרנצדית, שהיא מפלגת השלטון באיטליה.

בעיצומו של ויכוח ציבורי ופרלמנטארי על הצינה לטרוריסטים נפלה הידיעה על מעצרו של פוטו בדעם ביום בחיד וביעדה את הזכרונות הטריים עדיין של האיטלקים משנים של פחד ומרוד שהשליטה „המפלגה הקומוניסטית הלוחמת". פוטו, שכיניו המחתרתי „קובדה" הוא בגדד נמלט מן החוק זה שבע שנים. הוא נעצר בגרוזן של פחות מ־200 מטר מבית דה מיטה בידי המשטרה וביתגיים מיוד לגלות לחוקריו דבר מלבי הדאה בהשתייכותו לארגון המילישאנטי.

לטעמת המשטרה, פוטו לא פעל לבד: ברזובות שבאיזור מגוריו של דה מיטה התמקמו מספר מרוויסים, בכוונה לבצע פעולת פיגוע. אולם גם למשטרה אין הוכחה לכך שהקודבן המיועד היה אכן דה מיטה. הוחקשר, מכל מקום, זועק לעין ובית הנבחרים האיטלקי חש אתמול הישב את צילן הכבד של „שנות הטיזוד" העקובות מדם במהלכן חיסלו חבדי הבריגדות הארומות עשרות קורבנות פוליטיים.

השנה מציינים עשר שנים לזהיפתו של אלדו מורו. ב־14 בפברואר תמלא שנה למותם של שני שוטרים מידי חברי „הזרוד הזרש". הידיעה על הפינוע המתוכנן כמו באה לאשר את התיאוריה של השופט ספטורו ממילאנו, שיצא לפני כמה ימים בגילוי לעיתונות על תובנית של אנשי „הבריגדות הארומות" לנצל את הזגיגה כדי לשחרר את חבריהם בכלא ולהיערך למאבק מחודש.

בג"ץ ביטל עתירות רישום יהדותם של הזוג וראלה ושל ג'ייל מוסקוביץ'

(ע). – שופטי בג"ץ קיבלו אתמול את הודעתו של היועץ המשפטי לממשלה הקובע, כי יש לרשום כיהודים את בני־הזוג מרדילו וגיזליה וראלה מקיבוץ משמר הנגב ואת ג'ייל מסקבריץ מקיבוץ גבע. היועץ המשפטי לממשלה יוסף הרים הדגיש לבג"ץ, כי בנסיבות הקיימות במקרים אלה ולמרות שלא הוכיח אצל מקיד הרישום של משרד הפנים כי הפסקות הנהגעות לגיורים של השלוחה, אין לו הנגדות שבית המשפט יורה לרשום את השלושה כיהודים.

בג"ץ גם שמע את הודעתו של יושב ראש מנהל מרשם האוכלוסין במשרד הפנים, ב־הסלוסה ירשמו כיהודים, בתוך סבע"ים. לכן, ביטלו השופטים את שתי העתירות שהגישו בני־הזוג וראלה וג'ייל מוסקוביץ'

נגד משרד הפנים. השופט ש. נסיא בית המשפט העליון מאיר שמגר, השופט אהרון ברק, השופט שמה בייסקי והשופט אליעזר גולדברג – הוליטו לבטל את העתידות, בלי לנקוט עמדה בלשהי בבעיה העקרונית העולה מהן, מל הכרה בגיורים שנעשו על־ידי רבנים קונסרבטיבים ורפורמים. השופט מנחם אילון לא הצטרף להחלטה – „בנסיבות אלה ובגלל העקרוניות הסיחודית של המאלה מעלתה בפנינו, מן ראוי הוא, לדעתי, שלא ליצור לבאורה עובדה על ידי רישום העותרים, בטרם שמענו טענות־הם ונימוקיהם של העותרים בתנועת ש"ס, בכל פרשת הדברים מבפניה", כתב השופט.

השופטים הציאו אתמול גם צו עליתנאי, לבקשת תנועת ש"ס, המדרה למשרד הפנים לנמק תוך 60

יום סדרע לא ייכנע מלרשום את השלושה ביהודים. בצד זה יצר עובדה סעם מסובבת: פרקליט תנועת ש"ס עו"ד צבי טדלו אמר לאחר סתן ההחלטה, כי לאחר שהשלושה ירשמו כיהודים, יתקרים ריון בצו עליתנאי שהוצא נגד רישומם.

בני־הזוג מרדלו וגיזליו וראלה עלו מברדיל לפני כשנתיים, לאחר שהתגיירו שם בפני שלוחה רבנים רפורמים בסאי 1985. השניים התיימבו בקיבוץ מסמר הנגב ובאו ניסו לסוזא לשכנע אם מורד הפנים להביר בהם כיהודים ולרשום אותם כיהודים בתעודות הזיהוי ובמרשם האוכלוסין. רק בעקבות העתירה שהגישו לבג"ץ, חוד בו משרד הפנים מסירבו לרשום אותם. נציג המשרד עמד להודיע לבג"ץ בחודש מארס 1987. כי אין לו התנגדות לרשום אותם ביהודים, אך

סיוע בסך 5.5 מיליון ד' ל־35 חברות טכנולוגיות

מאת דני גוב סופרי הכלכלי של „דבר"

35 חברות חדשות המצאות בתחילת דרכן בתחום הטכנולוגיות המתקדמות קיבלו בשנה האחרונה סיוע ממשרד התעשיה והמסחר לפיתוח רעיונות ומוצרים.

המדען הראשי, יגאל ארליך, אומר, כי החברות קיבלו סיוע לאחר שתוכניותיהן נבחנו באופן קפדני וההיקף הכולל של הסיוע הוא 5.5 מיליון דולר. רבית הסיוע ניתן במענקים שהיקפם עד 66 אחוז מההשקעה. ארליך ציין, כי החברות שוטכניות הפיתוח שלהן אושרו, הן בתחומי האלקטרוניקה, המכניקה הערינה, תבנה, מחשבים, תקשורת ובידכנולוגיה.

לד

מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים ● מ

שערי מניות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי	השינוי והמצע/ בנקודות	ב'%	ביקוש

בנקים מסחריים

שאים בהסדר ההבטחה

אר.ה.ה. ש	18500		10.0			−10.0
הסמנת 0.1	7215	634	−5	−4		−257
הסמנת א 0.5	695 תב	537	+35	+5.3		+1583
כלל לא בהסדר 1	14830	52.0	+200	+1.4		+114
ל.ר.ב. 0.5	6910	1482	+190	+2.8		+2363

בהסדר הצמדה ל–88

אדיבי מ"ר ל–88	103698	326	−10			−241
אדיבי ב ל–88	105700					
אדיבי בכא 88	629400	11.0	+7000	+1.1		+12.0
איתנ ושיח ל–88	77000	59.0	−50	−.1		−5.0
דיסקונט ב ל–88	122220	134	−400	−.3		−122
דיסקונט ש ל–88	122200	32.0				−36.0
דיסקונט שה 88	15530		+150	+1.0		+298
מזרח ש ל–88	42613	972	−50	−.1		−602
מזרחי מ ל–88	42742	61.0	+140	+.3		+37.0
הפועלים מבט 88	89100 תב	8	−7300	−7.6		−2.6
הפועלים ש ל–88	70400	1135	−38			−776
הפועלים ל ל–88	70439	163				+168
כללי א ל–88	179200	27.0	+400	+.2		+35.0
כללי שה ל ל–88	8540	35.0	−100	−1.2		−35.0
בנק לסוק ל–88	44660	4427	−48	−.1		−4624
כלל שה 11 ל–88	16700	59.0	−50	−.3		−66.0
מבטח ושיר 1 88	59350					
בנק.ושיר 5 88	50100					

בהסדר הצמדה ל–89

אדיבי מ"ר ל–89	126050	154	−160	−.1		−43.0
אדיבי ב ל–89	— לא נסחר —					
אדיבי בכא 89	— לא נסחר —					
איתנ ושיח ל–89	93800	28.0	+10			+90.0
דיסקונט ב ל–89	— לא נסחר —					
דיסקונט אל ל–89	160800	11.0	−300	−.3		−12.0
מזרחי ש ל–89	51840	141				−131
מזרחי מ ל–89	— לא נסחר —					
הפועלים ש ל–89	05500	283	−200	−.2		−297
הפועלים מ ל–89	85400	8.0	−1200	−1.4		−0.0
כללי א ל–89	518190	1.0	−10			−2.0
בנ.ל.סוק ל–89	54330	450				−551

בנקים למשכנתאות

ארגים 0.1	24468 *		−247	−1.0	−1.0	
* ביצוע חלקי 50.00%						
לאומי משכנתא ש	7190	296	+340	+5.0		+574
לאומי משכנתא מ	7149					
מרכז ש	4836					
מרכז שה 1	4307	155	−43	−1.8		−260
פועלים ומשכ' לדיור	1891	445	+50	+2.7		+894
מרכז ב ש	3320	227	+100	+3.1		+223
עצמאות 0.1	17240					
בינלאומי למשכ'1	6750	61.0	−50	−.7		−56.0
מפותח מבוט ש	51000					
מפותח רג ש	20870	24.0				−24.0
מפותח שה 2	3560	50.0				+250
יעמר 1.0	2802 *	138	−28	−1.0		−33.0
* ביצוע חלקי 90.20%						
יעמר 5.0	1870	280	+88	+4.9		+343

מוסדות מימון

שלמן א ושח	757	3228	+10	+1.3		+3172
החקלאות מבט א	— לא נסחר —					
החקלאות מבט ב	— לא נסחר —					
לאומי תעשיה א ש	11000	118	+500	+4.8		+182
פתוח תעשיה מבט	— לא נסחר —					
פת תעש בב 2	— לא נסחר —					
פת תעש בב 33	— לא נסחר —					
פת תעש בב 103	— לא נסחר —					
פת תעש בב.ד	— לא נסחר —					
פת תעש בב.ה	— לא נסחר —					
מרכז שלגים 5.0	1028	1070				−720
תיירות בב	— לא נסחר —					
בנק.ליטגנ 0.1א	23250	38.0	+300	+1.5		+27.0
כלל ליטגנ 0.5ב	21299	57.0	−1			−282

ביטוח

אילון בטח ושיח	105.0	57357				+16157
אינו כיסוי. ושח	129.0	3501	−2.0	−1.5		−6817
אדרם 0.1	1579	300	+1	+.1		+122
אדרם א 0.5	1071	450				−744
בטח משנה ושיח	315	1000				+531
בטח משנה ל"ש	191.5	300				−300

מסחר ושרותים

מסחר

אינטרנאמא ושח	780	582				−150
אינטרנאמא כשח	554	10323	+26	+4.9		+13430
מאיר עיא ושיח	695	3924	−24	−3.3		−8059
מאיר עיא אש 2	306	369				−279
כלל סחר אש ד	316	8903	+7	+2.3		+8139
כלל סחר אשה 2	146.0	7080				−7000
פרסטיג 1.0	800	766	+20	+2.6		+1816
רמקו בדר ושיח	15000					
רמקו בדר מ"ש	16950					
שופרסל א 0.02	9320	486				−87.0
שופר–טל אופ ד	4123	208	+5	+1		+85.0
שופר–טל אשה א	106.0	23490				−11384

שרותים

אמותא 0.01ש"ח	223 *	3070	−8	−2.4		−755
* ביצוע חלקי 92.30%						
סמנת הספקה 0.1	686		+1	+.2		+155
סמנת הספקה 5ל"ח	221	3709	−10	−4.3		−9884
קולר הספקה 1ש"ח	794	80.0	+1	+.1		+75.0
קולר הספקה 10ש"ח	235	14085	+6	+2.6		+15872
מחסני עיר"ה 1ש"ח	1411	500	+1	+.1		+280
מחסני עיר"ה 5ש"ח	888	1000				−500

מלונות ושרותי תיירות

גלי וחוד 1.0	— לא נסחר —					
גלי חוד 5.0	— לא נסחר —					
מלונות רן 1 ל"ש	1881 תב	400	+171	+16.0		+383
מלונות רן 5 ל"ש	1299	1000	−1	−.1		−1536
דנה הלבנון 0.1	7090					−30.0
מלונות ירדן 1.0	5720	33.0				−33.0
ים סוף ושיח	542	6880	−1	−.4		−10268
ים סוף אופ' 111	142.0 תב	7765	+10.0	+7.4		+13235

מחשבים ושרותי מחשב

תי.בי.ן. ושח	300	2378				−1241
תי.בי.ן. אופ ב	79.0	6560				+7275
תי.בי.ן. אבנ א	100.0					
יצא א ושח	5806 *	37.0	+50	+1.0		−5000
* ביצוע חלקי 80.00%						
בקלר 0.1ל"ש	10300	10.0	−540	−2.3		+99.0
בקלר 0.5ל"ש	1914	300	−1	−.2		−100
חישוב כטיקל 10.0	899	133	+9	+1.0		−300
ליסקיל 1.0	306	6178	30	+3.7		+367
מקסיבה ושח	680	1836	+25	+3.8		+9111
מקסיבה ל"ש 680 תב	1258	3400	+35	+5.4		+1836
						+1250

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן ביני ופיתוח

אזורים אש	578	3900	+18	+3.3		+2241
אזורים אבנ 3	136.0	6000	+3.0	+3.3		+55200
איקון מלונ'ושיח	139.0	5553	+2.0	+1.3		+2675
אל–רוב 1.0	510	2513				−1908
אל–רוב 1.0שח	34700					
אפריקה אש 5	16300	10.0	+290	+1.2		+11.0
אורים 1.0	4300	14	+185	+4.5		+284
אורקין ושח	1880	563	+35	+1.9		+155
אורקין משח	1653	581				−381
ברנוביץ ושח	5648					
ברנוביץ משח	2135	198	−15	−.7		−198
דוד רבינוב ושיח	4930					
דרעי ושח	169.0	639				−639
דרעי משח	129.0 *	2200	+3.0	+3.5		+2711
* ביצוע חלקי 89.00%						
חברה לקנין ושיח	1673	505	−35	−2.1		−1865
המסלול 1.0	— הפסקת מסחר —					
המסלול 5.0	— הפסקת מסחר —					
חל.ב. 0.1	— הפסקת מסחר —					
חל.ב. 0.5	— הפסקת מסחר —					
כלכלית י–ם ושח	265	4289				−1265
כלכלית ים אופ ד	85.0	14100				+96.0
בנ–ים 0.1	3450	285	+120	+3.6		+480
בנ–ים 0.5	2900	304	+60	+2.1		+526
ישפרו ושח	5319	1071				−727
ישראלום ל"ש	1091	588	−2	−.2		−588
ישרס. ל"ש	16200	140				−20.0
קוד.פיתוח 1.0	5887	155	+57	+1.0		+86.0
לומיר ל"ש	3778	110	−60	−1.0		−103
* ביצוע חלקי 52.00%						
לומיר ל"ש	1847 תב	486	−98	−5.0		−586
מת.ב. 1.0	— לא נסחר —					
מת.ב. אופ 2	— לא נסחר —					
מת.ב. אבנ א	— לא נסחר —					
מאגר ביה 1.0	— לא נסחר —					
משכנתא לישח	153.0	5168	+5			+2053
משכנתא אש א	154.0	5564	+2.0	+3.4		+1213
מגורי ש"ח	206	1369	−31	−2.2		−206
לרינסטין ל"ש	395	300	+15	+4.0		+580
לרינסטין מ"ש	142.0	4370	+2.0	+1.4		+5170
לפשין ושח	309	2108				−2027
לפשין מ"ש	165.0	8233	+3.0	+1.9		+12707
לפשין אופ ב	100.0	3700	−4.0	−3.9		−1700
לפשין אופ ד	96.5	16250	−5	−5		−18475
מגדל אביב 0.5	70.0	3096	−6	−7.6		−70.0
מגדר אחזקות ושח	312	2500	+6	+2.0		+3350
מגדר אחזקות 1.0	663	144	−10	−1.5		−1144
מלון פרי, ל"ש	1246	30.0	−30	−2.4		−345
עפר וסיב 1.0	— הפסקת מסחר —					
קיסריה ושח	3080	9.0				−9.0
קיסריה מ"ש	1099 תב	1899	−81	−6.9		−2099
רונבוץ ושח	503	5881	+2	+.7		+2483
רונבוץ מ"ש	170.0	2195				+505
רונבוץ אופ 2	766	700				−42.0
רונבוץ אבנ א	124.0	1500				+5493

תקלאות

מטעי הדר 0.1	2120	4.0				−4.0
מטעי הדר 0.5	2080		−20	−1.0		−250
מזרע"ים 1.0	5278	296				+838
מזרע"ים אופ 1	5950	500	+80	+2.0		+150
נסטי הדרים 1.0	1444	500				+5400
פריאור ושח	5255	10.0	+22	+1.0		+140

תעשייה

מזון ומבה

דנקנר מב ש	2750	478	−90	−3.2		−487
דנקנר מב מ	2870	186	−10	−1.0		−136
נעלבלר ושח	439	3000	+14	+3.3		+3795
נעלבלר משח	538					
הלבלר אבנ 1	105.5	10000	+3.0	+2.9		+9500
מסמר ביה ושיח	51497 תב	616	+2210	+7.6		+54.0
מסמר ביה מ"ש	52500	50.0				+24.0
יצור ושח	1001	550	+30	+3.1		+350
יצור א ש	610	233	+20	+3.4		+227
יצור אש 5	300	350				−274
מן ושח	414	300	+1	+.2		−1636
מן מ"ש	590	526	−5	−1.7		−526
מנפטים ל"ש	14000	31.0	+600	+4.0		+11.0
עסים ב מ"ש	270	3195				+61.0
שלמה אבנל ל"ש	5500	227	−40	−1.8		−40.0
שמן מבא 4 ל"ש	1445	185	+46	+3.3		+551

מקסטיל והלבשה

אדגר אש 5	380	864	+1	+.3		+414
אדגר אש 5	207 תב	2700	+11	+5.6		+2956
אדגר אבנ 1	108.0	10000	+1.0	+1.9		+6500
אפרים ל"ש	454	256	+55	+5.1		+110
אחמת בדוך 1 שח	300	847				−347
אחמת בדוך 5 שח	509	125	+4			+250
אשפת בדוך אופא	273		+5	+1.9		+144
אתגבן רג ש	9050	146	+350	+3.8		+127
דולרמן–בלוך	1155	1681	+50	+2.7		−751
דולרמן–בלוך 3.0שח	1011	3114				+3031
מסחרות נאמנתי 1	1493	3.0	+10	+.7		+3.0
מסחרות נאמנתי 5	555	500	−5	−.9		−100
ויסקונ ושח	310	300	+10	+3.3		+285
ויסקונ משח	239	500	+10	+4.4		+400
מדרגון 1.0	4553					
ויקית ושח	1440 תב	701	−94	−6.1		−701
ויקית משח	1383	480				−480
ויקית אופ ב	300 תב	1551	−40	−7.4		−1551
סופר ושח	142.0	8051	+6.0	+4.4		+30661
קופר אופ 1	70.0	3000	+2.5	+3.7		+386
קדרה ל"ש	693	56.0	−7	−1.0		−26.0
קדרה אש"ח	490	1000	+15	+3.2		+716
ליבת ושח	186.0 תב	3000	+9.0	+5.1		+4004
עיט 1.0	353	375	−13	−4.3		−1967
עיט 5.0	172.8	2250				−1034
עיט אופ 5	159.0	2219	−2.0	−1.5		−1014
עיט אבנ 1	112.0	7939	−2.0	−1.8		−6939
עקב 1.0	189.0 תב	3391	+10.0	+5.6		+5525
עקב אופ 1	81.0	5851	+1.5	+1.9		+1429
פלגת א ושח	787	1300	+8	+1.0		+259
פלינסן א 0.5	8500	77.0				−7.0
פיבור ושח	990	400	+20	+2.1		+100
גימבי–סנדיגה	6240 תב	90.0	+300	+5.1		+82.0

מחבת ומוצריה

אורדן 10.0	6000	51.0	+200	+3.3		+70.0
אורדן 50.0	5140					
אקונמית 1.0	6600					
אלונית 5.0	4899					
כבלים ושח	310	4902	+5	+1.6		+3197
כבלים אש 1	80.5	9832				+4668
כבלים אג"ח–אופ'	93.5	24620	−1.0	−1.1		−55120
כבלים אגח א	99.0	9174	+2.0	+3.1		+5718
תבור 1.0	478 תב	43.0	−27	−5.4		−268
תבור 5.0	291	1291	−10	−3.5		−1336
תבור אש	2770	4.0	−50	−1.8		−4.0
ויקה ל"ש	2545	21.4	+43	+1.8		+295
ויקה מ"ש	1220	100				−26.5
שקמאות מח ל"ש	3040	93.0				−157
כלל ציון 1.0	2150	157	+100	+4.9		+1452
כלל ציון 5.0	1125	1459	+48	+4.4		+5438

בנקים

אגוד ש	5168	864	+1	+.3		+414
אגוד אש 5	207 תב	2700	+11	+5.6		+2956
אגוד אבנ 1	108.0	10000	+1.0	+1.9		+6500
אפרים ל"ש	454 תב	256	+55	+5.1		+110
אוצרות בדוך 1 שח	300	847				−347
אוצרות בדוך 5 שח	509	125	+4			+250
אוצרות בדוך אופא	273		+5	+1.9		+144
אוצרות רג ש	9050	146	+350	+3.8		+127
דולרמן–בלוך	1155	1681	+50	+2.7		−751
דולרמן–בלוך 3.0שח	1011	3114				+3031
מסחרות נאמנתי 1	1493	3.0	+10	+.7		+3.0
מסחרות נאמנתי 5	555	500	−5	−.9		−100
ויסקונ ושח	310	300	+10	+3.3		+285
ויסקונ משח	239	500	+10	+4.4		+400
מדרגון 1.0	4553					
ויקית ושח	1440 תב	701	−94	−6.1		−701
ויקית משח	1383	480				−480
ויקית אופ ב	300 תב	1551	−40	−7.4		−1551
סופר ושח	142.0	8051	+6.0	+4.4		+30661
קופר אופ 1	70.0	3000	+2.5	+3.7		+386
קדרה ל"ש	693	56.0	−7	−1.0		−26.0
קדרה אש"ח	490	1000	+15	+3.2		+716
ליבת ושח	186.0 תב	3000	+9.0	+5.1		+4004
עיט 1.0	353	375	−13	−4.3		−1967
עיט 5.0	172.8	2250				−1034
עיט אופ 5	159.0	2219	−2.0	−1.5		−1014
עיט אבנ 1	112.0	7939	−2.0	−1.8		−6939
עקב 1.0	189.0 תב	3391	+10.0	+5.6		+5525
עקב אופ 1	81.0	5851	+1.5	+1.9		+1429
פלגת א ושח	787	1300	+8	+1.0		+259
פלינסן א 0.5	8500	77.0				−7.0
פיבור ושח	990	400	+20	+2.1		+100
גימבי–סנדיגה	6240 תב	90.0	+300	+5.1		+82.0

מחבת ומוצריה

אורדן 10.0	6000	51.0	+200	+3.3		+70.0
אורדן 50.0	5140					
אקונמית 1.0	6600					
אלונית 5.0	4899					
כבלים ושח	310	4902	+5	+1.6		+3197
כבלים אש 1	80.5	9832				+4668
כבלים אג"ח–אופ'	93.5	24620	−1.0	−1.1		−55120
כבלים אגח א	99.0	9174	+2.0	+3.1		+5718
תבור 1.0	478 תב	43.0	−27	−5.4		−268
תבור 5.0	291	1291	−10	−3.5		−1336
תבור אש	2770	4.0	−50	−1.8		−4.0
ויקה ל"ש	2545	21.4	+43	+1.8		+295
ויקה מ"ש	1220	100				−26.5
שקמאות מח ל"ש	3040	93.0				−157
כלל ציון 1.0	2150	157	+100	+4.9		+1452
כלל ציון 5.0	1125	1459	+48	+4.4		+5438

מסחר ושרותים

מסחר

אינטרנאמא ושח	780	582				−150
אינטרנאמא כשח	554	10323	+26	+4.9		+13430
מאיר עיא ושיח	695	3924	−24	−3.3		−8059
מאיר עיא אש 2	306	369				−279
כלל סחר אש ד	316	8903	+7	+2.3		+8139
כלל סחר אשה 2	146.0	7080				−7000
פרסטיג 1.0	800	766	+20	+2.6		+1816
רמקו בדר ושיח	15000					
רמקו בדר מ"ש	16950					
שופרסל א 0.02ש"ח	9320	486				−87.0
שופר–טל אופ ד	4123	208	+5	+1		+85.0
שופר–טל אשה א	106.0	23490				−11384

שרותים

אמותא 0.01ש"ח	223 *	3070	−8	−2.4		−755
* ביצוע חלקי 92.30%						
סמנת הספקה 0.1	686		+1	+.2		+155
סמנת הספקה 5ל"ח	221	3709	−10	−4.3		−9884
קולר הספקה 1ש"ח	794	80.0	+1	+.1		+75.0
קולר הספקה 10ש"ח	235	14085	+6	+2.6		+15872
מחסני עיר"ה 1ש"ח	1411	500	+1	+.1		+280
מחסני עיר"ה 5ש"ח	888	1000				−500

מלונות ושרותי תיירות

גלי וחוד 1.0	— לא נסחר —					
גלי חוד 5.0	— לא נסחר —					
מלונות רן 1 ל"ש	1881 תב	400	+171	+16.0		+383
מלונות רן 5 ל"ש	1299	1000	−1	−.1		−1536
דנה הלבנון 0.1	7090					−30.0
מלונות ירדן 1.0	5720	33.0				−33.0
ים סוף ושיח	542	6880	−1	−.4		−10268
ים סוף אופ' 111	142.0 תב	7765	+10.0	+7.4		+13235

מחשבים ושרותי מחשב

תי.בי.ן. ושח	300	2378				−1241
תי.בי.ן. אופ ב	79.0	6560				+7275
תי.בי.ן. אבנ א	100.0					
יצא א ושח	5806 *	37.0	+50	+1.0		−5000
* ביצוע חלקי 80.00%						
בקלר 0.1ל"ש	10300	10.0	−540	−2.3		−100
בקלר 0.5ל"ש	1914	300	−1	−.2		−300
חישוב כטיקל 10.0	899	133	+9	+1.0		+367
ליסקיל 1.0	306	6178	30	+3.7		+9111
מקסיבה ושח	680	1836	+25	+3.8		+1836
מקסיבה ל"ש 680 תב	1258	3400	+35	+5.4		+1250

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן ביני ופיתוח

אזורים אש	578	3900	+18	+3.3		+2241
אזורים אבנ 3	136.0	6000	+3.0	+3.3		+55200
איקון מלונ'ושיח	139.0	5553	+2.0	+1.3		+2675
אל–רוב 1.0	510	2513				−1908
אל–רוב 1.0שח	34700					
אפריקה אש 5	16300	10.0	+290	+1.2		+11.0
אורים 1.0	4300	14	+185	+4.5		+284
אורקין ושח	1880	563	+35	+1.9		+155
אורקין משח	1653	581				−381
ברנוביץ ושח	5648					
ברנוביץ משח	2135	198	−15	−.7		−198
דוד רבינוב ושיח	4930					
דרעי ושח	169.0	639				−639
דרעי משח	129.0 *	2200	+3.0	+3.5		+2711
* ביצוע חלקי 89.00%						
חברה לקנין ושיח	1673	505	−35	−2.1		−1865
המסלול 1.0	— הפסקת מסחר —					
המסלול 5.0	— הפסקת מסחר —					
חל.ב. 0.1	— הפסקת מסחר —					
חל.ב. 0.5	— הפסקת מסחר —					
כלכלית י–ם ושח	265	4289				−1265
כלכלית ים אופ ד	85.0	14100				+96.0
בנ–ים 0.1	3450	285	+120	+3.6		+480
בנ–ים 0.5	2900	304	+60	+2.1		+526
ישפרו ושח	5319	1071				−727
ישראלום ל"ש	1091	588	−2	−.2		−588
ישרס. ל"ש	16200	140				−20.0
קוד.פיתוח 1.0	5887	155	+57	+1.0		+86.0
לומיר ל"ש	3778	110	−60	−1.0		−103
* ביצוע חלקי 52.00%						
לומיר ל"ש	1847 תב	486	−98	−5.0		−586
מת.ב. 1.0	— לא נסחר —					
מת.ב. אופ 2	— לא נסחר —					
מת.ב. אבנ א	— לא נסחר —					
מאגר ביה 1.0	— לא נסחר —					
משכנתא לישח	153.0	5168	+5			+2053
משכנתא אש א	154.0	5564	+2.0	+3.4		+1213
מגורי ש"ח	206	1369	−31	−2.2		−206
לרינסטין ל"ש	395	300	+15	+4.0		+580
לרינסטין מ"ש	142.0	4370	+2.0	+1.4		+5170
לפשין ושח	309	2108				−2027
לפשין מ"ש	165.0	8233	+3.0	+1.9		+12707
לפשין אופ ב	100.0	3700	−4.0	−3.9		−1700
לפשין אופ ד	96.5	16250	−5	−5		−18475
מגדל אביב 0.5	70.0	3096	−6	−7.6		−70.0
מגדר אחזקות ושח	312	2500	+6	+2.0		+3350
מגדר אחזקות 1.0	663	144	−10	−1.5		−1144
מלון פרי, ל"ש	1246	30.0	−30	−2.4		−345
עפר וסיב 1.0	— הפסקת מסחר —					
קיסריה ושח	3080	9.0				−9.0
קיסריה מ"ש	1099 תב	1899	−81	−6.9		−2099
רונבוץ ושח	503	5881	+2	+.7		+2483
רונבוץ מ"ש	170.0	2195				+505
רונבוץ אופ 2	766	700				−42.0
רונבוץ אבנ א	124.0	1500				+5493

תקלאות

מטעי הדר 0.1	2120	4.0				−4.0
מטעי הדר 0.5	2080		−20	−1.0		−250
מזרע"ים 1.0	5278	296				+838
מזרע"ים אופ 1	5950	500	+80	+2.0		+150
נסטי הדרים 1.0	1444	500				+5400
פריאור ושח	5255	10.0	+22	+1.0		+140

תעשייה

מזון ומבה

דנקנר מב ש	2750	478	−90	−3.2		−487
דנקנר מב מ	2870	186	−10	−1.0		−136
נעלבלר ושח	439	3000	+14	+3.3		+3795
נעלבלר משח	538					
הלבלר אבנ 1	105.5	10000	+3.0	+2.9		+9500
מסמר ביה ושיח	51497 תב	616	+2210	+7.6		+54.0
מסמר ביה מ"ש	52500	50.0				+24.0
יצור ושח	1001	550	+30	+3.1		+350
יצור א ש	610	233	+20	+3.4		+227
יצור אש 5	300	350				−274
מן ושח	414	300	+1	+.2		−1636
מן מ"ש	590	526	−5	−1.7		−526
מנפטים ל"ש	14000	31.0	+600	+4.0		+11.0
עסים ב מ"ש	270	3195				+61.0
שלמה אבנל ל"ש	5500	227	−40	−1.8		−40.0
שמן מבא 4 ל"ש	1445	185	+46	+3.3		+551

מקסטיל והלבשה

אדגר אש 5	380	864	+1	+.3		+414
אדגר אש 5	207 תב	2700	+11	+5.6		+2956
אדגר אבנ 1	108.0	10000	+1.0	+1.9		+6500
אפרים ל"ש	454 תב	256	+55	+5.1		+110
אוצרות בדוך 1 שח	300	847				−347
אוצרות בדוך 5 שח	509	125	+4			+250
אוצרות בדוך אופא	273		+5	+1.9		+144
אוצרות רג ש	9050	146	+350	+3.8		+127
דולרמן–בלוך	1155	1681	+50	+2.7		−751
דולרמן–בלוך 3.0שח	1011	3114				+3031
מסחרות נאמנתי 1	1493	3.0	+10	+.7		+3.0
מסחרות נאמנתי 5	555	500	−5	−.9		−100
ויסקונ ושח	310	300	+10	+3.3		+285
ויסקונ משח	239	500	+10	+4.4		+400
מדרגון 1.0	4553					
ויקית ושח	1440 תב	701	−94	−6.1		−701
ויקית משח	1383	480				−480
ויקית אופ ב	300 תב	1551	−40	−7.4		−1551
סופר ושח	142.0	8051	+6.0	+4.4		+30661
קופר אופ 1	70.0	3000	+2.5	+3.7		+386
קדרה ל"ש	693	56.0	−7	−1.0		−26.0
קדרה אש"ח	490	1000	+15	+3.2		+716
ליבת ושח	186.0 תב	3000	+9.0	+5.1		+4004
עיט 1.0

בעריכת מוריה אבנימלך

תנאי התשלום שתתן הסוכנות לנמרודי ברכישת מניות השליטה ב„הכשרת הישוב" שוים 900 אלף דולר

מאת מוריה אבנימלך

התנאים כהם תרכוש קבוצת נמרודי את מניות השליטה בחברת הכשרת הישוב מאת הסוכנות היהודית בכך סוכמו. קבוצת נימרודי תרכוש את המניות ב־6.5 מיליון דולר, 2.5 מיליון דולר כסומן, 2 מיליון דולר אחרי שנתיים ו־2 מיליון דולר נוספים לאחר 4 שנים, כאשר הסכומים שישולמו בעתיד הם בדולרים, ללא ריבית.

בהנחה שקבוצת נמרודי יכולה להשיג הלוואה דולרית בתנאי ליבור פלוס אחוז, מגיע הערך הנוכחי של ההנחה הגלומה בתנאי התשלום שתתן הסוכנות היהודית ל־900 אלף דולר, מה שמעמיד את המחיר האפקטיבי של העיסקה על 5.6 מיליון דולר.

המחיר ותנאי הרכישה סוכמו מטעם הסוכנות ע"י אידזין לוי, המונה על נושא מכירת חברות סוכנותיות. העיסקה סעונה אישור. חבר הנאמנים של הסוכנות שמתכנס בירושלים ב־8 לפברואר. ההסתייגות העיקרית עתה היא של גזבר הסוכנות עקיבא לוינסקי המבר שיש לתת את ההלוואה כתנאי רבית והצמדה כמקובל.

קבוצת נמרודי רכשה 46% ממניות ההון של הכשרת הישוב מידי בנק לאומי תמורת 19.75 מיליון דולר, וכמשך כמה חודשים היא מנוהלת מבלי עם הסוכנות היהודית על רכישת מניות השליטה. הכשרת הישוב מחזיקה במלונות ונכסי נדל"ן ומעריכים כי פומבציאל הריוחיות שלה סוב ברבה ממה שבא לידי ביטוי בתוצאות הכספיות בתקופה כה היתה בשליטת הסוכנות.

חבר הנאמנים של הסוכנות הוציא את השליטה על החברות הסוכנותיות מידי רשות החברות של הסוכנות בהנהלת שלומי שוחצברגר ועד אז באחריות יו"ר הנהלת כסוכנות לשעבר אריה דולצין, והעבירה אותו לתפקיד מיוחדת. עיסקת הכשרת הישוב היא העיסקה הגדולה הראשונה שנעשתה במסגרת החדשה.

מזכיר התק"ם: 1985–1986 היו השנתיים העגומות של התק"ם

מאת שמעון וייס

מזכיר התק"ם, אהרון ידלין, אמר בסוף השבוע כי השנים תשמ"ח ותשמ"ט היו השנתיים הקשות והעגומות של התק"ם מבחינה כלכלית. שבן כהן התברר היטב מימדי החוכות המצוקה הכלכלית הקשה אליהם נכנסו הקיבוצים. התנועה הזכיר כי יש צורך במדיניות שיקום קשה וממושכת.

בהופיעו כפני הפורום הפוליטי של המועצה האזורית עמק הירדן, אמר עוד ידלין כי שנות ההתבבות הכלכלית של התק"ם הוכיחו שללא ס"יגים ערכיים – הפעילות הכלכלית הקיבוצית נידונה לכשלון. „כל שליח תנועה שלא היו לו סייגים ערכיים, סיבך את התנועה, נכשל והפסיד כספים" אמר ידלין הוסיף „המשבר שנקלענו אליו בגלל בעיות ניהול כלכלי, הוכיח שלא השיטה הקיבוצית נכשלה, אלא האנשים נכשלו". הוא שאל, מה הקשר בין חתימה על הסכם עם נובל כלכלי בחו"ל שלא הכירו אותו היטב, לבין השיטה הקיבוצית ותבדי הקיבוצים שעובדים קשה להרוויח את לחמם.

מזכיר התק"ם העריך כי אף שהתנועה עומדת כיום בפתחם של הסדרים כספיים עם האוצר והבנקים וכסיוע הסוכנות, יהיה צורך להאריך את המיסוי המיוחד שעליו החליטה התנועה כין קיבוציה ולהעריכו, במשך ארבע שנים, יארך תהליך העורה ההדדית בין הקיבוצים באמצעות התנועה, לפחות שש שנים.

מזכיר התק"ם תקף גם את בנק ישראל ואמר כי המדיניות הסוניסרית של בנק ישראל כראשות הנגיד מיכאל כרונו, פוגעת בריווחיות היצוא ובמשק היצרני. עם זאת, אמר ידלין שמצפתו התנועתי שקם וכי התנועה הקיבוצית היא המנוע היחידי שהסיק מסקנות, הפיק לקחים ופועל ביום כמיסור הכלכלי־חברתי בהתאם לכל אלה. „לאיש אין זכות להסיף לנו מוסר" קבע ידלין.

כוח העבודה מהשטחים מהווה 6.5% מכלל כוח העבודה בישראל

מאת דני גוב

63% מכוח העבודה כשטחים, שהם 95 אלף עובדים מועסקים בישראל מדי יום, כעיקר בענפי הבניה, התעשיה, והחקלאות ושירותים אחרים, כך עולה מתחקיר מיוחד כנושא כלכלת השטחים, המתפרסם בגיליון החדש של הירחון ועדים. כוח העבודה מהשטחים מהווה בשך הכל כ־6.5% מכלל המועסקים בישראל, נאמר בתחקיר. ישראל, לאחר הכנה מתאימה והסכה מקצועית לעובדים, תוכל להתאחד עם הפסקת עכוחתם.

עוד עולה מהתחקיר, כי אין כיום בידי רשויות מוסמכות כישראל נתונים מדויקים באשר להיקף העסקות המתבצעות בין תושבי השטחים לבין מחדים וגודים רשמיים בישראל. הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ומחלקת המחקר של בנק ישראל מודים, שקיימות מגבלות קשות במדידת הסחר עם ישראל. מן התחקיר עולה עוד, כי אין הערכה רשמית וסוסמכת כאשר „לתוצר הלאומי הגולמי וקיים קושי להעריך את ההכנסות מהשטחים, שכאות מגודמים מע"ל, כולל גודמים עינים". על פי התחקיר, דו"ח מחלקת המחקר של בנק ישראל העומקת כהתפתחות הכלכלית של בנק ישראל שיפורסם בקרוב, מציג נתונים המעודכנים רק עד לשנים 1985 ו־1986 וזאת כאשר מחזר באוכלוסיה בת למעלה מכיליון וחצי תושבים המוווה בשליש מאוכלוסת ישראל.

דו"ח בנק ישראל מורה, שקיימת מגבלה קשה כמדידה הסחר עם ישראל ושקיים ליקוי באומדני יבוא ויצוא של יוש"ע, ליקוי המתע כאמיתות הנתונים.

הגרעון במאזן התשלומים של השטחים, נאמד בתחקיר, מתבטה על ידי נומדי הון, שישראל לא יודעת את מקודותיהם. בן הכידע הרשמי המצוי כיום נמצא, כי תושבי השטחים נוטים בכנים האחרונות להשקיע יותר ויותר בהשבלה, במקום בנכסים פיסיים ואולם לבוגרי בתי הספר ותיכוניים וכוגרי האוניברסיטאות אין הרצע מספיק של עבודה. תוצאה כלתי גמנעת מתהליך זה, היא גידול כאבטלה בקרב צעירים משכילים ערביים, דבר המסכיח תסכול בצבור אצלם.

הסדר המושבים נכנס לפעולה:

בנק הפועלים כבר התקשר עם ארגוני מושבים להפעלת ההסדר

בנק הפועלים נערך לזרז את הפעלתו של ההסדר שהוטג בין הבנקים לבין הבמשלה והסוכנות בנושא שיקום המושבים.

יחזה זו של הבנק באה על מנת לסייע למושבים להצטרף להסדר, ובדרך זו לאפשר להם להכנס בהקדם לתהליך של שיקום הבראה.

במסגרת מדיניות זו פנה הבנק אל ראשי מספר ארגוני מושבים בבנמה לקבוע כמשותף את דרכי הפעולה המפורטות שיאפשרו בצוע מוורז של ההסדר עם המושבים שבתחומם.

הבנק הקים צוות מקצועי מיוחד למפול ביישומו של ההסדר, והתקשר עם כלכלנים ורואי חשבון על מנת לקדם את הטפול בהשגת הסדרים עם המושבים המודדים ולכצע את הבדיקות הכספיות והכלכליות הדרושות לשם כך.

כדי לעודד את בעלי המשקים החקלאיים לפרוע את חובות העבר יציע הבנק הבריצים בספיים, סיקבע על ידי קבב הפרעון של חובות העבר על ידי המסק החקלאי.

הבנק יחיל על המוהבים שיצטרפו להסדר הסיקום את הכסגרת של אשראי כרוכו, שתתבטא בעבודה עם בנק כדמן אחד ובפעולה כמסגרת של תכנית עבודה שנתית באוסרות.

מספר המועסקים ותקציבי המו"פ באלקטרוניקה ירדו מאז 1986 ב־10%

דני גוב

ירידה של למעלה מ־10% נרשמה כשנתיים האחרונות במספר המועסקים ובתקציבים המוקדשים למחקר ופיתוח בחברות האלקטרוניקה, כך שעריך יגאל ארליך המרען הראשי, על אף העליה בפעולות המחקר והפיתוח אשתקד, אומר המרען הראשי, כי הקשיים בהם נתונה תעשית האלקטרוניקה משפיעים על קצב ורמת הפיתוח שלה.

להערכת ארליך, על מנת לשסר את רמת הפעילות ולמנועי מצב לא רצוי של קפאון בצמיחת חברות אלקטרוניקה מקומיות המבוססות על פיתוח עצמי, יש להעמיק את התמיכה בהן.

אשתקד הוגשו ללשכת המרען כ־700 בקשות לסיוע ממשלתי לעומת 620 בקשות שנה קודם לכן. בשנת 1987 אושרו 58 בקשות לעומת 517 בקשות בשנה הקודמת כלומר גידול ב־12%.

ריאלית נרשמה במהלך 1987 ירידה של כ־30% כסיוע הממשלתי הניתן למו"פ לעומת 1984/85. אשתקד, העבירה הממשלה סיוע בהיקף של 80 מיליון דולר באמצעות המרען במשרד התמ"ם במענקים לתכניות מו"פ.

משלחת לקוריאה תנסה להגדיל פי שלושה את היצוא לאיזור

מאת דני גוב

משלחת של אנשי כלכלה ואנשי עסקים מישראל תצא ב־1 למארס השנה למזרח אסיה, כדי לגמות ולהגיע להסכמה עם מדינות סונות באזור ההוא, על הגברת היצוא מישראל. עיקר הדגש יוסם על ניסיון לשלש את היקף היצוא הישראלי לדרום קוריאה. המשלחת תכקר כין השאר כקוריאה, בפיליפינים, תאילנד וסינגפור ותנסה להקים לשכות מסחר דו־לאומיות.

יתכן גם, כי יפתח קו תעופה של אל־על למזרח הרחוק. החלטה על כך תיפול כקרוב לאחר שאל־על סיימה כתוצאות חיזיות, בדיקה בלבלית של כראיות פתיחת קו כזה. ההפעלה, כך נודע מותנית בפתרון כמפר בעיות מכניות.

מופר „דבר" בצירן, כי אשתקד הסתכם היצוא הישראלי לקוריאה ב־20.5 מיליון דולר, שהם פחות מ־1 פרוכיל של סך כל היבוא השנתי לארץ זו. בשנת 1986 יצאה לשם ישראל ב־15 מיליון דולר. במסגרת התעשיה המכמנה, אומר מקו ליבנת, סמנכ"ל ראש מינהל מחוץ הארץ שם, כעריכים בי ניתן להגיע הוך הבש שנים ליצוא בסך 50 עד 60 מיליון דולר בשנה.

עיקר היצוא יהיה בתשומות לחקלאות, ציוד מעבדות ודיגה ומכשירי כלקומוניקציה.

היבוא לישראל מבדינה זו נרל. מתעה מהדרום ראמיכ של 1987 כשעור של 45%. והסתכם ב־36 מיליון דולר. היבוא מסם כולל מוצרי מזון, חומים, אריגים, מכונות וציוד.

הכורמים תובעים הטלת מכס נוסף על יבוא ברנדי ווודקה

היקף היצור מצדיק קיום 5 יקבים, אך בארץ פועלים 20 ומאשרים הקמת נוספים

מאת דויד מרשיזב

תביעה להטיל מכס נוסף בשיעור 20 עד 25 אחוז על יבוא משקאות חריפים ברנדי וודקה על המכס הקיים, כדי לאפשר ייצוד משקאות אלה בארץ מעודפי ענבי היין וכן לאמוד הקמת יקבים חדשים ללא תכנון "השמיעו אתמול ראשי אגודת הכורמים ח"כ פסח גרופר, לדי ארגוב ואברהם בן משה בכנסת עתונאים, שהתקיימה בבית מקולוב בתל־אביב.

הדוברים הדגישו כי תגובת הענכים בארץ הולמת כוסר ייצוד מלא של 5 יקבים ואילו בארץ יש כיום יותר מ־30 יקבים ומשרד התמ"ת מאשר הקמת יקבים נוספים מעלולים לגרום לחרם הענף.

הרוכדים אמרו, כי הכרח לתכנן את ענף ענבי היין, כדי למנוע פגיעה במגלי ענבי היין. תביעה נוספת שהשמיעו הרוכרים, היא להביד בשיקום היקבים בראשון לציון וכזכרון יעקב כסכום של 8 מיליון דולר כמפעל מאושר.

הדוברים הדגישו, כי המכס המוטל על יבוא כרנדי וודקה הוא אפסי ומשקאות אלה מיוכאים מאירופה כמחירי הצף כגלל אגמי היין שהצטברו בארצות השוק האירופי, ובמקביל יש עודפי ענבי יין מהם ניתן לייצר משקאות אלה. כן הבעו הדוברים לאסור יבוא לארץ של כוהל ענבים ומיץ ענבים, תוצרת שוייצר בארץ יכול לספק.

נמסר, כי המחזור הכספי של אגודת הכורמים המעברת 75 אחוז מענבי היין בארץ הוא 30 עד 35 מיליון דולר. היצוא בשנה האחרונה עמד על 3.5 מיליון דולר ואילו בשנת 1988 מקוים להגיע ליצוא של 4 מיליון דולר.

ענף ענבי היין התבבר על המשכר שעבר לאחרונה וכרבית עודפי היין בארץ חוסלו. אגודת הכורמים בקיפה 1500 מגדלי נפן יין. בשנים 1984 – 1986 נעקרו 4,000 עד 5,000 דונם כרמים ואילו השנה יכעו כאלף דונם כרמים.

בשנת 1987 עובדו היקבים בישראל 41,000 טונות ענבי יין ועודפי ענבי מאכל, מכמות זו קלטה בדבל מוחדי. ביקביה 28,500 טונות ובמות זו תאפסר לייצר 25 מיליון בקבוקי יין ומשקאות חריפים לשוק המקומי ולייצוא.

בשנת 1985 שלמה אגודת הכורמים תמורת טונה ענבי יין 250 דולר לעומת 50 דולר המונה שקבלו המגדלים בשנת 1985.

בדי להתגבר על המשבר סיימה המשלה בפריסת חובות אגודת הכורמים בסך 24 מיליון דולר לשכונה שנים ברבית של 7.5 עד 8 אחוזים צמודה. האגודה משלמת חובותיה כולל רבית וקרן. הכורמים מקוים לחסל את החובות תוך עשר שנים.

גילרמן: חלק ניכר מקשיי העסקים – בענף הטקסטיל

חלק לא כבוסל מהקשיים העסקיים בעת האחרונה במגזר העסקי, בא לידי ביטוי בענף הטקסטיל, כך אומר נסא אינה לשכות המסחר, דני גילרמן. לדבריו חלק מהסיבות לבשבר בענף הן האמה בולטת בכבידות הענף בשל חדש ובבבר החם, דבר שגרם, לדבריו, לחיות מבידות ולקשיי נזילות לעסקים בענף זה.

סיבה אחרת לדבריו, היא התייקרות חברי הגלם בענף - מרבית חברי הגלם בענף הטקסטיל מיבאים מאיזופה. ואת מאחר שכרגיות הבאה מגבילה יבוא מהמזרח ורחוק אז כמדינות אחרות. בהן חוברי הגלם זולים בהרבה. ההחוקה המבעות האיזופיים, אומר גילרמן, גרמה לגידול בהוצאת מבלי שהיה לכך כיסוי מתאים מכבידות.

האירועים בשטחים לא פגעו בתיירות לאילת

ההשפעה של האירועים האחרונים בשטחים על התיירות לאילת היתה שולית בלבד. כך אמר בסוף השבוע ראש עיריית אילת רפי הוכמן כסיור שעיכו כתבים כלכליים מירושלים באיזור אילת. יחד עם זאת אמר הוכמן כי אם יימשכו האירועים, קשה לצפות מה תהיה השפעתם על התיירות לאורך זמן.

מנכ"ל מלון נפטון, ריקו רחנטל אמר כמהלך הסיור כי עד היום לא גירשמו באילת כיטולים הסוניים, כפי שהיה בעבר לאחר אירועים כמתחים חמורים. לדברי רחנטל, ריכוז שלילי של ישראל בעולם עלול להשפיע בעתיד על כמות התיירים שתגיע ארצה. לדבריו, בעלי כתי המלון אינם מתכוננים להוריד מחירים כדי לעודד תיירות לישראל, שכן כבר היום זולים כתי המלון בארץ מיעודי תיירות אחרים בעולם, כגון סנריף או מרוקו.

לדעת מנכ"ל מלון נפטון יש עדיין מקום לגידול מספר החדרים בכתי המלון באילת. לדבריו, אפשר להכפיל את מספר החדרים כעיר, וזאת בתקופה של חמש שנים.

אמנון אטד

האוצר הקדים בפדיון אג"ח ב־453 מיליון שקל

היקף הפדיונות המוקדמים שביצע האוצר לבנקים בחודשיים האחרונים מסתכם ב־453 מיליון שקלים.

סגן שר האוצר, עדי אמוראי אמר כסוף השבוע כי עד סוף החודש יגיע היקף שחרור המקורות של המכשלה לסקטור העסקי לכ־1.9 מיליארד שקלים. סכום זה גדול מהסכום שתוכנן בתקציב לגבי שנת התקציב כולה.

בהנפקות שביצע כמוף השבוע הצליח האוצר לגיים 50 מיליון שקלים כריבית שבין 4 ל־5.1 אחוזים. לשתי הנפקות שבוצעו היה ביקוש של פי שלושה מהסכום שהוצע.

אמנון אטד

בנקים מתחילים לפרסם מאזנים:

עליה לאומי הרויח 1.8 מליון ש"ח ב־1987

ההתאוחות לציבור גדלו ב־77.5%

הרווח הנקי של בנק עליה לאומי בע"מ הסתכם בשנת 1987 בסך 1.8 מיליון ש"ח (1.17 מיליון דולר) לעומת רווח של 254 אלף ש"ח (165 אלף דולר) אשתקד, תשואה נטו של 14% על ההון העצמי.

הרווח מפעולות לפני מס הסתכם ב־4.7 מיליון ש"ח (3.1 מיליון דולר) בפול לשנת 1986 שהסתכם מיליון ש"ח (1.5 מיליון דולר).

הבנק מסביר את הגידול ברווח בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד בגידול בנפח האשראי וכפעילות העיסקית כדידת שיעודי המס.

ההון העצמי של הבנק הגיע ב־31.12.87 ל־14.6 מיליון ש"ח, גידול של 14%. המאזן ליום 31.12.87 הסתכם ב־118.0 מיליון ש"ח גידול של 9.7%.

ההלוואות לציבור גדלו ב־77.5% לעומת סוף 1986, ואילו פקדונות הציבור גדלו ב־4.4% בלבד.

תנופת גידול ביצוא יהלומים למרות משבר הבורסות באוקטובר

מאת דני גוב

תנופת גידול מאפיינת את יצוא היהלומים בחודשים האחרונים, למרות החששות ממשבר כיצוא פרים זה, בעקבות השלבות התמוטטות הבורסות בעולם באוקטובר האחרון.

המפקחת על היהלומים במשרד התעשיה והמסחר, צביה דורי אומרת, כי למרות החששות הכבדים, שליוו את הענף בעקבות המשבר בבורסות הכספים, נמשכה תנופת הגידול ביצוא גם כשלהי אשתקד. התנופה האמורה הביאה לכך, שבסיכום שנתי דשם ענף היהלומים שיא חדש כיצוא - למעלה מ־2 מיליארד דולר לעומת 1,664 מיליארד דולר סך כל היצוא בשנת 1986.

נדל"ן / דני גוב

מחירי מקרקעין עלו באיזורי היוקרה

הדו"ח השנתי של מנהל מקרקעי ישראל, המתיחס לתקופת אפריל 1986 ועד אפריל 1987, קובע כי שוק המקרקעין בארץ התאפיין בתקופה זו במגמות מעודמות: מיתון נמשך כעיירות הפיתוח, רמת מחירים יחודה בכאר שכע ועלית מחירים בתל אביב ובמחוז המרכז כעיקר באזורים יוקרתיים, כמו רמת אביב ובפרויקטים מיוחדים כמו מגדלי ויזנגוף ומגדלי דוד המלך. כן עלו מחירי המקרקעין בשכונות סלביה בירושלים ובאילת. בסכריה חלה התאוששות קלה בעקבות פיתוח ענף התיירות במקום ואילו במגזל העמק גבל הביקוש במקביל לפיתוח תעשיות עתירות ידע במקום.

כסך הכל אישר המינהל בתקופה זו 4299 עיסקות מקרקעין בשטח כולל של 202 אלף דונם ובנפח כספי של 161 מיליון שקל. בשנת 86/7 רכש המינהל 78 דונם עבורם שולם מיליון וחצי שקל.

פרויקט דירות נופש יוקרתי יקום באילת

חכרת "נופית" כבעלות יוסף כן דוד, תקים כקרוב פרויקט דירות נופש יוקרתי על שטח של 10 דונם כ־100 מטר משפת הים, ליד מלון הסלע האדום. כפרויקט יהיו 280 דירות נופש ובהן דירות סטודיו של 40 מ"ר דירות 2 חדרים של 50־60 מ"ר, דירות 2.5 חדרים של 70 מ"ר ומספר דירות יוקרה.

מחירי הדירות נעים בין 40 אלף דולר ל־80 אלף ועד 150 אלף דולר לדירות היוקרה.

בפרויקט יהיה מרכז מסחרי, מסעדות חדרי אוכל, ברכת שחיה, מועדון בריאות, שטחי ספורט ומערגנים.

ועדה מאשימה: בנייה לקויה גרמה לאבידות

ב„צוא לקוי ולא מקצועי של מלאכת בניין, תוך התעלמות מכללי כמיחות בסיסיים, נגרמו לארכעה מקרים של כשל בניה ואף לאבידות בנפש. כך אומר יצחק דן, יו"ר הנהלת לשכת המהנדסים והאדריכלים, בשמה של ועדה מיוחדת שמונתה באוגוסט אשתקד לבדיקת הנושא.

הועדה קובעת כין השאר, שעבודות בניה מבוצעות על ידי קבלנים שאינם רשומים כחוק, עבודות מבוצעות ללא פיקוח צמוד של המהנדס המתכנן וכן יש פיצול לא מבן של האחריות בבנין.

ברוב המקרים שהוצגו בפני הועדה היו מעורבות תקרות בשיטת "פל־קל", אף כי הועדה לא יכולה לקבוע בודאות אם ובאיזו מידה היתה התקרות את הסיבות לכשל, בכל זאת היא איתנה בדעתה, כי מחוכתה להתדיע על שהשיטה אינה מעוגנת בתקנים ישראלים או בתקנים אחרים.

רן הודיע, כי יפנה אל שרים שבתחום משרדיהם תוקי הבניה ותקנותיהם אל הרשויות המקומיות, אל ארגון המקבלנים, אל ועדת האתיקה של הלשכה ושל המועצה להנדסה ואדריכלות, כדי לקבוע כללים אתיים המחייבים את ציבור המהנדסים והאדריכלים, הרשויות, המקבלנים כדי להפחית כסירה ניכרת את הסיבות לכשל.

עסקת משכנתאות מהגדולות בארץ נחתמה עם קבוצת משתכנים בראשל"צ

חדים לקבלת 240 הלוואות לרוכשי קוטג'ים לעתיד בשכונת „הפארק" חולות בראשון לציון, נחתמו בימים אלה. הבלוואות ינתנו למצטרפים לעמותה בשם זה על ידי בנק לאומי.

התרוים נחתמו במהלך חודש כלבר מיום פתיחת הרשמה לשכונה הנ"ל על ידי העמותה הציבורית שהוקמה למטרה זו. זו נחשבת לאחת מעיסקות המשכנתאות המאורגנות הגדולות שנעשו בארץ בשנים האחרונות.

מחירו של מגרש בשכונה עומד היום על כ־43,000 דולר ומחיר זה נשמר עד לתאריך של אתמול. החל מ־1.2.88 יעלו מחירי הקרקע ב־18% בהתאם לתנאי הוזזה של העמותה עם חברת „חולות דבר" בעלת הקרקע במקום.

קבוצת המגרשים של העמותה היא במסגרת פרויקט „עיר חולית" של הקבלן אברהם דובינשטיין.

הרשמה לעמותה נמשכת בקצב מואץ אומר רן הלפרין, המשמש כמנכ"ל חברת הניהול קסלמן אנד קסלמן יו"ר העמותה.

המשתכנים ממתינים כעת לקבלת תוצאות תחרות האדריכלים הנערכת בשיתוף עם אגודת האדריכלים. מהנהלת העמותה נמסר, כי תוצאות התחרות יודעו בתוך 5 חודשים עד מאי 1988 ואז יוכלו המשתכנים לבחור את דגם הקוטג' שלהם, לקראת התחלת הבניה.

את העמותה מנהלת מתחרבות קבוצת משתכנים.

מנכ"ל אנגלו סכסון: חסרים שטחים לבתי מלאכה בכל הארץ

מחסור רציני קיים בשטחים עבור בתי מלאכה קטנים וביצוניים בגודלם בכל רחבי הארץ. כך אומר דוד בלומברג, מנכ"ל חברת „אנגלו־סכסון". לעומת זאת, אומר בלומברג, החברות הגדולות בענפי הטכנולוגיה המתקדמת סרם קיבלו החלטות לגבי רכישת או כהשכרת שטחים. נוספים לצורך הרחבת פעילותם כישראל. הניסוק הניתן על ידם להמתנה זו, אומר בלומברג, הוא השוק הבלתי יציב בעולם למוצריהן.

לדבריו, ממשיך ענף הנדל"ן המקומי להיות נתון במצב של תרבמה במרבית אזורי הארץ להוציא תל אביב והמרכז ובעיקר בבאר שבע והקריות. אנגלו סבסון הצליחה למכור בבאר שבע רק 40 מתוך 80 היחידות הוחלות יחסית שקופת חולים העמידה למכירה באמצעותה.

אשדר תקים פרויקטים בפתח תקוה ובת ים

חברת "אשדר" מתחילה בקרוב בבנית 4 בניני מגורים של 120 דירות כנות 120 מ"ר כל אחת כפתח תקוה ובבת ים.

2 בנינים בני 7 קומות ו־28 דירות בכל אחד יוקמו בשכונת "נאות גנים" כפתח תקוה. אין עוד פרטים על מחירים. אך מהחברה נמסר, כי מחירי הדירות האחרונות שנמכרו בשכונה עמדו על 130 אלף שקל לדירה. כשכונה סוכם, כי 20% מיחידות הדיור יוקצו לבני ראש העין.

אפשרות שהילטון ירושלים יהפוך למלון דירות

ניסים נאון ורוד סופר מנהלים בימים אלה בשא ומתן מתקדם לרכישת מלון הילטון כירושלים על ידי נאון. סופר מבקש עבור הבנס 23 מיליון דולר. כל שאר המציעים שניהלו עד כה מ"מ עם סופר בענין לא היו סוכנים לשלם יותר מ־18 מיליון דולר.

נודע כי נאון מבקש להפוך את הילטון ירושלים למלון דירות. לצורך זה, לאחר השלמת העיסקה עם סופר, הוא יצטרך לבוא בדברים עם רשת הילטון העולמית שלה יש חוזה עם סופר לניהול המלון במשך 40 שנה.

נאון רוצה להפוך את המלון כאמור למלון דירות בסמוך למרכז הקונגרסים בבניני האומה. נודע כי חברת נאמנות של הסוכנות מבקשת להשקיע כ־3.5 מיליון דולר בשיפוץ מרכז הקונגרסים.

אקרשטין שוקל סגירת מפעל הפיברגלס בטול־כרם

עקב העובדה שמפעל הפיברגלס, שבבעלות חברת „אקרשטין" אינו תורם משמעותית לפעילות החברה, שוקלת החברה את האפשרות של מכירת או סגירת המפעל הזה.

בפברואר 1984 רכשה החברה סכנוס הבנסים של „פלסטופל עמק אור בע"מ" זכויות הכיה במקרקעין וכן מפעל קטן בטול כרם ליצור מוצרי פיברגלס יחודיים. תמורת הרכישה היתה 330,000 דולר מהם שולמו 50 אלף כמזומן והיתרה בקבלת התחייבויותיה של החברה כלפי הבנק לקידום התעשיה החקלאית וממשלת ישראל בגין הלוואות שניתנו כמפעל מאושר.

המפעל ממוקם על שטח של כ־21 דונם מעבר לקו הירוק. החברה קיבלה את זכויות החכירה של השטח ישירות מהממונה על הרכוש המשלתי הנטוש ב"ש וכן רכשה ציוד ומכונות ליצור עמודי תאורה מפיברגלס.

המוצרים העיקריים של המפעל הם עמודי תאורה לכבישים; תלחות של אנטנות לטלוויזיה לקליטת שידורים מחו"ל; ספתורי כביסה. במפעל מועסקים כ־7 עובדים במשמרת אחת. החברה קיבלה מספר הזמנות לעמודי תאורה שיביאו את מחזור המפעל לחצי מיליון שקל ב־1987 לעומת רק 300 אלף שקל ב־1986.

"טריפל־אר" תנהל את הקמת שכונת "צוות" בראש העין

הנהלת "צוות" סגרות נימלאי צ.ה.ל. החליטה להטיל על חברת "טריפל־אר" את תכנון שכונת בנה ביתך של חברי צוות וניהול הקמתה.

מריפל־אר עוסקת ביזום וניהול פרויקטים בתחום הכניה. היא הקימה את שכונת צבא הקבע ביבנה, את ישוב עובדי התעשיה האוירית "נעלה" כאזור מודיעין וכן את שכונת משטרת ישראל ביבנה.

שכונת צוות אמורה לבנות בת 700 יחידות דיור והיא פתוחה כפני כל גימלאי צ.ה.ל. ללא הכרל דרגות. השכונה תוקם ממזרח לראש העין על קרקע שהיקצה לה המינהל.

האגודה בדקה בטרם החלה ביחמה להקמת השכונה את הביקוש למגורים בה ומצאה, כי כ־900 מחברי צוות מעוניינים ברכישת בית בשכונה הנ"ל. כ־20% מיחידות הדיור יוקצו לבני ראש העין.

פרויקט בניה גדול בסמינר הקיבוצים ב־6 מיליון דולר

פרויקט בניה גדול שהיקפו כ־6 מיליון דולר יוקם בקרוב על קרקעות סמינר הקיבוצים שליד דמת אביב. התכניות הלקמת פרויקט הבניה אורו כבר על ידי הועדה לבנין ערים. פרק הזמן המשוער להקמת הפרויקט הוא כ־15 שנה.

מדובר בהוספת מבנים לאלה הקיימים בסמינר מהיקף כולל של 19,500 מ"ר. שטח המבנים הנוכחי שהוא בעיקרו כיתות לימוד הוא כ־7,400 מ"ר.

על המנהלים הפנויים מבקש הסמינר כיחד עם המחלקה הסבנית של השומר הצעיר להקים בית משרדים בשטח של 3,900 מ"ר של 7 קומות עם ביתות לימוד וספריה. ליד בנין המשרדים יוקם בנין כיתות של 10 קומות על שטח של כ־7,600 מ"ר. בנוסף ייבנה אולם ספורט של 2,400 מ"ר ובנין בוסך לכיתות של 4 קומות על שטח של כ־5,400.

הבנינים יתוברו על ידי כיכר. כביש הכניסה יועבר למקום אחר וכ־1,000 מ"ר מבנים קיימים יהרסו.

מדד המחירים לצרכן

ינואר 1988	1.5	16.4
פברואר 1987	1.3	16.1
מרץ 1987	1.2	15.8
אפריל 1987	1.1	15.7
מאי 1987	1.1	15.6
יוני 1987	1.1	15.5
יולי 1987	1.1	15.4
אוגוסט 1987	1.1	15.3
ספטמבר 1987	1.1	15.2
אוקטובר 1987	1.1	15.1
נובמבר 1987	1.1	15.0
דצמבר 1987	1.1	14.9

שערי מטבע חוץ ביום 29.01.88

המטבע	בנקנוטים: לאומי קניה	לאומי מכירה	המעלים קניה	המעלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	העברות והמחאות: לאומי קניה	לאומי מכירה	המעלים קניה	המעלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר אה"ב	1.54	1.61	1.54	1.61	1.54	1.61	1.5702	1.5896	1.5702	1.5896	1.5702	1.5900	1.5798
1 מארק גרמני	0.92	0.96	0.92	0.97	0.92	0.97	0.9391	0.9508	0.9394	0.9511	0.9385	0.9503	0.9437
1 לירה	2.72	2.85	2.73	2.86	2.73	2.86	2.7824	2.8171	2.7808	2.8155	2.7824	2.8173	2.8013
1 פרנק צרפתי	0.27	0.29	0.27	0.29	0.27	0.29	0.2781	0.2816	0.2780	0.2815	0.2785	0.2820	0.2799
100 יינים יפאניים	1.21	1.26	1.21	1.27	1.20	1.26	1.2306	1.2459	1.2315	1.2469	1.2286	1.2440	1.2363
1 גולדן הולנדי	0.82	0.86	0.82	0.86	0.82	0.86	0.8339	0.8463	0.8343	0.8447	0.8345	0.8450	0.8400
1 פרנק שוויצרי	1.13	1.18	1.13	1.19	1.13	1.18	1.1516	1.1660	1.1541	1.1685	1.1511	1.1656	1.1588
1 מטר שוודי	0.26	0.27	0.25	0.27	0.25	0.27	0.2610	0.2643	0.2610	0.2642	0.2612	0.2645	0.2626
1 מטר נורבגי	0.24	0.25	0.24	0.25	0.24	0.26	0.2466	0.2497	0.2463	0.2493	0.2463	0.2494	0.2479
1 מטר דני	0.24	0.25	0.24	0.25	0.24	0.25	0.2449	0.2479	0.2452	0.2482	0.2451	0.2481	0.2464
1 מארק פיני	0.38	0.40	0.38	0.40	0.37	0.40	0.3861	0.3909	0.3861	0.3909	0.3857	0.3906	0.3884
1 דולר קנדי	1.21	1.26	1.21	1.27	1.20	1.27	1.2315	1.2469	1.2316	1.2469	1.2300	1.2435	1.2389
1 דולר אוסטרלי	1.05	1.16	1.08	1.16	1.08	1.16	1.1196	1.1335	1.1300	1.1339	1.1187	1.1328	1.1268
1 דאנר דנמרקי	0.51	0.61	0.47	0.60	0.50	0.70	0.7898	0.7997	0.7911	0.8009	0.7913	0.8013	0.7949
10 פרנקים בלגיים	0.44	0.46	0.44	0.46	0.44	0.46	0.4491	0.4547	0.4486	0.4543	0.4494	0.4550	0.4514
10 שילינגים אוסטריים	1.31	1.31	1.31	1.37	1.31	1.37	1.3333	1.3501	1.3337	1.3505	1.3332	1.3499	1.3422
1000 לירות איטלקיות	1.24	1.24	1.26	1.34	1.25	1.34	1.2524	1.2883	1.2849	1.3009	1.2745	1.2905	1.2797
1 יחל (ECU)	—	—	—	—	—	—	—	1.9602	1.9365	1.9606	—	—	1.9483
1 דינר ירדני	4.29	4.56	4.34	4.62	4.46	4.76	—	—	—	—	—	—	4.5340
10 לירות לבנוניות	—	—	0.09	0.10	0.02	0.03	—	—	—	—	—	—	0.0305
1 לירה טורקית	0.65	0.69	0.62	0.66

עולים מברה"מ קובלים על נציג הסוכנות בווינה

התלוננו על יחס משפיל ומתנשא של דב שפרלינג המקבל גיבוי מלא מראש מחלקת העליה וחברו למפלגה חיים אהרן

מאת יקיר צור
סופר „דבר"

עולים מברה"מ התלוננו על שבהגיעם לווינה, מופלו באורח זלזלני ובתנאים על ידי נציגי הסוכנות היהודית בסקום וחלקם הוחזרו ללא בחן יכבה שלמה. בידי ח"כ רדי צוקר יד"צ ברוכות תלונותיהן של 16 משפחות עולים הבילונות על הם בכפיל ובזלזל ועל הסר התחשבות מופגן בצרכיהן הבסיסיים בצד נציגי המבסד הישראלי הסוכנותי בווינה. כדבית הבלונות נופנות לעברו של הבמונה בסקום הסוכנות הם דב שפרלינג.

ח"כ צוקר פנה באחרונה בנושא זה לראש מחלקת העליה בסוכנות היים אהן. הוא בשרם בספר נושאים הנוגעים ושבים בתלונותיהם של העולים. בין השאר התלוננו על חוסר מזון בעת שהותם בווינה וכמה משפחות אף ציינו כי הן נותרו ללא אוכל מסך יממה תמימה. מכוני הכסף שהיו אמורים לקבל הון קטנים מדי ניתנו לעתים באיחור. אחדים מהם נאלצו להמתין שעות ארוכות (עד כדי יום שלם) בשורה ההעופה בווינה בדרך לישראל כתוצאה מתיאום לקוי עם הטיסות לישראל. עולים רבים התלוננו כי לא ניתן להם הסבר על העובר בפניהם בתקופת שהותם בווינה ומועד בואם לארץ. לא אופשר להם לכלכן או לשלוח טלקס לקרוביהם בישראל וכברה"כ והם סובנו, בתקופת החורף, בדירות לא מוסקות יחדר מממה.

„האחריות למחדל הזה, עליו קובלות משפחות כה רבות, נופלת על מתפיך". כתב ח"כ צוקר לחיים אהרון „חמני, שאחה הי"ב בתשובה אוכל מסך יממה תמימה. מכוני הכסף שהיו אמורים לקבל הון קטנים מדי ניתנו לעתים באיחור. אחדים מהם נאלצו להמתין שעות ארוכות (עד כדי יום שלם) בשורה ההעופה בווינה בדרך לישראל כתוצאה מתיאום לקוי עם הטיסות לישראל. עולים רבים התלוננו כי לא ניתן להם הסבר על העובר בפניהם בתקופת שהותם בווינה ומועד בואם לארץ. לא אופשר להם לכלכן או לשלוח טלקס לקרוביהם בישראל וכברה"כ והם סובנו, בתקופת החורף, בדירות לא מוסקות יחדר מממה.

„האחריות למחדל הזה, עליו מוטלת אי אי אי

דבר היום

סמל למגמה

מכיוון ששר האוצר לא חש נכון ולא היה בישיבת הממשלה אתמול, שוב נדחתה – כמדומה, בפעם השלישית – ההכרעה בדבר גורלו של מס יסף שבוטל למעשה בראשיתה של שנה אחרונה זו. שר הכלכלה גד יעקבי מציע לדחות את הביטול. ובדיוק לקחת כי יימצא רוב בממשלה שיתמוך בהצעה זו: יש בה כדי לתקן במקצת את העיוותים בחלוקה ובהקצאה של משאבים שאנו עדים להם בישראל של ימינו, והפונעים בריקמה החברתית של ישראל.

ודאי שכולנו מאחלים לשר נסים החלמה מהירה ובריאות טובה, פן ייקלע חלילה לבעיות הדיפרי שחדיפו עקב המשבר במוסדות הרפואה ואף כי סכנה זו בלאו הכי אינה צפויה לקבוצת הבכירים שלהם ביטוח מיוחד. עם שהוכ לעבודה, אם לא תימצא שום תופעה לחדיה נוספת, יש להעמיד את הענין למבחן מצפונו של כל אחד מן השרים.

לכאורה, שבעים מיליון השקלים שיכול להניב מס זה, אינם סכום משמעותי. אך אם נזכור כי אפשר לפתור בעיות די קשות בתקציב החדש בסכומים קטנים בהרבה מזה – ואף המחלוקת בין משרדי הבריאות והאוצר ניתנת לפתרון בעשרים אחוזים ממה שמס הסף יכול להביא – הרי שמדובר בסכום נכבד.

אך לא פחות מכך קובע העיקרון: בשנה האחרונה הועמק עוד יותר הפער בין עוגיה של המדינה לבין עושר אזרחיה. בשנה האחרונה רכשו משפחות של העשירון העליון בישראל מכונית שנייה ושלישית, בשעה ששירותי החינוך והבריאות וסעד חיוני לאוכלוסיה הקשישה הידרדרו עוד יותר. זו רק דוגמה אחת מרבות מאוד המעידות על שיבוש תפיסה, על התרוקנות מצדק אלמנטרי ומשיחי משקל חברתי.

גם בתקציב החדש המדינה סבבידה את ידה על זוגות צעירים, ועל משפחות מרובות ילדים, בשעה שהיא מיטיבה עם בעלי ההכנסות הגבוהות ביותר. האם גם בעניין הזה, כמו בעניין השמחים, נחכה להתפרצות עד אשר נבין את התסיסה המתרחשת לעיבינו?

האם אנשים המרוויחים שמונת אלפים שקל ריוחר לחודש יקרסו תחת עולם של עוד ארבעה אחרים וכמה עשיריות האחוז של מס? האם באמת ישראל צריכה להיות נדיבה יותר כלפי קבוצה זאת מאשר כמה מן המדינות הגאורות מאוד במערב אירופה? האם אמנם סבורה ממשלת ישראל כי זו השעה להתרחק עוד יותר ממגמת שוויון בלשהי? והאם שר האוצר עצמו רוצה להירשם בהיסטוריה כמי שמיטיב עם העשירים בלבד? יש עכשיו לישראל פנים מבוערות בסהרה: לא צריך להוסיף עליהן תווי כיעור נוספים.

הכל משיקולי ביטחון

מאת דני רובינשטיין

משהו פגום בכך שהמדיניות בשטחים, תחת הכיסוי של שיקולי בטחון, נעשית ללא דיון ציבורי וללא פיקוח ציבורי

כבר אי־אפשר להבין מה קורה. בגלל שיקולי ביטחון־המדינה הודיע בשבוע שעבר ראש הממשלה יצחק שמיר, בתוקף תפקידו כשר הפנים, לעזון „אל־פאג'ר" חנא סניורה, שאסור לו לעזוב את המדינה לאחר שלושה חודשים. הזה לאחר ששה הביטחון יצחק רבין כינה את הרחה „מקור אשרף עם קבלנו". מאזרי שקוטרים עצרו אותו בנמל־תעופה אחרון. לא עבר 48 שעות אחרי שרבין הכריז הרחה רבין לאחרים. נתברר שם עם מכרבי המדינה שמקור אילו [illegible] אלו שאינם פחדיקים מעטר אחרים. שלושה [illegible] הממשלה פשוט נגנו את שיקולי ביטחון־המדינה [illegible] מדיניות זו ערכים מדשיבמשטר.

[illegible] מדיניות משמעם אינם נעשה לרוב שמכון, אין [illegible] פיקוח פארלמנטרי של הכנסת. ומולנו שומעים רק את [illegible] אומרים את תוצאותיהן: ירי, עוצר, מאסרים המוניים, [illegible], נוהלי חקירה, מעצרים מנהליים, צווים צבאיים בעניינים כלכלה, בניה, עתונות. פתאום מדיעים שנתנים היתר־בניה לערבים. יותר משנה כמעט שלא אישרו לבנות בכל המגזר הכפרי בי"ש. היו שם חשדות לשחיתויות ופשוט הרלו לתת רשיונות־בניה לערבים. לא עזרו להם הצעקות התחינות והשתדלנות. למשל הצבא־אדוחי בשטחים היו אלף ואחד הסברים על תכניות־מיתאר וחדרים ופגיעה באדמות מדינה. עכשיו (כתוב בעתונים) יתנו להם הרבה אישורים ורשיונות־בניה. מה קרה?

לפתע מתברר (שוב לפי העתונים), שהממשל יתן מספר גדול של רשיונות לאיחוד משפחות. מדוע לא נתנו די רשיונות לפני כן? מה היו השיקולים הביטחוניים האחרים שבגללם נמנע עד כה הממשל מלתת מספר גדול של רשיונות לאיחוד משפחות (אחמ"שים – בענה הממשלית) ומה השיקולים שמאחורי החלטתו הנוכחית להגדיל את מספר הרשיונות במידה ניכרת?

אפשר להמשיך כך עוד ועוד בכל נושא, בכל תחום. בשטחים אין דמוקראטיה, אין הפרדת רשויות. הממשל התקין שם הוא ממשל של צווים צבאיים, של פקודות, של שריוות. הפקודה להדביק מכתם ולשבור עצמות – מה בדיוק היא אומרת? למי להדביק? ממה? שר הביטחון אמר שמכים בשעת הצורך מידי אבנים ומתפרעים. החיילים (כולנו חיילים) אומרים שהפקודה קצת שונה. מכים, למשל, גם מפידי עוצר. ואם מפר העוצר הוא ילד בן שלושה נכנסים אליו הביתה, מוציאים את אביו ואחיו ומכים אותם מכות רצח. ולא רק מכים. לוקחים מפידי סרד ואחדי שמכים אותם, מסיעים אותם יחפים חצי ערומים למרחק של קילומטרים רבים מבתיהם ומשאירים אותם בחלות, כדי שיחזרו הביתה בחילה. „הם לא יסלים לזה מהמכות". כך בעזה, החיילים קוראים לזה „עונש של ניזוסים".

אלה לא חדיגים, אלה הפקודות. החיילים לא חדיגים, המדיניות היא חדינה. ודגי הביטחון הבכירים והמדינאים לא יתחמקו מאחריות על־ידי הטלת האשמה על חיילים חדינים. המשטר בשטחים הוא כולו חדינ אחד גדול. כדי לשלוט שם צריך לחדנ מנומות קבועות של זכויות אדם ואזרח ומנוהנים של כבוד אנושי. כל שיקולי הביטחון, שיקולי הכלכלה החמורה בגדה המערבית ובעזה הם שיקולים ללא דיון פומבי, ללא פיקוח ציבורי. כך זה יימשך באין טר"ם והמדד איתם, עם הפלשתינאים.

גל המחאה בעולם על מדיניות ישראל בשטחים [illegible] עתונים ועורכים הידועים באהדה [illegible] לשורה ארוכה של מחיים ומבקרים [illegible] מושוויות רק לדרום־אפריקה אלא [illegible] העיתון „פוליטיקן", שערכו הוא [illegible] ודנית, קריקטורה שבה נראה [illegible] ה„אינטרנשונל הארלד טריבין", שאינו אנטי־ישראלי, פרסם השבוע קריקטורה חריפה פחות. אך דוחקה באיפוק שלה מבטאת כיצד אנו נראים. ואם כך אנו נראים בעיני ידידינו, אולי אין זה רק ענין של תדמית?

לא עולה להם בריאות

מאת עליזה ולך

אסור להמשיך ולהחריש מול ההתמוטטות המוחלטת של מערכת הבריאות הציבורית. השלמה בשתיקה היא שערוריה

באשר מגנה אשר ידלין ליו"ר קופת־חולים היה מי שחשב שהמינוי הוא רע מאוד. „האיש מעולם לא היה חולה", נימק הלה את הסתייגותו. „מה הוא מבין במערכת הבריאות?" עברו שנים רבות מאז האבחנה הזאת, וביום היא ישימה יותר מאשר אז. בעצם, בסחשבה שניה, במצבה האנוש של מערכת הבריאות לא די אפילו בחולה מרומה: נחוצים לה במה אנשים בריאים מאוד בדי להעלותה על מסלול של שיקום.

מדיניות דיכוי המהוסות עוררה באחרונה הרהורים ויכוחים בסוגיית „מיהו יהודי", שהניעו לידי מיצוי בהגדרה „יהודים אסור להם לשבוד עצמות". אל הקביעה הזאת, שיצאה מנידי־ורק, הצטרפו גם בותבים ישראלים. מצפונם מייסר אותם למראה סבלם של הפלשתינאים, ואז כדי שלא יחשדו, בטמפונה נפש מונזמת הם סרנישים שבעצם הם סוטרים מרסות היהודי החדש וסביבים לו ריבודות של עשה ולא תעשה. יהד סמילנסקי, למשל, ציוה אל לחז ה„עשה ולא תעשה" שלו גם את הבלל שיהודי אינו יבול להתעלם מדמעת העשוקים.

בעשוקים היהודים נתמקד הפעם. בעשוקי הטיפול הרפואי. עושקיו אף הם עשוקים, גם הם קורבנות. את שוברי העצמות של מערכת הבריאות ונזקקיה יש לאתר במערבת הפוליטית ולהתקומם נגדם. אייב רוזנבל מ„ניו־יורק טיימס" פטור מהתרטה כלפיהם, שכן הוא אינו בוחר אותם לשלטון. אבל לייחד סמילנסקי ולאחרים אסור להחריש עוד מול ההתמוטטות המוחלטת של מערכת הבריאות הציבורית. אסור להמשיך ולהתייחס אל הדיווח היומי על הישבתים בבתי־החולים בסו אל הדיווח השבועי על תאונות־הדרכים. השלמה שבשתיקה מול קריסת שירותי הבריאות היא שעדודיה שכולנו אשמים בה, ולו במחדל אי־ענישתם של האחראים לה בקרב מקבלי ההחלטות.

אני יודעת שהתבעה להציב בראש מערכת הבריאות אישים חולים, תעודר ניחוך ולו בהסיבה שגם בחולים אין הם חשים על בשרם את סבלותה של המערכת ואין הם למדים עליה מעיות־דאיה. המציאות סוביחה שאפילו להקסת שדולה לטען מעדבת הבריאות הם אינם מתגייסים. לפני זמן מה שמעתי את ח"ב מרדכי וידשובסקי סתראיין ססיבת חוליו בבית־החולים „איכילוב" על הטיפול המסוד שזכה לו. ח"ב וירשובסקי אינו נמנה עם הח"כים האילמים, ונושאים דבים מעודדים את מעודבותו הציבורית. מאז אותה שיחה בדיוו נדהה לי, שלא שמעתי מביע את דעתו על מעדבת הבריאות. גם השר עזר וייצמן נזקק לפני שבועות מספר לטיפול רפואי, ואני משוכנעת שאף הוא אמיר תודה לצוות בית־החולים „שיבא". אלא שגם וייצמן, דברן בלתי־גלאה בנושאי השלום, לא אמר מלה אחת על מדיניות הסבות שקורבנותיה הם יהודים. שלא לדבר על ח"כ יוסי שריד, שיודע להעדיף טיפול רפואי־טוב מהו.

אלה, ואחרים, אינם הציבור הישראלי, למדים על תור לאישפה רק משמועות וסקבלים מידע על מצוקת הציור וכות־האדם בבתי־חולים רק מהעיתונים. מידת שילנסקי או בפילתה אינה מבקרת בבתי־חולים בישראל. יתר על בן, ביוון שהם מסייעים לקרוביהם, לסכריהם ולחבריהם לקבל סיפול רפואי בלי להמתין בתור, הם אינם מתחדדים אל המצב לאשורו אפילו בסביבתם הקרובה. מנהלי בתי־חולים, שתיכננו לפני וסרכה להכריז על מרי של אישפה מיחסים, לא מימשו את איומם זה.

את משבר הבריאות בישראל אי־אפשר עוד להניח לשרת הבריאות ולשר האוצר בלבד. זה לא העסק של אבא שלהם בלבד. אילו עמד בראש הממשלה אדם אחר, לא יצחק שמיר, קשה להעלות על הדעת שלא היה מסיל עצמו לסאמץ הבראה אמיתי של המערבת הזאת. ל„זבתו" של שמיר אפשר לומר רק, שהוא עקבי באי־מעורבותו בסעדכות הכוחלות. אחר המשפטים השגודים בפיו של שמיר הוא „יש בעיות, נתנבר עליהם". מה אתה עושה כדי להתגבר על הבעיות, אדוני ראש המסשלה? יש לשאול אותו, אף שהשאלה היא דמודית. הרי אילולא סעדבת הבחירות הסתקדבת, לא היה שמיר חודג מהפאסיביות שלו גם בעניינים המדיניים, שבהם הוא בכל זאת מגלה מעודבות כלשהי, מחוסר ברירה.

אלא שעדיקת שמיר מסיפול בבעיות אינה פוסדת את דאשי מפלגת העבודה מסיפול בבעיה החולה. ראשית, ספני שסעדבת הבריאות הציבורית בימי תפארתה היתה נבט שהתהדדו בו ולבן לא מובנת אדישותם סול קדיסתה. שנית, מפני שבשני מיגורים מוזהה מפלגת העבודה עם סעדבת הבריאות: בזקתה לקופת־חולים של ההסתדרות ובהחזיקה בתיק הבריאות. חולשת שתי המעדבות מקרינה עליה ישידות, ובסופו של דבר היא תשלם על כך מחיר יקר.

בשביתן סעון פרם בראש ממשלה לא היה תחום אחר שלא גילה בו סעדבות ושלא חתר לפתרון בעיותיו. מרגע שעקר ממשרד ראש הממשלה איבד עניין וסוביבציה לתרום להבראת מערבות שונות. שמעון פרם עסוק מאוד בתחום הסריני, וסוב שהוא עסוק בו. את הזמן הפנוי הוא מקדיש, סן הסתם, לתבנון נצחון מפלגתו בבחירות הבאות. אני משוכנעת שדייוויד סרייוויד, יועץ הבחירות הכושל, וזכה לשעות פרם יותר מאשר שדר הבריאות שושנה ארבל־אלטרוליגו. סרייד בבר הוביון, הן בעבודתו עם פרם במעבדות הבחירות הקודמות והן בעבודתו עם מועמדים בינ־לאומיים, שהוא אינו סמונל עיצוב תדמיתו של פרם תהיה ברכה לבמלה בלי עשיה ספשית. מהאופוזיציה לא יזבל פרם לתרום לשיקום מעדבת הבריאות ובתובה קופת־חולים.

השבוע מקיימת תנועת הגימלאים את ביצוע היסוד שלה. בהוויה הישראלית אין הצדקה למפלגת גימלאים בבנסת, אף שכציבד הם ראויים שתהיה להם נציגות, לאו־דווקא נילית, בבית־המחוקקים. ח"כ אחד או שני ח"כים מטעמה לא יקדמו את ענייני הגימלאים העשוקים האת כתם האלקטראלי הם יכולים לנצל בדרך אפקטיבית יותר. עליהם להכריז על „שביתת בחירות", כלומר: על היעדרות סופגנת מן הקלפי. צעד כזה, אם יצליחו לשבנע שהם יממשו את איומם, ידבן את הפוליטיקאים להטות אוזן קשבת לבעיותיהם ולסצוקתם. בחינה של רפוסי ההבעה מוביחה, שמרי הבעה של הגימלאים יפגע בבפלגת העבודה.

אולי כיוון זרקודים להארת הבעיה בבל עוצמתה ינעד את סקבלי ההחלטות סאדישותם ומאטימותם, והם יתנייבו למציאת פתרונות אמיתיים, מהותיים, למעבדת הבריאות הציבורית, שהיתה בעבר מקד נאוה לכל הסעודבים בה.

ריפטריאציה

מאת טדי פרוזים

על־פי השמועות עומדת ב־10 בפברואר להפלין סנסל פיראוס מעין „יציאת אירופה 1947" של הפלשתינאים ולעשות את דרכה לחיפה. סוכני הנסיעה קראו לאישים בעלי מוניטין בינ־לאומיים להצטרף למסע, כדי שיהיה למבצעם הד רחב ככל האפשר. הזמנו בראש וראשונה אנשי תקשורת ועמם אנשים טובים מכל האומות, המיגים הגדים. מצפים מהם שיגישו את קולם למען שארית הפליטה הערבית, שעברה שבעת מדורי גיהנום באושוויץ, בחלמנו, במאיידנק וכו' ושאחרי השואה אין לה מדרך כף־רגל בעולם הקר והעוין. יהודים, ואף במה ישראלים, שוקלים את האפשרות להצטרף למסע הסכל, הדעב הזמא.

כידוע, איש לא הדים את קולו לטובת הפלשתינאים: אף לא אחד יצא למלחמה למענם – גם לא מצרים, טוריה, ירדן וצ'ראק כידוע, משום קופף לא הוציאו מספים למענם, גם לא בסעודיה, בטוניה או בלוב, ובאמם שם עבבע לא הורמה למענם. ומאחר שאיש לא דיבר למענם הערבים סולדים ממעשי מרוד ומלחמה, לא נותר להם אלא לנהוג כ„יציאת אירופה", שהפלינה בחלי 1947 מנמל סט שליד בארסי כשעל סיפונה 4530 ציונים. כל השערים בעולם היו פתוחים לפניהם, אבל הם התעקשו להגיע דוקא לפלשתינה, ולנזול את ארמת העם הישוב שנה 2000 שנה (תשאלו אפילו את אש"ף) ויותר. בגלל התוקפנות המטורפת בדמם, שנוספה עליה אינרוקטרינציה נאצית־ציונית, החליטו 4530 האגרסורים להתנרות בצי המרישי ולהכנס לקרב פנים אל פנים עם מלחיו. בל זאת בהנהגת כמה חדפי בצע, שביקשו לעשות כסף קל מסבלותיהם הכלתי־ניתנים להכחשה (תודה). פיראט שכינוי היה „אייק" אהרונוביץ פיקד על האניה והוליך את 4530 האנשים שקפצו לראש התוך (ראה ארנסט בוויץ) להתנקשות עם הצי הבריטי, שעדיין ליקק את פצעיו מהמלחמה הנוראה, שהסתיימה רק שנתיים קודם לכן.

אם לא ננהג בשכל – ולאחרונה המעטנו מאד להשתמש במה שקרוי „המוח היהודי", ולהפנין „רחמנות יהודית" – עלולה הקאריקטורה להגשים את הנייה עד חיפה, ולהעלות נוזט על סיפונה כדי שידריך אותה לתוך המעגן. על המוח יחכו נציגי לשכת העתונות ומשרד התיירות (אם אברהם שריר יתקע במקרה בארץ, שיבואו, שיקבלו את הבאים בכיבוד קל ובהצעות כתיבה על נושאים מעניינים בישראל. מי שרדכון תקפ או ויזה במקרה הנוכר בידו, יעבור את הליכי הבדיקה המקובלים ויחמק לצאת לרחוב המלכים. מי שאין בידו דרכון או תעודת מסע בנ־ישוקף, יועבר לאחר כבוד לאולם שבו מחזיקים את כל האורחים הבלתי־רצויים. הם יבלו שם, אז במלון, אם יפקידו ערבות נאותה, עד צאת האנייה הראשונה או הממוס הראשון למקום שממנו באו (אתונה־פיראוס) ויועלו על סיפונם. רצוי תוך הבעת תקוה שבקרוב בימינו ישרדו תנאים שיאפשרו להם לבקר בישראל או אף להשתקע בה, ושיובלו להתראות־להתאחד עם קרוביהם שנותרו בארץ.

בזווית חדה / חגי אשד

בריאות הנפש – איך?

מה הייתם עושים לו הייתם במקומנו? על שאלה זו חייבים תשובה כל אלה שמותחים ביקורת על הנעשה בשטחים

א. גרבון חייב להשיב

בסו כל קוראי „דבר השבוע" קראתי ביום ששי האחרון בעניין רב את סבתבו של החייל האלסוני ליאיר גרבון. הסבתב הופנה אליו ואל חבריו אנשי הרוח, שהיו שותפים לסיוד ברצועת עזה ולפרסום הקריאה: „די ליד הקשה", והוא מחייב תשובה על השאלות הנוקבות הכלולות בו. גם כל חבריו של יאיר גרבון חייבים לעיין במכתב ולהגיב עליו, אבל הנמען שפרסם את המכתב האישי אליו, בראש וראשונה. גרבון לא יבול להסתפק בפרסום קסעים אחרים בסוד שלו ב„דבר השבוע", בפי שהוא עשה, מה עוד שהם אינם מתייחסים כלל לשאלותיו של החייל האלמוני.

גם. אם גוותר „על־ה„שאלות המתריסות, המכילות ביקורת אישית שיש בה שמץ של הטלת דופי במניעיהם של גרבון וחבריו („בשביל מה נסעתם לעזה, חוץ מהרצון בפרסום?"; „האם לא נסעתם בשמטילא רבל ברוח תוהיר לכם?"; „האם עשיתם לעצמכם אי־שהו תרגיל מחשבתי, איזה מאמץ לנסות ולראות דברים מזווית שונה? לדוגמה: לבלות יום שלם מהבוקר עד הערב בחברת סיוד צה"לי?"), תישאר כעינה שאלה גדולה אחת שהחייל הזה מיטיב לנסחה בבהירות: „מה היית אתה עושה לו היית בסקומיי" ובניסחא אחר – איך עליהו לנהוג במצבים שאנו נתונים בהם תוך מילוי תפקידנו לבעשה, לא להלבה. איך הייתם מניבים, אתה חברך, על מצבים קונקרטיים אלה ואחרים?

החייל האלמוני מביא דוגמאות מן החיים. הוא מתאר מצבים רבים ושונים, שבכל אחד מהם נשקפת סבנת חיים לאותו חייל ולחבריו. והוא שואל: מה לעשות? איך להתנהג? „פה הענין לא נפתר באיזה מינשר מנוחך. פה צריך להחלים בין מצב בלתי־אפשרי אחד לשני... אתה חייב להתמודד עם השאלות הללו אם המצפון באמת מעיק עליך. אל תשאיר אותנו בזבל לבד ותסתפק בחתיכה על עצוסות. שיחות מעמיקות עם הרבה עדים כבר שוחחת. עכשיו תתעמק קצת בבעיותינו".

אין ספק שיאיר גרבון וכל אחד מחבריו ניחנו בסידה מספקת של יושר אינבלקטואלי ואומץ־לב אזרחי, שיחייבו אותם לא להתחמק אף מאחת מן השאלות הספורסות והקונקרטיות שהציב לפניהם החייל האלמוני. יחד אתו ועם קוראי „דבר השבוע" האחרים אני נמצא במצב של המתנה לתשובותיהם של יאיר גרבון ושל כל אחד משתפיו לסמע לעזה ולקול־קורא שהם פרסמו.

ב. ומה בנוגע לבריאות הנוף?

אותן שאלות דומות לזן אפשר להפנות אל הקבוצה המגדירה את עצמה ב„קבוצת אנשים העוסקים בבריאות הנפש". הם אינם מסתפקים בתיאור המצב ומדיר – „הקורבנות בנפש גם מבין היהודים". יש להם גם תרופה למחלה שהם מאבחנים. תרופת קסם. „הביבוש חייב להיפסק". זהו זה. הם אינם מסתבבים בשאלות קטנניות כגון: איך להפסיק אותן? מה יהיה אחרי שנפסיק אותן? גם ברצועת עזה עצמה וגם בארץ ישראל. במו אנשי הרוח גם אנשי בריאות הנפש מתעלמים מן השאלה העיקרית – „איך"? ומה – „מתי"? ומה יהיה על בריאות הנוף לאחר שנשתמש בתרופת הקסם שלהם לבריאות הנפש? גם הנוף של החייל והאזרח הבודד וגם הנוף של עם ישראל בולו, לאחר ש„ייפסק הביבוש"?

דומה בי דווקא אנשי בריאות הנפש אמונים, לפי מקצועותיהם השונים, על מיפולים ספוקים והדרגתיים במי שנזקק להבראה ולריפוי, ובעיקר לטיפול אינדיווידואלי, גם מצד המטפל וגם מצד המטופל בכל מקרה ומקרה. איך הם יטפלו בכל מי שדרוחה את הרופת הקסם הפשמנית שלהם ושואל את עצמו – מה קרם לביבוש ובה עדם אותו, והאם נורמים אלה ייעלמו סאליהם ובידצ? ומה עלול להיות לאחר ש„הביבוש ייפסק"? ומי ישתדל את בעיות השיכון והתעסוקה והבריאות של הבריצה הפוליטית והאנושית הממאירה הזאת? והאם לאחר שייפסק הביבוש לא יהיו בעיות בסחון ליישובי הסביבה, וליישובים ולספעלים במדינת ישראל שבהם יועסקו עובדים מרצועת עזה ומיהודה ושומרון גם לאחר שייפסק הביבוש? ואולי תיפסק העסקתם יחד עם הפסקת הביבוש ובא לעזה גואל?

אילו היו אנשי בריאות הנפש מסתפקים בתרופה צנועה יותר, המחייבת תהליך מיפולי מסושך והדרגתי: אילו למשל היו קוראים לחידוש תהליך השלום מיד, או להתחיל מיד במשאומתן על פתרון בעיית השטחים והבעיה הפלשתינאית, על כל היבסיה – ניחא. היה בקריאה זו גם משום מתן תשובה לשאלה „איך" ולא רק לשאלה „מה". וכך גם אילו היו מצטרפים לאנשי „יש גבול" וקוראים לכל חיילי צה"ל בסדיר ובמילואים לסרב למלא פקודה ולא לשרת בשטחים. וכך גם אילו היו תומכים באלה הקוראים בפה מלא לנסיבה חד־צדדית לאלתר, או לכינון אוטונומיה חד־צדדית. אבל הם נהגו לפי הבריחות הרבות על בעלי פאסנסים פאנסמיים – שלא לבנותם בכיוריים סתחום בריאות הנפש – שסשאידים לזולתם את פתרון השאלה „איך" „עושים זאת". וגם הם השאירו את החייל האלמוני של יאיר גרבון בלי תשובה על כל שאלותיו.

האמת היא שבניגוד לרצתם או לסודעתם של אנשי בריאות הנפש – כל הבעיות הכרוכות בהיווצרות בעיית הכיבוש ובפתרונה צריכות להיות נתונות למשא־ומתן על עתיד רצועת עזה וגם על עתיד יהודה ושומרון, שאפילו נקרא להן גדה מערבית, הן יישארו בעיות לא פתורות, המחייבות משא־ומתן התמם על פתרונן. כך גם הבעיות הכרוכות בהמשך שלטון הכיבוש, עד למשא־ומתן ולהסכם. גם הן מחייבות תשובות מעשיות אמיתיות. לא סיסמאות כלבד. בריאות הנפש בלבד לא מספיקה. יש לראות גם לבריאות הנוף בעת ובעונה אחת. ואולי גם לבריאות השכל, הסורדני בשאלותיו, שהוא המחבר בין הגוף לנפש.

אסטרטגיה לאומית לישראל (ב')

תורת ביטחון חדשה

מאת פרופ' יחזקאל דרור

מודל הביטחון הקלאסי ששירת את ישראל יפה מיושן בעיקריו וחסר יכולת קיום בעתיד

האפשרות שישראל תשמש יעד לאלימות הגישאת על כנפי אי־הציבות של המזרח התיכון, מחייבת אותנו לשמור לאורך ימים על יכולת צבאית לעמוד נגד התקפה ערבית משולבת. בוודאי שישראל מצווה על אסטרטגיה מרגית המבילה לשלום. אולם אין ודאות ששלום כולל אכן יושג ברוך זה, וגם אם יושג, אין ודאות ביציבותו. יתר־על־כן, יכולת ישראלית לעמוד מול התקפה ערבית כוללת ולנבות על כך מחיר כבד, רדושה כחיזוק להסכמי שלום ברוך הרתעה נגד הפרתם. לכן אין ברירה אלא להעמיד את צורכי הביטחון כיסוד מוסד לאסטרטגיה לאומית.

ברגע שמשתחררים מן האשליה שניתן לפתור את בעיות הביטחון של ישראל במעשה אחד וראמני, בין ב„מלחמה לגמור את כל המלחמות" בין ב„הסכם המבטיח שלום לנצח", עומד בכל חומרתו הצורך לפתח תורת ביטחון חדשה היכולה לעמוד לאורך זמן. שכן, מודל הביטחון הקלאסי, ששירת את ישראל יפה עד מלחמת ששת הימים, מיושן בעיקריו וחסר־יכולת קיום בעתיד.

התיישנות מודל הביטחון הקלאסי

שש סיבות עיקריות ממחישות את התיישנותו של מודל הביטחון הקלאסי של ישראל:

★ ראשית, התעצמות מדינות ערב וריקוד מעדבות הנשק מחייבים תקציב ביטחון הולך ונדל על־מנת לענות על צרכי הביטחון בעורת המודל הקלאסי. מאחד שאין המשק יכול לשאת בהגדלה של תקציב הבימחון, המשך המודל הקלאסי תופר לבלתי־אפשרי מבחינה כלכלית.

★ שנית, מודל הביטחון הקלאסי מותנה בגיוס מילואים מהיר לצורך עמידה נגד התקפה. זו הנחה שאין למסך עליה בעתיד, הן בגלל האפשרות של התקפת־פתע ללא הרתעה הן מחמת החשש שגיוס זה ישובש בגלל פגיעות בעורף בטילי קרקע־קרקע, אמצעי לחימה כימיים ועוד.

★ שלישית, שיעורי השחיקה שאיפשרו לישראל ניצחון במחיר סביר בעבר, אינם נסבלים בעתיד, כאשר ישראל תעמוד מול כוחות גדולים מאד.

★ רביעית, עקרונות המלחמה הקלאסיים של ישראל מסוג מכה מקדימה, עיקוף והעברת המלחמה לשטח האויב עלולים להיות בלתי ניתנים לביצוע בעתיד בגלל סבלות פוליטיות בינ־לאומיות ופנימיות. במו כן עלות ההבקעה עלולה להיות גבוהה מדי והחיסות הכחות עלולה למנוע עיקוף עם הכלים שמעמיד מודל הביטחון הקלאסי.

★ חמישית, מודל זה אינו מאפשר עמידה נגד תרחישים מסוג התשה כלכלית וחברתית של ישראל על־ידי ריכוזי כוחות עויינים מולנו בנסיבות בהן היא מנועה מיזום מכה ראשונה.

★ ששית, עצם סושגי הניצחון בשדה הקרב" שהיינו את ישראל בעבר, אינם עונים עוד על הצרכים הקיומיים שלה שכן ספק אם עוד נכונה ההנחה שמדינות ערב יניעו להשלמה איתנו באשר יזכו שאין ביכולתם לנצח אותנו צבאית. שכן (א) ספק אם החברה הישראלית יכולה לשאת בשרשות מלחמות: (ב) ספק אם חל תהליך למידה כזה בסדיניות ערב, בהן בל הפסד לישראל סגביד את קצב הסדרניזציה ושבהן הדדר יציבות מעדיר לימוד המשכי מהסוג שישראל מקוה לו.

אפשר להוסיף לניתוח זה שיקולים נוספים בגון הפסול שבהתבבות על הרתעה נרעינית יציבה בסדה היכון שאינו יציב; אך הססקנה לא תשתנה: בראייה הסמדית ארוכת־טווח חיוני לישראל מודל ביטחון חדש הכספק יתרון אי־סיסמדי לדדר נוסף. למזלנו, יש אפשרות לפתח תורת ביטחון חדשה הענה על הצרכים תוך התבססות על מבנולוגיות צבאיות מתקדמות.

מבנולוגיות צבאיות מתקדמות בבסיס לתורת ביטחון חדשה

צה"ל ער לאפשרויות הטמונות במבנולוגיות צבאיות מתקדמות, במוכח על ידי הצעתו לבטל את פרוייקט הלביא ולהפנות את המשאבים ל„חלופת צה"ל". גם „ועדת דן מרידור" הגיעה להמלצות דומות. אלא שלא קל לתרגם כוונה עקרונית נכונה לתפנית הלכה למעשה, מה עוד שמעבר לתורת ביטחון חדשה כרוך בסיכונים לא מבטלים של התמבבות על מעבבות נשק ותורת מלחמה שסרם הוכיחו את עצמן. לכן יש לבצע את המעבר בשלבים. עם זאת הכרחי להניע בהחרה לבמות הקריטית של אמצעי לחימה חדשים, יחד עם תורת מלחמה חדשה. כדי לעשות כך בתנאים של סגלות תקציביות נוקשות, נחוץ לחולל שינויים בנושאים שקשה להיזם כגון חלוקת התקציב בין חיל האוויר לחיל היבשה, הקמת פיקוד חיל יבשה של ממש הפיכת המטה הכללי למטה מטולב על־חדעי אמיתי. גם החלמות הצטיידות קריטיות העומדות על הפרק כגון ציוד ביום לחיל־הים, וחדשות שיקול חדשני תוך התגברות על רפוסי חשיבה השייכים למודל הביטחון הקלאסי.

באמן אני שצה"ל ומערכת הביטחון בכללותה יעמדו בהצלחה בצרכים אלה, אם כי הדבר לא יהיה קל. לעומת זאת, מסופק אני אם אנו ערוכים לשינויים ברמת האסמדסנה הלאומית החיוניים לפיתוח וקיום של תורת ביטחון. שכן כעבר מוצלת לתורת ביטחון חדשה, הבנויה על מבנולוגיה צבאית מהדור הבא, מחייב אסטרטגיה לאומית בתחום המדע, המבנולוגיה ומשאבי האנוש – אחרת נהיה הסרים את התשתית החיונית לתורת הביטחון המוצעת.

מרחיקים לבת עוד יותר הם השלבותיה של תורת הביטחון החדשה על האסטרטגיה הבדינית. לבטל, לפי הספרות הבדלאומית על „סדה קרב עמוק", שבה המגע יניע ל־40 עד 80 ק"מ, לעומת עומק מגע של עד 10 ק"מ בשדב קרב קלאסי. הדבר מערער מושגים מקובלים של „גבולות ביטחון", קונצפציה מסוג „תוכנית אלון" הפכים למדשנים, והמסמעות לביטחון אסטרטגי של ישובים יורד לאפס וגם הופך לשלילי. בכך מכתיבה תורת ביטחון חדשה כללי משחק שונים למטא ומתן מדיני. אלא שרב הספק אם מדבית קברניטי המדינה מעמיקים להבין את משמעויות תורת הביטחון החדשה על־יה מצווה ישראל לאסטרטגיות לאומיות הדדשות בתואם־ פנים חדש כאמד.

(מאמר שני מתוך ארבעה)

מכתבים למערכת דבר

כתבי אישום לשופטים

ב„דבר", גליון ערב שבת, ב־22.1.88, אנו קוראים ידיעה תחת הכותרת בזו הלשון: „הדיון המשפטי בדרך הבנת כתבי אישום לשופטי הסופרים", ובה נאמר בין השאר: „מן הדובר הבוקר על שולחן הדיון המשפטי למסילה קולים חשודות לעבירות פליליות לאמודה נגד בספר הספרים. על פי הסבר המצוי בידי הכתבה ואשר הועבר לפרקליטות מתוך המרכז, חשודים הסופרים בעבירות שונות של הערצה הכרית משפט. הם חשודים בקבלת טובות הנאה.

נזכר אני בזמן שהייתי סטודנט בפקולטה למשפטים באוניברסיטה ריגה. היה אז רגיל אצלנו פתגם ברוסית (ולא ידוע לי, אם פתגם זה ישנו גם באנגליתו: „בלתי־משוחד כשופט אנגלי". כשעליתי עם ביתי לארץ ב־1935, והצטרפתי לידיד נעורי בקיבוץ אשדות יעקב (אז בשרדלהביזם) והתחלתי לעקוב אחר פעולת בתי־משפט השלום שלנו, באתי למסקנה, שהפתגם הנ"ל לגבי השופט האנגלי אנו יכולים ליישם גם לעכנו ולומר: „בלתי־משוחד כשופט יהודי".

ושנה בעוד יומ נתבטתי לקרוא בעיתון על הבנת כתב אישום לשופטים בישראל. נחכה בסבלנות לתוצאות המשפט בתוך תקופה, שנובל גם אחרי כן לומר: „בלתי־משוחד כשופט יהודי". מי יתן!

יצחק מאור
אשדות יעקב, איחוד

וביחוד אנשי המימשל

בעניין – רבים. וביחוד אנשי המיבשל, מתפלאים על „ההתפרצות האחרונה בשטחים": פתאום, כלתי־צפוי, לא ביחוד... הרי אנו עדים להופעה זו כבר שנים, ולא הכול כולל איך קראנו לה בשעתו: „אינתיפאדה, פרעות וכו'...". כרוך רבר אחר – בתחילת ההתיישבות הציונית האורגנת הערבים התנגדו לנו.

תגידו – בחיסות הכופתי. נכון. אבל הרי גם ותרנים, אז נבנים יחוד, בבו המלך עבדאללה. וסופו ידוע, וכבוביים אין.

יש הסברים התפרצות אחרונה זו בתחלבות צעירים. ואם"ף אפילו נפגע במה, כי לא בגיהולו התפרצה. ולא נכון. ובי מי חיגך משך דור שלם את התושבים הערבים לשאוף ולהוליחם לשחרור ולעצמאות – אם לא אס"ף? ומי חיסל בספרנות וראוותנות רבה אף את הבעיים לחשוב אפילו אחרת, אם לא אס"ף?

הסענה, כי חינוך הילד מתחיל עוד מגיל הגן, מקובלת עלינו, על בולנו, ורק ביום לנוער הערבי התופעה היא פונת־כוח האם לא טעינו?

מרחק של 1800 שנה ואלפי קילומטרים רבים סאפנו, חלוצים צעירים וגם בבוגרים, לסולות שלנו העתיקה. האם תבונה זאת היא בלעדית רק לנו לאחרים לא? הנדקה ותביכת עמי העולם כנו ובשאיפתנו (ה־29 בנובמבר) – כן, גם לעכנו ולומר: „בלתי־משוחד כשופט יהודי".

כנגד ארבעה בנים...

ראיתי את עוני עמי אשר בישראל, את מילכדו, את מצוקתו, את סבלותיו. ואבור ארד נא ואראה הבצעקתו! וארד, ואראה, ואוועה, ואומר אל ליבי: רק זה הפעם אנסה אותו ואראה האם אוהבים אותו, את חוקותי, משפטי, עדותי ודרשתי הקרה! ושאלתי הישב, והנה כרן מן הדרך אשר ציוותים: הלבו אחרי בנהגי הגויים ברשעה, באיומים ולב, בסירוף הדעת, בכוח הזרוע ובהטחות הבידוות. ושילחתי בהם את ארבעת הבנים בנגדם ויבורה התורה: אחד חכם, אחד רשע, אחד תם, אחד שאינו יודע לשאול.

חכם מהו אומר? מה הפראות הזאת? מה החוקים והמשפטים האלה? האם זה אשר ציוה אותנו ה' אלהינו למען להיות לו סגולה מכל העמים? רשע מהו אומר? מחה תמחה את זכר... לא תשאיר כל נשמה... לנו הארץ הזאת. האם חמצים גם הם מה, יעבוד אותנו ויורישה. אחרת נשבור להם את הצמצת ואחר כי נגרשם.

תם מהו אומר? קדם נשבור להם את העצמות, אחר כי נחפש ביניהם כאלה, אשר יסכימו לדבר עימנו. מה הת אומרת? ינידו לך: כי בחוקי יד הוציא הקב"ה גם אותנו מבית העבדים, או מדוע נהגה אנחנו אחרת? עבד כי ימלוך.

ושאינו יודע לשאול, מה אומר? לא אומר. עשהו מתיישב לו בתוך הדמן הזה, לפני ולפנים, ואינו יודע מה בכלל הבעיה? ואתה פתח לו... מה לפתח?

הארץ רועשת, והעם נבוך, והעולם כולו נזעו, והממשלה משותקת, והרבנים מוטחתים, ריבונו של עולם מה עוד צריך לעשות?

מיכאל בהט
סמר בלום

התפתלות והתבזות בעקבות התקפלות

מכתבו של חיים סלמוך („דבר" 17.1.88) מוביה, בי אין נבול לכנסותו של עסקו לעזות עוברות דרעות, בולל עמדותיו המוצהרות בכתב הבע"פ. האם סכסו תנ. שהא הוזבב במלוא קסמו מאחורי נושאי הדגל של מאבק על כיסוי שחיקה בשיעור של 26.7% לנימלאים תקציביים על יסוד החישובים שהניעו אליהם"... ומתעוררת השאלה המתבקשת: אם קיימים חישובים ספורדים ומזרוייקים, לשם מה נוצרה היתה ועדה נוספת? לי ברור לשם מה היא הוקמה... אולם יורשה לי לשאול אם הערבים לשאוף ולהוליחם לשחרור ולעצמאות – אם לא אס"ף? ומי חיסל בספרנות וראוותנות רבה אף את הבעיים לחשוב אפילו אחרת, אם לא אס"ף?

הסענה, כי חינוך הילד מתחיל עוד מגיל הגן, מקובלת עלינו, על בולנו, ורק ביום לנוער הערבי התופעה היא פונת־כוח האם לא טעינו?

מרחק של 1800 שנה ואלפי קילומטרים רבים סאפנו, חלוצים צעירים וגם בבוגרים, לסולות שלנו העתיקה. האם תבונה זאת היא בלעדית רק לנו לאחרים לא? הנדקה ותביכת עמי העולם כנו ובשאיפתנו (ה־29 בנובמבר) – כן, מסר דוד שלם את התושבים הערבים לשאוף ולהוליחם לשחרור ולעצמאות – אם לא אס"ף? ומי חיסל בספרנות וראוותנות רבה אף את הבעיים לחשוב אפילו אחרת, אם לא אס"ף?

הסענה, כי חינוך הילד מתחיל עוד מגיל הגן, מקובלת עלינו, על בולנו, ורק ביום לנוער הערבי התופעה היא פונת־כוח האם לא טעינו?

מרחק של 1800 שנה ואלפי קילומטרים רבים סאפנו, חלוצים צעירים וגם בבוגרים. לסולות שלנו העתיקה. האם תבונה זאת היא בלעדית רק לנו לאחרים לא? הנדקה ותביכת עמי העולם כנו ובשאיפתנו (ה־29 בנובמבר) – כן, גם לעכנו ולומר: „בלתי־משוחד כשופט יהודי".

ושנה בעוד יומ נתבטתי לקרוא בעיתון על הבנת כתב אישום לשופטים בישראל. נחכה בסבלנות לתוצאות המשפט בתוך תקופה, שנובל גם אחרי כן לומר: „בלתי־משוחד כשופט יהודי". מי יתן!

יצחק מאור
אשדות יעקב, איחוד

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים •

התגייס מחדש

תא"ל (מיל.) אפרים סנה (וסתונה) פסס את מדי צה"ל רק באחרונה, וכבר הוא מגיש למערכת הבטחון הפוליטית ב־חו"ל. לפגות בוקר יצא סנה לוואשינגטון כדי לסייע בבאמץ ההסברה ותיקון התדמית בקרב אנשי קונגרס וסנאט. מי שהיה עד לאחרונה ראש המינהל המזרחי באיזור יהודה ושומרון לא יחסר בשבוע שיעשה בוואשינגטון תשובות תיעוד קים בטכנים בטל גל הביקורת שישמע.

עליה רוך

ארכה של עשור

לפני חורשים מספר פנה דוד טרטקובר, מרטא (בתמונה), אל מינהל ההסברה בהצעה קוסמתו להכין תעודוכה של כרוות יום העצ־מאות לדגל חגיגות ה־40 של מדינת ישראל. מרטא, זה ידוע, הוא אמפן „ישראלאנה" מסור ורשותו כל הסר־זות. מינהל ההסברה הגיב על הצעה בצורה כל כך לא רצינית, שמרטא מסך את ידו מהעניין. לפני ימים מספר נזכר מי שנזכר בוועדת החינוך של הכנסת בריעיון המצוין ופנה אל מרטא. אלא שגם ההצעה הזאת היתה לא רצינית ומרטא השיבו: „מצטער, באמצעים שאתם מעמידים לרשותי ובגלל הזמן הקצר תצטרכו להמתין עשור, עד לחגיגות היובל של המדינה".

עליה רוך

נמאס מהפוליטיקה

„בנין איננו מתערב יותר בענינים פוליטיים", תשובה זו קיבל אייה הם, יו"ר קבוצת הקונפורציה בספלגת העבודה, ממחנה בנין, באמצעות מזכירו יחיאל קרישאי. הם כתב לבנין שעל רקע המהומות בשטחים והקפאון המתמשך בתהליך השלום תיזנית קריאה מצד בנין למנהיגי המרינה ובראשם לראש הממשלה על מנת שינקטו פעילות מדינית סתב"א להרגעת הרוחות בשטחים. בהמשך ביקש אריה הם להיפגש עם בצימין זאב בנין, כאותו נושא. „למשפחת בנין כולה נמאס מהפוליטיקה", דבר־יחיאל קרישאי.

המזור מערך עיי אורה ארניצקי

פטירת מדען־מרגל

ד"ר קלאוס פוקס, הפיסיקאי הגרעיני הקו־מוניסטי שנפטר במוף השבוע שעבר בגיל 76 במזרח גרמניה, לאחר שיצא לגימלאות לפני שמונה שנים, התפרסם בעיקר עקב משפט הר־גול בלונדון אחרי מלחמת העולם השניה, שבו הודה כי ריגל בעת עבודתו המדעית ב־ארה"ב ובבריטניה ב־תחום פיתוח הנשק הא־טומי למובת ברית־המועצות. פוקס שמצא מקלם באנגליה ב־1933 לא היה מרגל בשכר אלא מסר את הסודות האמומיים לסובייטים מתוך מניעים אידיאליסטים. אחרי שהרוזד מהכלא ב־1959 נתמנה ראש מכון המחקר הגרעיני של מזרח־גרמניה כקרבת דרזדן ואף היה עד מותו חבר בועד המרכז של המפלגה השלטת שם. מעות אופיינית טעה אחר הפרשנים שהעלה ובדונות מהפרשה בשבת בבי.בי.סי. הדביק לפוקס המהגר הקומוניסטי גם מוצא יהודי. למעשה, היה בן של פרופסור לתיאולוגיה, קווייקר איש השמאל.

שיין

לדרך חדשה

ידידיה של הגב' אורה סבת הפתעו לדעת שהנשף לציון 20 שנה לוראייטי שנערך ב־29 בנובמבר, היה גם נשף הפרידה מסבת הפרשנות בימים אלו מניהול הטועדון לאחר ח"י שנים. בעת האורע זכתה הגב' סבת לשבחים מפי נשיא המרינה, חיים הרצוג אשר גיים את הגב' סבת לעבודתה לפני 18 שנה, בתוקף תפקידו אז כנשיא הראשון של ובריסי בישראל. אורה סבת סרם התלימה על המשך דרכה, אך הבעות מפתות כבר יש!

צ'יץ' היזהר!

בבתידות לוועד שבונת בבלי בשבוע שעבר נבחר מאיר קמר חי (בתמונה) ליו"ר ה־ועד. לבאודה מרובר בוועד מקומי שעניינו ורוחת התושבים, אך מאיר קמחי, חבר מרכז מפלגת העבודה מתמנן לשוות לו גם היבטים פוליטיים. לתשומת לבך, צ'יץ', בשכונת בבלי כחמישה עשר אלף תושבים שהם כוח אלקטורלי בלתי מבר־סל.

שגיאות דפוס – לא תמיד במקרה

מאת אריה לינרנבאום

בשוק הבולים שכיחות מאד סטיות דפוס שונות, לעתים מהותיות עד נבול של גדיות. יש במרכן שגיאות או מיני סטיות המחוות על עצמן ויש מהן כמויות גדולות שלא בהכרח הופכות לפרטים מבוקש ומשולם היסב. מי שמתמצא בבולאות מן הסוג הזה, יודע להבחין בין שגיאה שהופיעה בטקרה ולא בכמויות לבין סטיה בולטת ומהותית הטבועה בסדין. איש אינו סמיל ספק בכך ששגיאות דפוס וסטיות ניקוב הן תופעה קיימת ואין להמעע ממנה בעת הדפסת בולים. ברור, שהמפיס חייב להדפיס עשרות גיליונות נסיונים עד שהוא מגיע לצבע המבוקש וסיב הדפסה. הגיליונות ה„מקולקלים" מושמדים, על־פי הוקש. אם סטיה כלשהי לא הסבוה על־ידי המדפיס הוא לא זרק את הגיליון, כי אז ניתן להבחין בה בעת מיון ובעת הסיב. כך, גם בשעת ניקוב הבולים. אם היתה סטיה מהותית בקוי הניקוב, וזבה להדגיא הגיליון מתוך חבילת הבולים. בפובן, הבל בהתאם לבללים ולנוהלים הקשורים בריסום מרוץ של ה„סלים" והתחשבות מראיתה עם ה„טרשרד" של הדפוס.

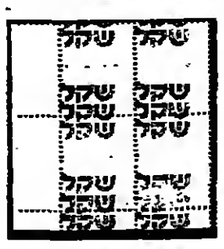

בטקרה זה מרובר בפרים בלתי מסחר, שלא יצא דפוס, יש לזכות, לסכיות הפומביות פשוט משום שהוא נרדש למרי. בעבר הלא רחוק היה מקרה דומה בבולי סקל, שבאחרים מהם נכתקה האות „י" העברית מן המלה „ישראל". גם בטקרה ההוא היו הרבה בולים „שגויים" בשוק ולא זבו לעניין מסחרי. תופעות כאלה אינן מביאות בכוד למיב הדפסה והבקרה של בולי ישראל. לעשות זאת התופעות האחרות, שיש בולים עם ניקוב אלבסני, הפר צבע או העוד כיתוב שלם, פרט לשם הרע שהן מסיבות לרשות הדאר, הן בצביעות לעיתים על מעשים פליליים ובוונות לרוחים ברדים בלתי כשרות.

23 אלף דולר (!)

נראה שנתפוגו לבשר שגלדיית הדואר שהיתה בטכיה מסבית של „בולי לב" ווסה בבצעת מחיר של 1300 דולר, כפי שאבן היתה כאבר. מסתבר שבמכירה הפומבית שהיתה בשבוע שעבר בתל־אביב מטעם „בולי לב" השיגה הגלדיה את המחיר הלא מבולל של 2400 דולר(!) המרובר בגליות שנשלחה מסבריה לברלין בשנת 1916, באמצעות הרבבת כוך חיפה–רמשק המחוזה בסניף הדואר של הרבבת בחותמת חיפה–רמשק, שנחשבה לחותמת נרדה מאד.

בימים אלה מכינים ב„בולי לב" מכירה פומבית נוספת שתיערך בקיץ 1988.

„שירו לה' שיר חדש"

„שירו לו שיר חדש, היטיבו נגן בתרועה", הוא הפסוק מספר תהילים פרק ל"ג, ג, והוא מטיע שעה בבול דואר חדש של אי מארשל. פסוק אחר מספר תהילים (ק"ג/5) מופיע בבול אחר של אי מארשל – „הללוהו בצלצלי שמע, הללוהו בצלצלי תרועה".

שני בולים נוספים בסידרה מבוכים פסוקים מן הבריית הדשה. הבולים הפיע בכולי חג המולד.

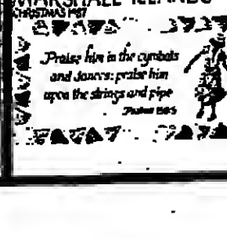

צבע חדש ל„בלי ערך"

בימים אלה הופיע קונסרס חדש של בולים בלי ערך בתוך הדפסה של 5.11.87. מהדורה זו של הכול הופיעה בהבדל צבע משמעותי בשטח בה הסדות הבולאי לא מבא לנכון להודיע על כך ללקוחותיו.

מזל האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אטלנטה	-4	-3	משתן
אמסטרדם	6	7	נשמן
הלסינקי	-12	-8	משתן
הונג קונג	19	19	משתן
וינה	4	7	משתן
ז'נווה	1	9	נשמן
טוקיו	4	12	בהיר
מונטריאול	-13	-1	משתן
יוהנסבורג	18	30	בהיר
לונדון	4	9	בהיר
ליסבון	11	15	בהיר
מדריד	6	14	משתן
מנצ'סטר	-21	-7	בהיר
ניו יורק	-2	7	משתן
סאו פאולו	22	31	בשמן
פאריס	3	7	משתן
פרנקפורט	3	7	משתן
צריך	1	4	נשמן
ריו דה ז'נרו	24	40	בהיר
סטוקהולם	-5	-2	שלג
שיקאגו	10	13	נשמן

swissair

פקסימיליה MURATA

מוֹרָטָה

חסכונית ביותר!

נצ'ג'ים

אלקטקס

משרת השיווק
יעילר בי 3
אלקטקס במניעת עששת

תוכנות בתי מרקחת
תל־אביב
דיזנגוף – דיזנגוף 132 – 223390
קפה מכבי – בן יהודה 26 – 203492
ירושלים
אלישן – יצ'יזוב 10 – 383753
חיפה
מגד – המגינים 97 – 524113
פרנדתקה
רקל – רוטשילד 89 – 911406
ברבר־רמת־גן
יהלום – קרניצי 63 רמת־גן – 721968
בת־ים–חולון
גני בת־ים – תביאים 3 בת־ים – 5515671
אדרון – הנשיא 52 חולון – 889153

אלקטקס

עירית ראשון לציון

מכרז מס' 6/88

עירית ראשון לציון מכריזה בזה על קבלת הצעות מאת קבלנים לסלילת כביש שקוף דרומי (כביש מס' 3) ותאורה בין כביש יבנה–תיא–רמי המלמיה.

ניתן לקבל פרטים על המכרז במשרדי אגף הנרמה (מרח' כביש רמי דיל, ראשל"צ) וכן מפסי הצעת מחירים ותנאי המכרז ותוחמה המצוע בצרוף מעטפת מיוחדת בשעות קבלת קהל תמורת תשלום של 2,000 ש"ח (שלא יוחזרו).

את הצעות בחתום לתנאי המכרז יש למסור לידיו של מנהל הרעייה ולא לשלות בדואר) במעטפה סגורה נושאת ציון „מכרז מס' 6/88" עד ליום שני, ד' אדר תשמ"ח, 22.2.88 בשעה 18.00.

סיור קבלנים יצא למקום מאגף הנרמה (מרח' כביש) ביום חמישי, כ"ב שבט תשמ"ח, 11/2/88, שעה 10.00 בבוקר.

אין הרעייה מחויבת לקבל את הצעה הנמוכה ביותר או כל הצעה שהיא.

מאיר ניצן
ראש העיריה

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי ראשון לציון
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית / מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית/מתאר מקומית הנקרא: „שינוי תכנית/מתאר מקומית מס' רצ/1/38. 6/1/38 האלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 3931 חלקה 22

עיקרי הוראות שינוי התכנית: השטח יופקע וירשם ע"י עירית ראשל"צ

הודעה על הפקדת שינוי התכנית יוצר עם התשריט המצורף אליו, פרסמה בילקוט הפרסומים מס' 3463 ותשמ"ז, עמ' 1944 והפקדו בקיר הארץ מתאריך 7.6.87 הפקדתן ערב מעריב מתאריך 7.6.87 בשפה העברית והפקדתן בקיר גוטיי דבר מתאריך 7.6.87 בשפה העברית.

שינוי התכנית האמור בבודה שבה איושרה הוועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, חשף במשרדי הוועדה המחוזית ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה ולכל המעוניין ראשי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד. שיש
יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז המרכז

17.1.1988

ועדה המשנה לתכנון ולבניה
מרחב תכנון מקומי – ראשל"צ

הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

בהתאם לסעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965 ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לועדה המשנה לתכנון ובניה ראשל"צ, בקשה לפיצול חלקה 1 בגוש 5029 רחוב ארגמן 30 לפי תכנית מיתאר/תכנית מפורטת. נמצאת החלקה הנ"ל כאחוז שטח למבנה ציבורי ומותר לבנות עליה – בבקשה לבנות באזור ממורים ב' – בית אבות בן 4 קומות.

בקשת בעלי החלקה – חלקה 5% עבור מעלית
חלקה 5% עבור קומה 3 ו' ר"ל
חלקה 6% עבור תכנון

לכל מי שיש הענינות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לועדה תוך מועד של 15 יום הזל מיום פרסום הודעה זו.
באם לא תתקבל כל הענינות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לאישור

מ. ניתן
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה
ראשל"צ

22.1.88

מרחב תכנון מקומי רחובות
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה
בקשה לשימוש חורג

בהתאם לסעיפים 146–150 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965, ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית בקשה לאישור שימוש חורג לגבי חלקה 33 בגוש 3652 מגרש 51. השימוש החורג מתבטא בכך שהועדה המקומית תתיר את השימוש למבנה הנ"ל לאולם שמחות (בקומה ג') בבקשה תעשיה לתקופה של 5 שנים.

כל המעוניין יכול לעיין בהתכנית הנ"ל, ללא תשלום, במשרדי הועדה המקומית קומה ד' כל יום בשעות העבודה הרגילות פרט ליום ששי ולהגיש התנגדות לתוכנית, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתון.

יחזקאל הרשלר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה
רחובות

איזהו גיבור – הכובש את יצרו

האם תיסכול אישי של שר הביטחון פתבסא באובדן השיקול הבבון? האיש הופעל פתפתחות, שהיתה צפויה מזמן, מבה במומא בארוכה, ובמקום להוביל לחיילים, כנכלהו למיפה בלתי־אפשרי – איזהו גיבור הכובש את יצרו – בצורה הוא להבות בכל הכוח. בכך עלול הוא לכהרר את הצרים, הצרים להיות נשלים בכח הרצון בניגוד לרוח הדרישה ע"ש נתן ולינה כשראוש הנתה אתמול מת"א בסכס תגיני, בגוכחות אישי ציבור רבים, ובגוכחותו של סר אלפרד מונר וכשפחה.

קשרי מסחר פוליק"א"

פולין סוקרת על אימון קשרי המסחר עם א"י. הקונסול הכללי של פולין, פרסום ובשבסק, נאם על התכנית לאימון הקשרים בשהסעיף העיקרי הוא יצירת הינור יבוי ישר בין שתי הארצות.

60 עגלות חורף נמחסו לים

סופה חזקה בים האחרוני קרעה מסדה הקרח המקיף את תופין, גורמי קרח עצומים, אשר נמחפו עם 60 עגלות חורף, נוסעיהן וסוסיהן.

טיפוח הכהניים בשטחים

בקיתונים פצוצים חיילי צה"ל הכסרהים בשטחים ומגלים מפח מהגיגי־לבים, בגיבור לדעתו הנתרצת של הרמבכ"ל, ומתברר, כי אנו בצדים בתהליך של התבהמות וקיצוניות הדדים.

אין ספק, שתפקידי הסיטור ההבאות באלות את תושבי המחנות, בכלים פן אחד בנפכות צעדינו. „לעצים אתה כאבר שליטה הבוסר פשוט נגלם נגאר". „הרבה פעמים אתה הופך למין אשמראי קטן, „אני מאוד עצוב בשאני מכה, אבל לשמחתי יש מי שקופץ בשטון להבות בשטומי", „יש דונפאות אחרות שאני מעדיף לא להגיד אותן", „הפקודה להכות נותנת נושפנקה להתפרקות יצרים, זה פודקן ליצר הנקמנות ויצר האליבות" וכו'...

נראה, שראפשר להיות צבא כובש אלים ופרכא ולשמור על מוסריות נבחה. יהיו אשר יהיו ההצדקות למציאותנו בשטחים, למען שתים הכוסרי של ילדינו, עלינו להמתלק פהם במהירות האפשרית, גם אם יש בכך סיכון כלשהו.

רן יהב
תל־אביב

זה לא עוצר, זה מצור

בריניות חדשה בשטחים: לא יורים בבפנים – רק בכים. „בכמות לא בת אף אחד" הבהיר רבין את בשנתו הבריתית הדרשה לפיזור הפגנות. בולי תביחה. קודם הצדק הדרי ותבאותיו הקטלניות בגיטוקים בל „הגנה עצמית" ו„נסקפה סכנת חיים לחיילי הבוח". עתה מודה אר „שימה" לפיזור הפגנות. ומשנכסלה, עובר הוא עתה לגיסרה של שיטה אחרת. ואם תפצי לומר: לא היא, הירי היה אכן רק ל„הגנה עצמית", כיצר מלאו ליבו עתה להודות ש„לא יורים"? האם מפקיד רבין את בסתון חיילינו?

ועניין נוסף: המצור על מחנות הפליטים. „מצור" ולא עוצר, מכיוון שהוא מלווה בניתוק מים, חשמל וטלפונים. משברי ירעות הרלפות החרצה מתברר, שהוא יצר בציאות חמורה לתושבים בבהנות. בבו בטעתו של שרון בבריות, בחיסת רבין. תוצאותיהם הבחוניות של שני מבצעים „מפוארים" אלה זהן רומות. ובנראה, כך גם תוצאותיהם הפוליטיות.

נפתלי אורנר
ירושלים

לפני 60 שנה לפני 40 שנה

דבר

אבן פינה לבית הבריאות בת"א

אבן הפינה לבית הבריאות ע"ש נתן ולינה כשראוש הנתה אתמול בת"א בסכס תגיני, בנוכחות אישי ציבור רבים, ובנוכחותו של סר אלפרד מונר וכשפחה.

נרצח מאהאטמה גאנדי

מאהאטמה גאנדי, מנהיג הודו הגדול, נרצח בדרך למקום תפילתו בנידדלהי. המתנקש – הודי בן 36 – ירה בו והוא מת לאחר חצי שעה.

חדירת ערבים מוזיינים לארץ

כ־800 ערבים מוזיינים עברו את הירדן וחדרו לארץ דרך הגבול הסנוי. על בסמרות הישוב לתבוע בדי כאת הממשלה הבריטית להחזיר את הבנופיות לעברהירדן אחרת תהיה היא אחראית לבה ביקרה.

ברומניה מתקלקלת באו"ם

ברומניה בגלה ביקים האחרונים את עבדתה החכלנית נוכח צערה של ועדת הביצוע על הקבה מיליציה יהודית בארי.

בעריכת תרזה איזנברג

שכנים קטנים, פעלתניים, צבעוניים

מאת רפנה עבר־הדני

הצפיות, למשל, אהבות גומי של תחתונים על החבל. ואת הוולצה הקייצית שלי בצבע ורוד־חשמלי על החבל. צופית זה לא קליבר: היא לא מרחפת, אלא עומדת על הוולצה או על התחתונים, ומנקרת סכאן, סשן, מלטפלה, מלמטה, כולה סימן שאלה גדול:

למה הפרח הזה מסרב לתת צוף? שום נזק לא גרמו לוולצה – הסרינה רושפת, ומשקל צופית לא מספיק כדי לפתוח את הדוגמה או לקלקל אותה – כך שנשאר רק ליהנות מצירוף השחור־טורקיז־ורוק של הזכרים והאפור של הנקבות, על רקע הוורוד העז. צופיות דומות לאנשים: לא לומדות בשום אופן מהנסיון. שוב ושוב, חושבות לוכות כלומר באופן לוטומטי. איזה כיף להיות כזה. אוטומטי.

לבנות, הן יודעות. כל מגרעת פעוטה בין הזלזלים בשיחי הלגסנה די בה. הקן נראה כמו בפפת איגרוף בלי בהן, שמישהו כופף לה את הפתח לאמצע היד.

תמיד תמהתי מה מחפש אצלנו השלדג שחור כל פרוואר ותופס עמדה על ענפיו הירוקים של הצאלון, או על חוטי החשמל מעל לגדר. לא ידעתי מה הוא אוכל. הצופיות תוקעות מקור ארוך כמעט כמו בל גופן, חד ומעוקל, לתוך פרחי הזיבסקום וחיערה – אבל שלדג, מה הוא אוכל? הבולבלים גוזרים לנו כל שנה את השסק, ויש להם נטייה מגונה לנקר בקליפות הצופיות ולגרום בכך לרקבון. בתמורה, הם שרים. שבעה, איך שרים אלה אף מגיעה לא חוזרת פעמיים. אז מחיר הברים לקונצרטים הוא יבול שלם של שסק וכמה תפוחיות. זול יותר מברטים לפארק הירקון, שלא לדבר על סינגי לפילהרמונית. לדרורים יש פחות נעייה מכולם: אני זורקת להם בכל יום את פירורי הלחם שנותרו על קרש הזיתות, הם מגיעים כמו המון שהמלך השליך אל ביתם חופן סטבעות – אנו סרעי אדיר בזיל הזול. חוץ מזה, הם דואגים לעצמם יפה מאד: כאן איזה משהו, שם איזה שניפסלע.

לאכול כמו ציפור זה לא בדיוק הרגלי התזונה הבוגרים, המומלצים ע"י [illegible] עדיים. [illegible] הם לא מפסיקים לאכול גם לרגע, עד שמגיע המון לחוחרים. וכשמגיע המון לעניין הזה, הם לא פחות ישראליים מאשר בעניין הזילה. גדול סעריציהם לא היה מגדיר אותם במחזרים מעוררים: דואה את הנצות שלי על הנארז? דואה את הזנב, יא כובה? על פושקין, שמעתז יופי, אז תשכבי. (ובמרים מהר ורצים לספר לחברים).

כל זה לא פתר לי את חידת

שלדג גמדי. צילם: יוסי אשבול

גוזלי דוכיפת. צילם: יגאל ליבנה

הצילומים באדיבות החברה להגנת הטבע

השלדג, שצבעיו פשוט לא מאפשרים להתעלם ממנו. שולחן הכתיבה שלי סמוק לצד אחר מחלונות חדר האורחים, בריזוק בצד השני נמצא הצאלון של השלדג, וכשרואים פתאום מזוזית העין משהו טורקיז־חשמלי ותום־זלודה ולבן־פורצלן כזה, אי־אפשר לא להסתכל. ואז הוא עושה לך פחות על הענף, כמן־גב־פרופיל בטן־גב־פרופיל, והוא לא נראה בתעלומה, והוא לא אוכל.

עד שראיתי אותו צולל תופס חרדון קטן. חשבתי, אז הנה הפתרון. מושבת החרדונים על הגדר; מתפרנסת מהרדונים שבאות לפרוים שעל השיחים. לשיר הם לא יודעים, החרדונים. לרשד, כן. כשבאנו לראשונה לגור כאן, הם נראו לי דומים מאד. בינתיים התרגלתי ולמדתי לזהב אותם: מרתק לראות אותם צרים, מתפללים, רצים על קיר כאילו רצפה. חשבתי, הנה הפתרון. ולא הוא: זה היה חר־פעמי. ואפילו שלדג שעושה פרות על צאלון חסר עלים וחודפי, צריך לאכול בקביעות כלשהי. באחד סיסי החורף שסופי־השמש, אלה שמקבלים עם שיא הצלילות, ראיתי אותו על הענף שלו, [illegible] הוא ויפקר [illegible] את ראשו [illegible] אל הענף, הנוצות הרכות מתעופפות; חד צורתן, ושום ציפור אחרת איננה מגיבה. (נוכחתי לדעת, שבעליזיים, כמו בניאדים, נמצאים במתח נורא כשקורה דבר כזה. אפשר לחתוך את האויר בסכין במצבים של „לא שמעתי כלום, לא ראיתי כלום, לא אומר כלום"). אין לי מושג איך הצליח השלדג לעכל את המקור הכפוף הארוך, שנכנס ראשון אל קרבו: היתי בטוחה שהקרוף המטרים הזה יהיה סופי, אבל הוא חזר.

יקרודים באים כל חודש, לא רבים, ולא לזמן רב, חבל. הם שרים לא פחות יפה מהבולבולים, ולא מתעניינים בשסק, והחלכים משיכת חבל עם שילשולי נשם. מהם (מהשלשולים, זאת אומרת), נותר בהמשך רק חצי, שחרור תומה לשלם, להמשיך את עיבוד הקרקע – אולי המקרה היחיד של זאב שבע וכבשה שלמה. אורה אנגלי בארצנו אמר לי, שסיירתם של יקרודים כאן זה ליגה ה' לעומת שירתם באנגליה (שם הם מקנים). אמר – אמר. אז אני הולכת בקטנות. דימה של שקרחד זה משהו. הם גם נראים סוב, שרידים כאלה. בסוך גמור. לא עוף וולס־דיסניות, כמו הירגוים, שנראים כאילו יצאו מסרט מצייר וייחספו ישר לגרדרן לפני הזמן, ולא עוזף ומבו כמו הדוכיפת, שנראית תמיד כאילו ארסרסו היא יוצאת להכניע את הדרקון ולהציל את הנסיכה.

לסעשה, אין צורך לרואג לידגומים כמה שהם נראים מתוקים, מספיקות חמש שניות כדי להבחיר לך סופית, שהם לא סמקהלת מלאכי עליון אלא משיר השוק. הם [illegible] חסרי צורה [illegible] עם פתח קטן – זת מהם בנה פעם קן בתוך צנצנת גבוהה וצרה, הגרר־מרית כואת, של נדולה שוויג, שעומדת בין העציצים במעבר לדלת הכניסה שלנו. ושכנים שנטעו לתו"ל חדר ומצאו קן בתיבת הדואר שלהם. וקללותיהם של המתוקים האלה על כל פולש שמתקרב, היו מביכות אפילו רס"ר ותיק.

הדוכיפת באה תמיד בזוגות, אני לא מביגה איך הם לא משעממים אחד את השני עד מוות בדרך. הם מופיעים בעוך חדשים כל שנה. כל דוכיפת נראית בריזוק נטרוק כמו כל דוכיפת אחרת, מתנהגת בריזוק נמרץ. בסו כל דוכיפת אחרת, וכל אוצר הסלים שלהן סמתבם ב„הוריהיד – הד־דוד" תמין מרסוד מונוטוני. הזוגות טסים בפרבולה רדודה כלי ססיתן, יורדים לדשא, צועדים כמו גנראלים במיסדר, לכאן ולשם, פורשים וסוגרים את הסגיפה, פורשים וסוגרים. ואחר־כך נועצים את המקור הארוך, הכפוף והחד שלהם ישר אל תוך האדמה וחורים חלילה. ואחר־כך גוסקים בפרבולה רדודה, מתמקמים על האנטנה של השכן. בשום שנה לא ראיתי יותר משתיים: בשום שנה לא ראיתי פחות משתיים: אם אלה אותן שתי דוכיפת/ות/ים אי אפשר לדעת, וזה גם משנה רק לאמא שלהם. פעם מצאתי סתחת לעץ הקלמנטינה שלנו בוכסה של נוצות דוכיפת, ומתארת לי שהיה להן סיפגש עם חתול, אבל אחר־כך שוב היו שתיים, אז לך תדע.

כל הציפורים בעלמות חופסות מחזק בטוח בשמגיע עורב. אני עוד לא ראיתי שום עורב תוקף שום ציפור אחרת, אבל מניחה שהן יודעות טוב ממני ושיש להן סיבה. לדעתי, העורבים הם היצורים הכי אכסצנטריים וכלתי צפויים שיש: לעולם, אבל לעולם, אי אפשר לדעת מה עורב יעשה בעת. יורם חזר אחר־צהרים אחר מספריית בית־הספר, חיזור ומבהיל: להקת עורבים עקבה אחריו מהאוויר לאורך כל הדרך, בעוד קילומטר של סימטאות מפותלות, והמשיכו להסתובב מביב הבית עד לחושך. מה רצו ממנו, רק הם יודעים. לא היה לו ביד שום דבר מבריק או צבעוני במיוחד.

או מקרה העורב הפוטיקאלי: תקלים מנגן אצלנו בבית, ובמרחקמה, על הצאלון של הטכן, עורב על ענף. נמוך – ונשבעת לכם, רוקד לפי הקצב. מסובב ראש מעל לכנפיים ימין ולשמאל, מותח אחורה רגל זו ואחריה את השניה, פורש נגף בלפי מסה ומחזיר, מסרסרם סאריקיסאם – והוצאת את היומית שלך. זה נמשך, הריקוד הזה, לאורך כל התקלים, ואחר־כך הוא התעופף לו ושום תקלים אחר לא החזיר אותו. אולי הוא ממשיך מחוץ לטווח הראייה שלנו.

פעם היתה להם אסיפה כללית, מליאה של הקונגרס, שנמשכה איזה שבוע. באויר ועל כל הגגות, ועל העצים והאנטנות בסביבה. אמוציונאלית מאד היתה האמירה. ריכוזים וצעקות והערות שהיו"ד דורש למחוק מהפרוטוקול, נאומים מימין ומשמאל, קיפוח המקטור הפועלי והמצב בשמחים הדרוים ומה עם השחורים ושבת קודש יא פסקוריאק תבוסתן יפה־נפש פאשיסט בגלל כמוך אין גביעי 9% עם שאריות קן אוויר ואל תחזור אינעל הסבתא שלך. אני בטוחה שהאסיפה התפודה כלי החלבות מדיניות, שהועברו לזועה. עשו – ונעלמו. אלה לא חוזרים על שום דבר פעמיים, כמו שכבר אמרתי. כהזדמנות אחרת, ראיתי סנ"ים רבים בחירוק שיניים על גביע 9%, ואחר כבר הלך לנצח – הגביע הזה אצל הסובם, והוא סם לעמוד הסלפון, ובבוונה מאד מדוכות ריסק בשיטתיות את הגביע נגד העמוד ונתן לשברים ליפול לשיחים לסמה. לא מאמינה שלאפונמיין ידע הדבה על עודכים: אני צנצנת (או גביע גבינה), אם איזשהו עורב, לפחות מאלה שמסתובבים באיזור שלנו, יבול להיות מושפע ממשהו ששועל יגיד לו. אולי ההוא היה קאק.

ביטויים שהיכו שורשים

„חברי יוסי הוא בחור טוב".

„רני הוד ממחנה הנרנ"ע בריא חזק וחסון כאלון".

„אדם זה הוא אגוז קשה".

„אפילו רקנים שבישראל מלאים מצוות כרשון".

האם נתתם את דעתכם על ביטויים אלה ועל רבים דומים להם? האדם מתואר כאן כאילו לא היה אדם חי, אלא אילן או פרי. אפשר להשוות את האדם לדברים שונים: לבעלי חיים, לדומח אשר בשדה, לכלי עבודה ולמכונות. אבל רבים מאד הם הביטויים והפתגמים, שבהם אנו מתארים את האדם כאילו היה עץ הסדה.

לא אנו בלבד מתארים את עצמנו ואת הקרובים לנו בתארים של אילנות וסל פירות, כל לשון ולשון יש בה ביטויים ותמונות כאלה מחיי הצומח ב„שיר השירים" פרק ה' מתאר הרש: „מראה כלבנון, בחור כארזים". בנבואת עמוס קראנו בפרק ב', כי האמורי אשר ישב בארץ־ישראל היה „בגובה ארזים גבהו וחסון הוא כאלונים".

לשונו של האדם – מאין היא מתפתחת ומה היא מתעשרת? מן המראות שהוא רואה לפניו יום יום. אדם הזי בחיק הטבע, עם הצומח, מרחיב את לשונו ומעשיר אותה בביטויים ותמונות מן הצומח. אדם הזי ביער ועשה מלאכתו בציר חיות – יעשיר את לשונו בביטויים מן הטבע הזה. אבותינו היו רוחם חקלאים, ולכן עשירה לשוננו בביטויים המזכירים לנו את הצומח. התנ"ך והתלמוד מלאים ביטויים כאלה.

כל כך אנו רגילים בביטויים אלה, עד שאין אנו מרגישים, שיש בהם משהו מיוחד. אם אמרנו שיחסי בחור בארז, חדי וחסן כאלון – האם חשבנו באותה שעה על ארז או על אלון? לא ולא. כל כך נשתרש בנו הביטוי הזה.

שימו נא לב למלה אחת שכתבתי כאן לפני רגע, כלי כל כוונה מיוחדת: „נשתרש", מה פירושה של מלה זו? נפתח מילון ונראה: „השתרש – היכה שורש, נכנסו שרשיו לעומק הקרקע, התעודד, נעשה קבוע".

האם ביטוי יכול „להכות שורש" ו„להכניס שרשיו בקרקע"? בגין לו שרשים? אלא שגם הביטוי רומה כאן לעץ, כמשתרש באדמה.

הרש הגבוה „קומתו דמתה לתמר", או סאנו אומרים שהוא תמיר, כלומר זקוף ובבה כעץ התומר. ומה אמר העם באפרים ובשומרון אחרי בפלת רצין מלך ארם: סקמים גודש הארדם נחליף" ישעיה פרק ט', כלומר: נגדע עץ קטן, ובמקומו יצמח עץ גבוה וחזק.

אנשים חשובים, חכמי התורה, נמשלו אף הם לאילנות גדולים. ובקינה על הריגת רבי עקיבא ותשעת חבריו, הרוגי מלכות, אנו אומרים כיום תשעה באב „ארזי הלבנון, ארזי התורה".

לא רק אנשים בודדים נמשלים בביטויים וכפתגמים אל אילנות ופירות. גם עם שלם נמשל להם. למשל: כרם הי, צבאות בית ישראל ואיש יהודה נטע שעשועיו" בשירת הדוד לכרמו בדברי ישעיהו הנביא, ואלוהים מצא את ישראל „כענבים במדבר" בדברי הושע. ועוד רבים רבים המשלים כעין אלו בדברי הנביאים, ורבים מביטויים ורגילים גם בלשון הדיבור ובספרות. אם אחזה בחלה את העם כפני פרד אויב, נוכל לומר כדברי יסעיהו: ויגע לבבו ולבב עמו כנוע עצי יער כפני רוח (פרק ז').

אם אנו משתוקקים באוד לאכול מסהו ואנו תוקפים אותו בלי סבלנות, נוכל לומר גם כן כדברי ישעיהו: „בביכודה בסרם קיץ, אשר יראה הרואה אתה בעודה בכפו יבלענה".

בשאומר אדם מסהו ומסתכן בדבריו על חכם גדול או על אדם מכובד, שאף הוא אמר ככה – אנו אומרים עליו שהוא „נתלה באילן גדול".

על מוצאם של אדם או של משפחה אנו אומרים „שורש" או „גזע". „אדם זה שורשו בשפחה הכמים וסופרים", או „הוא מגזע מיוחס כאור". ועל פי הפסוקים של יסעיהו ופרק י"א) אף אנו אומרים. שאדם זה הוא „חוטר מגזע פלוני" או „נצר משורשי משפחה פלונית".

ועוד רבים הם הביטויים, שאין אנו מרגישים, שמובנם הראשון הוא בחיי העץ. אם אנו אומרים למשל, שהאגודה או החברה עושה פעולה עצמה באור, מה פירוש הדבר? פירושו שהיא רומה לעץ שסשלה ענפים רבים, „הפעילה מבתעצמת" או „מסעפת באור" – פירושו – יש לה סעיפים רבים, „סעיפים" אף הם אינם אלא ענפים.

מ. מאיר

מתוך „ילקוט מיו בשבבי" של התנועה הקיבוצית.

לעבוד את הטבע

כתבה וצילמה בלהה דבורי

זה עשרות שנים שיהודית איילון, מסייחדי קיבוץ מעגן־מיכאל, אינה ניגשת לסדר העבודה. מקום עבודתה ידוע ומוכר: בטבע.

עד שנת 1971, שנה שבה הקימה החברה להגנת הטבע את בית־ספר השדה על אדמות קיבוץ מעגן־מיכאל, עסקה יהודית בהוראת הביולוגיה. ובהנחלת אהבת הטבע לתלמידי המקום, שבינם חלק ניכר מהם עוסק אף הוא בחינוך לערבים שאותם היקנתה לו יהודית.

סיום שגומר בית־ספר־שדה בסעגן־מיכאל, הפכה יהודית, בסובן מאלית, לעובדת החברה להגנת הטבע, בצד עיסוקה כמורה לביולוגיה בבית־הספר האזורי.

יהודית: „בסגרת עבודתי בחברה להגנת הטבע אני בותבת חומר לימודי מחוקם ידיעת הארץ, סדריכה כיתות תלמידים והשתלמויות מורים מכל רחבי הארץ המגיעים למעגן־מיכאל, על מנת ללמוד את הטבע באיזור. אני חלק מצוות הדרכה במקום, הוכה לחוות יום יום ושעה שעה את נפלאות הטבע בהם ניחן האיזור. נראה לי כי חייו של האדם שהחלים לחיות קרוב לטבע הינם מאוזנים יותר. אני סבורה כי לא רי לאהוב את הטבע אלא צריך לדעת כיצד. להשתלב ולחיות בתוכו ועמו. הקרבה לטבע נותנת לאדם תעצומות נפש, מקרבת אותו יותר אל האמת הפרטית אשר בפנימיותו וכך הוא יכול לקבל פרספקטיבה נכונה יותר לגבי תלאות הקיום שלנו כאן, עלי אדמות, מכלי להתעצב יתר על המידה... כאשר אני יוצאת לסיור באיזור, דואגת את הציפורים המגיעות אל בריכות הדגים בריזוק כמו לפני שנה. בדיוק את הפרחים הפורחים באותו מקום ובאותה עונה – זה משרה עלי שלוות נפש, תחושה של רוגעות, קביעות ויציבות. איראפשר לחיות במקום כמו מעגן־מיכאל מבלי שהנוף הזה יעבוד עליך. אני יודעת, הצרכים האנושיים נמצאים לפעמים בקונפליקט עם הטבע. יש לנו בארץ ישוב הנוטה לצפיפות דמוגרפית, בסקרוסות רבים הפתוחות לצרכים האנושיים באים מקימים בית, עושים שדה ומאיינה וכעבור עשר שנים פתאום מתברר כי לאוכלוסיה צפופה זו אין לאן לטייל המסקנה תהיה, כי התכנון לא הוחיק ראוי. זהו לדעתי הבעיה התחישבותית של הציונות מאז קיומה. יש הטוענים אף, שלא היה צורך לייבש את הביצות, הרי זה הוה נוף נהדר, עם נ'מוסים... רק בעשרים־שלושים השנים האחרונות, מאז שעוסקת החברה להגנת הטבע בחינוך, מתפנים הלאוג לכך שהפיתוח הסביבתי לא יהיה על חשבון דברים שאינם הפיכים. לבנות בביש באמצע הר מקסים – לא מוכרחים, אפשר לתבנן שבילים. לסלא את הארץ בחדשות אורנים הזרות לסבע המקום – לא מוברחים. אפשר למצוא את שביל ההזב לבנייה ולהתיישבות תוך כדי שמירה על ערכיו השורשיים של הסבע אשר בצר היותם אסתטיים הם גם נוסעים בנו את תחושת השייכות „למקום".

בקיבוץ מעגן־מיכאל משפיעים תחבבי הטבע על התנהליכים במקום. רגים מתוך הבריכות...

יהודית איילון גאה לציין כי בבריכות הקיבוץ שלה, אף שאינן בחוקת שמורות סבע מוכרות, חיים בדרוקים בשלום גם הציפורים וגם המוטיבציה של „מעגן" בקיבוץ להתפרנס מענף בריכות הדגים.

בהיותה מודעת לסבע היקום ולסבע האנושי כבורה יהודית איילון, בת ששים ושלוש, כי אחה האסטרקציות הנפלאות שבהן דיכתה אתה עבודתה במדרשה בפרדס־חנה, שהה הינה המפגש היומיומי עם עולם הנעורים. יהודית מדריכה

אם יש מקום שבו פורחים פרחים יפים, פשוט מגדדים את המקום. קשה בימינו לבצוא קיבוץ שאחד מענפיו הכלכליים הינו בריכות־דגים חבריו יאותו שלא לפעול כנגד עופות הכים ה„בבקרים" במקום ואנו כך שולים למחייתם

יהודית: „הזיקה לסבע בבצחת אותנו במקום כזה. אנו נבצאים בידכתי צפון־השרון, בבבוא אל חוף הכרמל ובמרחק קילומטר אחד מן הים התיכון. אנשים הודים לחופש של ים הינם אנשי הסבע, אם בבודע ואם שלא בבודע.

בבצחת הסבע, ועוד רבים רבים המשלים כעין אלו בדברי הנביאים, ורבים מביטויים ורגילים גם בלשון הדיבור ובספרות. אם אחזה בחלה את העם כפני פרד אויב, נוכל לומר כדברי יסעיהו: ויגע לבבו ולבב עמו כנוע עצי יער כפני רוח (פרק ז').

אם אנו משתוקקים באוד לאכול מסהו ואנו תוקפים אותו בלי סבלנות, נוכל לומר גם כן כדברי יסעיהו: „בביכודה בסרם קיץ, אשר יראה הרואה אתה בעודה בכפו יבלענה".

בשאומר אדם מסהו ומסתכן בדבריו על חכם גדול או על אדם מכובד, שאף הוא אמר ככה – אנו אומרים עליו שהוא „נתלה באילן גדול".

על מוצאם של אדם או של משפחה אנו אומרים „שורש" או „גזע". „אדם זה שורשו בשפחה הכמים וסופרים", או „הוא מגזע מיוחס כאור". ועל פי הפסוקים של יסעיהו ופרק י"א) אף אנו אומרים. שאדם זה הוא „חוטר מגזע פלוני" או „נצר משורשי משפחה פלונית".

ועוד רבים הם הביטויים, שאין אנו מרגישים, שמובנם הראשון הוא בחיי העץ. אם אנו אומרים למשל, שהאגודה או החברה עושה פעולה עצמה באור, מה פירוש הדבר? פירושו שהיא רומה לעץ שסשלה ענפים רבים. „הפעילה מבתעצמת" או „מסעפת באור" – פירושו – יש לה סעיפים רבים. „סעיפים" אף הם אינם אלא ענפים.

מ. מאיר

מתוך „ילקוט מיו בשבבי" של התנועה הקיבוצית.

לעשות פחות אבל יותר טוב

יום עיון על ספרות ילדים בבית אריאלה

מאת נעה גל

כשהחלה הטלוויזיה לחדור לחיינו חששו מחנכים והורים כי היא תחליש את תאוות הקריאה, תסקרנות לספרים אצל מבוגרים ובעיקר אצל ילדים. היום כבר נחשבת הטלוויזיה אובייקט שגלי שהחשש ספניו פוחת והולך – המחשב הוא האיום העדכני.

ד"ר מירי ברוך, מרצה לספרות ילדים אומרת: מקומו של הספר בטח גם בעידן הטלוויזיה.

בהרצאה שנשאה בפתיחת יום עיון בנושא „סגמות וביזוגים בספרות ילדים", שהתקיים בשבוע שעבר בבית אריאלה, התייחסה ד"ר ברוך לספרות הילדים בעידן המחשב. המחשב מהווה לדעתה איום ממש על ספרות זו, על המסורת הדמונמית, המרגשת, המעוגנת בידי סופר בשר דם ויוצר הזדהות עם גיבוריו.

ד"ר ברוך מפרידה בין ארבעה היבטים של הנושא: המחשב כגיבור בספרות הילדים; המחשב ככלי לשון; המחשב ככלי עזר לפיתוח חשיבה, ודפוס המחשב והשפעתו בספרות הילדים כיום.

היא ממחישה בעזרת ספרים שיצאו לשוק לאחרונה, כיצד הפך המחשב גיבור בסיפור. הוא ידידו של ילד, מורה את בעיית תשומת הלב והתייחסות, כשכל בני הבית הנושים עסוקים בשלהם (מסעה עצומה למדי...).

יש היום בשוק ספרים שהילד יכול לקבוע בהם את סוף הסיפור באמצעות אפשרויות שונות המופיעות על תמלילן המחשב. יש ספרים אחרים, שבהם אפשר לתת לגיבורי הספר השונים שמות לפי בחירת הקוראים. אם זה שם הילד, מקבל המתנה, שמות בני משפחתו וכו'.

מה זה נותן?

ד"ר ברוך אומרת, כי זה יוצר הזדהות מהירה עם הדמויות והילד מרגיש השתייכות, כאילו באמת עליו נכתב הספר. הוא נמצר לספר כאל רכוש אישי המגביר גם את בטחונו.

אנשי מקצוע שחששו כי המחשב יתפוס את מקומו של הספר, חיברו תוכנה שבה מופיע הסיפור על גב המחשב. לסיפור מתלווה תוכנת מילון, הילד הקורא מעל גבי הצג ונתקל במלה קשה במהלך הסיפור, נעצר ומבקש הסבר מן המילון.

הילדים, אומרת ד"ר ברוך, אוהבים את ספרות המחשבים וכלל שרבה הדרישה, הולכת ונוברת התפוצה, כן פורה כושר המצאה ומתרחב הפיתוח.

גם הוצאות הספרים התאימו את עצמן לעידן החדש. המהירות שבה ניתן היום להוציא ספר לאור ממעטת, לדברי ד"ר ברוך, את הוצאות הספרים והיא רואה בראגה את העובדה שכמה מהן מוותרות למעשה על איכות הספרים לטובת הכמות. מפיצים מאמות של ספרים „במעט כמו סיטולים", אומרת מירי ברוך, „ספר הופך למוצר כמעט חר־פעמי. הילדים קוראים את הספר המדובר ביותר, ועד שמספיקים לסיימו כבר יצא לאור ספר חדש המופיע בכותרות ויש למהר ולחשיבו כדי להיות „שייך". אין כבר טעם בספר שיצא לפני חצי שנה"...

ד"ר ברוך היתה רוצה שבתי ההוצאה יעבדו למהלך איטי יותר. „יש הרגשה שהגלגל קם על יוצרו", היא אומרת. „על אנשי ההוצאה להגיה: נעשה פחות אבל יותר טוב."

עורכי מדורי ספרות הילדים שבהוצאות הספרים, שרגו לקראת סיומו של היום על קריטריונים להוצאת ספר, על בחירת סגביה מבין הרבים המתקבלים, על הטעם והמקרפות בספרות הילדים, והתיחסו גם לבעיה שהעלתה ד"ר מירי ברוך. הם טענו פה אחד, שהתוצאות עומדות בפיתוי – „במיוחד בספרות הילדים", ציינה גירה הראל מהוצאת „עם עובד". „לא נעשית הפקה מהירה על חשבון הטיב האיכות. כמעט כל אדם יכול להוציא לעצמו ספר ואני נדהמת לפעמים נוכח כמות כתבי היד המגיעים אלינו. ישנו איזה יצר בלתי מוסבר אצל אנשים להגיע לדפוס, אבל מכאן ועד היכולת של כל ספר להתמודד עם שוק הספרים – המרחק רב."

יונה ספר מהוצאת „הקיבוץ המאוחד" הוסיפה כי הספרים המוצאים במהירות נמצאים בשוק לצד אלה המוצאים תוך הקפדה הם מתוגרים על אותם הקרבים, ואלה מוקשים להחלים.

יחיעם פרן מהוצאת „עמודה ביתן" הסביר: „ילדים מחפשים גם ספרים בינוניים ומטה, אלה הקריאים, שאפשר לסיים את קריאתם בתוך יומיים־שלושה והוצאות מוכרחות להוציא גם את הספרים הללו כדי שיוכלו למכן את הוצאת ספרי האיכות."

קהל המאזינים בבית אריאלה היה ברובו נשים: כותבות, עובדות, מורות ספרניות, סגרשו גם את המעברים והמודעות, באין די מקומות ישיבה. אם לשפוט „לפי המעורבות וקריאות הביניים, זה היה קהל בקיא ומצוי בחומר, שקיבל כאן גם מרשם לבחירת ספר ילדים טוב מעניין, חינוכי, בעל מסרים, מרגיש ערכי אדם והומניסטיה, שיחזה בו ה„משוגע" שיעמוד הן גם בעיני המבוגר – ספר קריא הכתוב בלשון בני אדם.

טבע מצולם, לזכר גייל רובין

גייל רובין הזנה צלמת אמריקאית, שזיקתה לטבע הארץ הביאה אותה לחיות בישראל. באחת השבתות, לפני עשר שנים, נרצחה בשדות קיבוץ מעגן־מיכאל על ידי חוליית מחבלים שבאותו יום השתלטה על „אוטובוס הרגים" בכוונת הקאטסר קלאב. לזכרה הקים „בית גייל", מרכז ללימודי הטבע, המהווה חלק מבית־ספר שדה מעגן־מיכאל. בארבע השנים האחרונות מקיימת החברה להגנת הטבע במקום חוגי צילום לטבע כמעשה הנצחה לגייל רובין.

במסגרת סבע שמירת הסבע, מוצגת בבית ציבור אמריקה בתל אביב תערוכת צילום המכוללת צילומי סבע ונוף בישראל שצולמו בחג צילום זה במשך ארבע שנות קיומו.

התערוכה פתוחה לקהל בין התאריכים 30.1.88 – 13.2.88. שעות הפתיחה בימי חול: מעשר בבוקר עד עשר בערב, בימי שישי מעשר בבוקר עד אחת בצהרים, ובשבת משתיים־עשרה בצהרים עד שש בערב.

שיזורי פרחים ופירות, מעשה ידיהם של תלמידי תיכון "ויצ"ו צרפת" בתל־אביב יקשטו בט"ו בשבט השבוע בתי חולים ובתי אבות. הצילום הוא מעשה־ידיו של ג. ווין, תלמיד בית הספר.

לקוראים הצרכנים

הג האילנות הבא עלינו לטובה, מאלץ אותנו לחזות את מדורה של פרחה מיזלם ליום חמישי. עם הקוראים חובבי הרגים הסליחה.

מיני מאפה לקפה

(רשמים לקסיקואליים מארוחת בוקר אחת, לא מלא ולא לפי סדר האלף־בית)

קרואסון – מאפה בעל שם צרפתי בצורת חרמש הסהר (מכאן שמו). לה קרואסון שוס – רשת אמריקאית לשוק מיני מאפה שונים, סלל קרואסון ע"ע. ספתה סלוחה גם בישראל.

קרואסון – שמה של השלוחה הישראלית של „לה קרואסון שוס" (ע"ע), שיש לה בעיר בחולון המיוצר מיני מאפה ומספק אותם לסניפי הרשת בצורת בצק קפא.

פרנצ'יז – צורת התקשרות בקובלת באמריקה, שלפיה בעל הידע והמוניטין („מקרוגלדס" או „לה קרואסון שוס") מוכר את הזכות להשתמש בהם למי שהפיץ בכך בתנאי שהחפיץ יעבור בדרישות (קפדניות למדי) בכל מה שנוגע לצורה, לטעם ולטיפול במוצר שהוא מוכר ללקוח. עכשיו גם בישראל.

תופין – כפין באנגלית.

ספר המעלה – ספר שעליפיו יפעל בעל הכיוון של הרשת את עסקו, אחרת תילקח ממנו הזכות לעשות זאת עלידי בעל המוניטין.

רשוף יזום – מנהל רשת הקרואסון, שבסרב לנפח את שבוח יתר שני שותפיו לרשת, גשוי+ג, אל"ב (ביל). מהיל האורה.

מגיס/ה ברשת – האישיות שתגיש לך את הזמנתך כשהיא לבושה באותו הבגד האדום ובאותם הבדים כבל אחד מסניפי הרשת בארץ או בעולם.

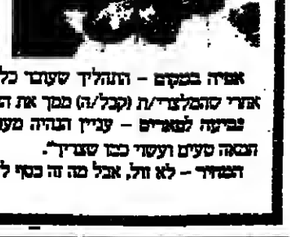

אפיה במקום – התהליך שעובר כל קרואסון (ע"ע) או בגס או תופין (ע"ע) בכל אחד מסניפי הרשת אחרי שהמלצרי/ת (קבל/ה) ממך את ההזמנה.

נבדעה לטאים – עניין הנהיה מעוזה למיותר אם אתה נוסע רק כדי „לאכול פעם כדים קרואסון הבאה טעים ועשוי ככו שצריך".

המחיר – לא זול, אבל מה זה כסף לעומת כמה שזה טעים.

איזי לוגב

هكذا من الاصل

בעריכת אריה ארד

תאונות: 6 הרוגים ו־70 פצועים קשה

תאונות/ נפגעים	22-28.1	סה"כ ינואר 88	בהשוואה חודשי	דצמבר 1987	השינוי באחוזים	ינואר 1987	סה"כ שבועי 1988	ממוצע שבועי 88	ממוצע שבועי 87	השינוי באחוזים
קטלניות	6	34	42	33	29%	34	34	8	8	6%
קשות	59	194	242	225	8%	249	194	48	56	-13%
סה"כ תאונות	65	228	285	258	10%	283	228	57	64	-11%
הרוגים	6	34	42	39	9%	35	34	8	10	-15%
פצועים קשה	70	250	312	301	4%	313	250	62	72	-13%
סה"כ נפגעים	76	284	355	340	4%	348	284	71	82	-13%

ארבעה שבועות בינואר

תאונות/ נפגעים	1-7.1	8-14.1	15-21.1	22-28.1
קטלניות	7	10	11	6
קשות	59	42	34	59
סה"כ תאונות	66	52	45	65
הרוגים	7	10	11	6
פצועים קשה	75	51	54	70
סה"כ נפגעים	82	61	65	76

ששה אנשים נהרגו ו־70 נפצעו קשה בתאונות־הדרכים בשבוע שעבר. לאחר שלושה שבועות רצופים של עליה תלולה במספר הנפגעים, חלה בשבוע האחרון ירידה ניכרת במספר ההרוגים מלווה בעליה תלולה במספר הפצועים קשה. בין הגורמים העיקריים לתאונות חמורות בשבוע שעבר היתה התנהגות חולכי־רגל. ארבעה משלוש ההרוגים הם הולכי־רגל. גורמים אחרים היו אי־שמירת הימין ונסיעה במהירות מופרזת בנסיבות המקרה. הנתונים משקפים עליה של 9 אחוזים במספר ההרוגים ושל 4 אחוזים במספר הפצועים קשה בהשוואה לחודש הקודם ועליה דומה ביחס לחודש ינואר של השנה שעברה. כן משקפים הנתונים עליה של 10 אחוזים במספרן של התאונות החמורות. אולם בהשוואה למצוע השבועי של השנה שעברה עדיין נמוך מספרן של התאונות החמורות ב־11 אחוזים ושל הנפגעים ב־13 אחוזים.

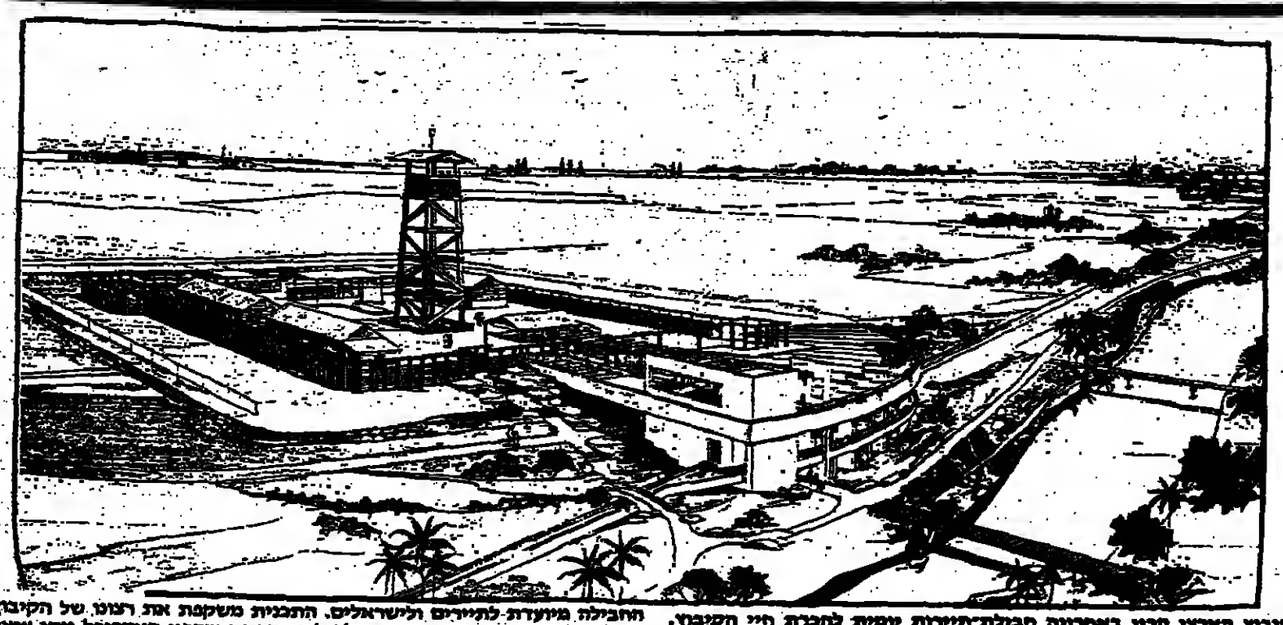

הקיבוץ הארצי הכין באחרונה תכולת־תיירות יומית לחברת חיי הקיבוץ. הארצי להשתלב בענף התיירות. במסגרת התכנית מקימים עתה בנין דוד (תל בתבלום). ניר דוד היה ראשון קיבוצי חומה ומגדל, שהוקמו בעקבות מאורעות בנגבה ישחזרו את משטרת עין־יראק שהאירון, ששמה כיום משטרת יואב, על שם נבעתי. ביד מרדכי ישלבו בתכנית מוזיאון תשואת התנבורה. עתה מכשירים את השחזור והתייר יוכל באמצעים פירוטכניים להפעיל בעצמו את שלבי הלחימה

החבילה מיועדת לתיירים ולישראלים. התכנית משקפת את רצונו של הקיבוץ עמל) חבר קיבוץ נטיה חומה ומגדל על־פי תכנית שהכין האדריכל יוסי עמיר 1936. בעין שמר משחזרים את חבר הראשונים, שם הוקם הקיבוץ לפני 60 שנה. יואב דובנו שחיה ממפקדי נצבה. עמותת נבעתי מקימה במקום את מוזיאון חמוריאון לקליטת ביקורי תיירים. כן משחזרים את אחד הלחימה במלחמת במקום. כן כוללת התכנית ביקור בקיבוצים המצויים באתרי נוף יטבע.

לין שולל מתן פטור למוניות מחובת התגירה

מאת רחמים בן

ד"ר ועדת הכנסת לבטיחות בדרכים, אוריאל לין, אומר כי רוב חברי הוועדה יאבקו נגד כוונת שר־התחבורה חיים קופר לפטור את נהגי המוניות משימוש בחגורות בטיחות בעיר. שינוי התקנה טעון אישור ועדת־הכלכלה של הכנסת.

לין מסביר, כי חובת התגירה בשטח בגוי הוכיח עצמו מעל לכל ספק. המהלך נמצא עתה בשלב של התבססות. פסול לנהגי מוניות יפגע בגיבוש הנורמה.

"פונדק הצועניים" ברמת־גן

מאת אריאלה זולטן

מסעדה הונגרית עממית חדשה נפתחה בימים אלה בברמת־גן "פונדק הצועניים". היא מיועדת תבשילים הונגריים עסיסיים אמיתיים, אם כי מתובלים באופק, במחירים מתונים.

את הפונדק שברחוב ז'בוטינסקי 74 מנהלים גרשון אורבר וארם עינב. אחים למחצה, בעלי נסיון עתיר בענף הבישול. עינב הוא הטבח. הוא מכין תבשילים ביתיים, הזכורים מסמבחה של סבתא. את התבלינים הם מקבלים הישר מהונגריה ועימם מגיע גם ר"ש הונגרי מקורי. עיקר הבישול נעשה על בסיס שומן אוז, לא שמן, כפי שהיה מקובל במשפחות היהודיות. הנרים משתמשים כמובן בשומן חזיר.

המסעדה אינה כשרה באמת, אולם נשמרת מהגשת בשר חזיר ואין מכשלים גדי כחלב. אמנם, במקום שמנת חמוצה, כשהיא דרושה, משתמשים, ב"שמנת" צמחית. הם גם אינם פותחים את המקום בשבתות, אך בימי ו' יש צ'ולנט נוסח יהודי־הונגרי.

במרכז הארוחה ארבעה סוגי גולש: בקר, ענל, עוף וגולש נוסח סרנסילוניה המעורב בברוב. אל הגולש גילוות בצקניות. הבצקניות הרמת־גניות גדולות וכשרניות, אולם הגולש מתובל באיפוק מוגזם. עינב אומר, שעם הסרעים הקבועים בפונדק נמנים קשישים מתושבי הסביבה, המעוניינים במתיות בכל הנוגע למלח ולשלפל אדום חריף. החסר במלח מורגש גם במנות אחרות, למשל בפשטידת תפוחי האדמה. אורבר מציע להוסיף מלח מהמלחיה שעל השולחן, אבל זה כמובן לא אותו הדבר.

המנות האחרונות כוללות בליצים ושטרודלים מעולים. הקנדל עם שוקן, כדור בצק עשוי על בסיס קמח תפוחי־אדמה, אינו משביע רצון לחלוטין. את כדורי הבצק יש לבשל במים רותחים 15-20 דקות ולהגישם מיד. ענב בראה מכין אותם מבעוד זמן, מקפיא ומחמם מחדש בתנור מיקרו־גל. התוצאה היא שהבצק מתקשה. באוסטריה, שם אכלתי תבשיל זה לראשונה, הוכן הבצק מבעוד זמן, אך הבישול נעשה עם קבלת ההזמנה מהאורח. התוצאה היתה שונה מאד ממה שהוגש ברמת־גן. אבל המקום עדיין חדש הם עוד ילמדו.

הנקיון מופתי גם מאחורי הקלעים והמחיר מפתה: כ־40 שקל לשניים.

גשמים: המצב טוב למרות ינואר הדל: מיפלס הכנרת עלה ב־80 ס"מ

מאת אריה ארד

חודש ינואר לא היטיב עם האזורים החקלאיים העיקריים של המדינה והגשמים שירדו נפלו בעיקר בכמות ממוצע לחודש זה. עם זאת עולים הגשמים בכל הארץ על הממוצע הרב־שנתי שמתחילת החודש ועד סוף ינואר וראשי משק המים מעריכים מי זו תהיה שנה טובה מבחינתם. מיפלס הכנרת עלה ב־80 ס"מ מתחילת העונה.

אילת מוסיפה לשמש הקורבן של העונה. כמות הגשמים שירדה שם בינואר מגיעה ל־960 אחוז מן הממוצע לחודש זה ואילו מתחילת העונה מגיעה כמות הגשמים באילת ל־557 אחוז מן הממוצע הרב־שנתי. כמות הגשמים שירדה באילת מתחילת החודש מגיעה ל־251 אחוז מן הממוצע הרב־שנתי לחודש כולו.

הגליל והמרכז היו האזורים "המקופחים" ביותר בינואר וכמות הגשמים שירדה שם מגיעה רק לכדי 70 אחוז מן הממוצע לחודש זה. בירושלים הגיעה כמות הגשם ל־80 אחוז בלבד מן הממוצע לחודש ינואר.

אחר חיפה מוסיף לעמוד בראש האזורים הגשומים השנה מתחילת החודש ירדו שם 511 מ"מ גשם, שהם 144 אחוז מן הממוצע העונתי. הנגב קיבל עד כה 162 מ"מ גשם, בשליש יותר מן הממוצע לעונה אחר ירושלים קיבל 347 מ"מ גשם, שהם 125 אחוז מן הממוצע ועמק יזרעאל קיבל 389 מ"מ, שהם 121 אחוז מהממוצע הרב־שנתי עד סוף ינואר.

דובר מקורות מרכזי יעקבוביץ' אומר, כי השנה טובה הן מבחינת כמות הגשמים והן מבחינת חלוקתם. לדעתו עיקר הגשמים עוד לפניהם. לדבריו סובלים רק הגליל התחתון, המכונה "הנגב של הגליל", ובקעת הירדן מפיעוס גשמים. הרוח הגדול ביותר משנה נשומה היא בכך, שנחסך הצורך בהשקיית השדות.

מיפלס הכנרת עלה מתחילת העונה ב־80 ס"מ, השווים לכמות של 135 מיליון מ"ק מים. המיפלס מוסיף לעלות בקצב של 2 ס"מ ביממה ומעריכים, שעד סוף מארס תתמלא הכנרת לגמרי ויהיה צורך לפתוח את סכר רגניה. על השאיבה מהכנרת מקשה תקלה באחת המשאבות בתחנת ספיר. כתוצאה מהתקלה פועלת רק אחת משלוש המשאבות שבמקום והעשרת מי התהום מתבצעת בקצב איטי. משום כך קיים חשש, שחלק מהמים שיאגרו בכנרת יילך לאיבוד. העשרת מי התהום מתבצעת בשתי דרכים: הורדת מים לבארות ושפיכת מים על פני השטח כדי שיחלחלו בארמה.

מפעל נחלי מנשה, שהוא מפעל האגירה הגדול ביותר בארץ, כבר קלט 8 מיליון מ"ק מי שטפונות ונותר בו מקום לעוד 6 מיליון מ"ק. הזרימה לספעל זה נמשכת בקצב של 7,500 מ"ק מים בשעה. גם במפעל נחלי תות־דליה כבר נאגרו 750 אלף מ"ק מים.

הגשמים בינואר

המקום	סה"כ גשמים בינואר	הממוצע לינואר	אחוז הגשם מהממוצע
תל־אביב	95	132	71%
חיפה	156	131	119%
עזה	122	83	147%
בית־רגן	117	135	86%
העמק	126	129	97%
ירושלים	102	126	81%
הר־כנען	130	194	67%
באר־שבע	84	47	178%
רגניה	94	97	97%
אילת	14	2	960%

המקום	סה"כ עד 31.1.88	הממוצע לעונה זו	ה-% מהממוצע לעונה זו	הממוצע השנתי	ה-% מהממוצע השנתי	הממוצע לעונה מהממוצע לשנה
תל־אביב	451	399	113%	539	84%	74%
חיפה	511	354	144%	508	100%	70%
עזה	299	262	114%	371	81%	71%
בית־רגן	412	382	108%	535	77%	71%
העמק	389	321	121%	483	81%	66%
ירושלים	347	277	125%	486	71%	57%
הר־כנען	475	439	108%	718	66%	61%
באר־שבע	162	122	133%	204	79%	60%
דגניה	255	237	108%	384	66%	62%
אילת	62	11	557%	25	251%	45%

לאחר השוותפות בארבע עונות מירוצים, אשר בשוויים מתן זכה באליפות מירוצי הפולו־קאפ בגרמניה, זכה פולקר קורדלנדוחר בתואר האליפות השלישי שלו במסגרת זו. כל המשתתפים במירוצי גביע פולו־קאפ נהגים במכונית זהה – פולו קופה־קאפ 40 GT G בעלות מנוע בנפח 1.3 ליטר, שהשפקו 112 כח־סוס. פולקר צבר בכל עונת מירוצי 1987 127 נקודות.

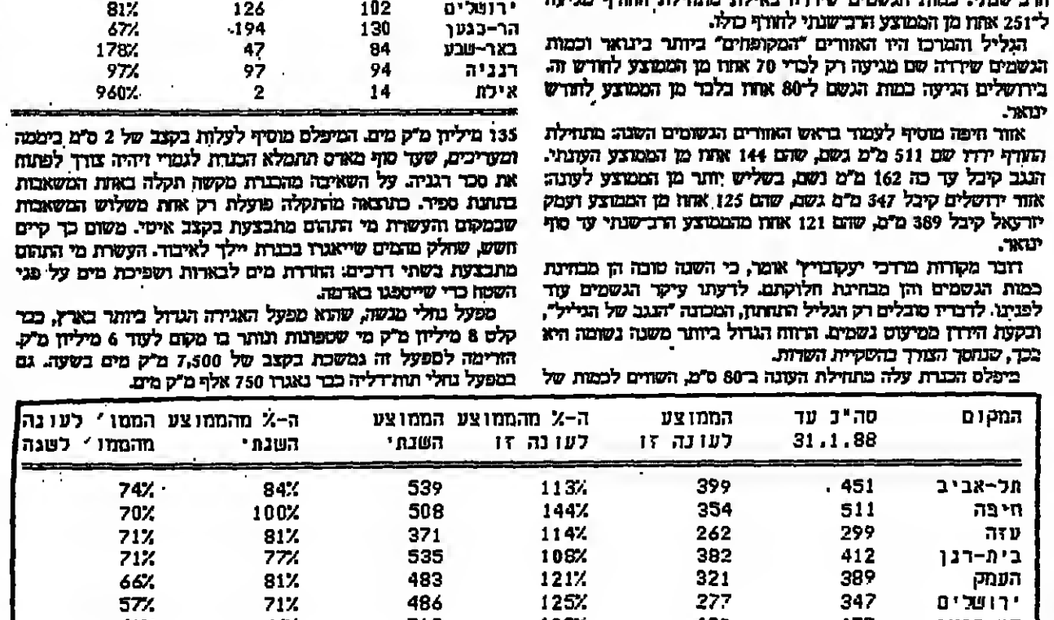

באילת תופעל הקיץ צוללת לתיירים, הנבנית כעת בסקוטלנד. הצוללת תוכל להסיע בטרוחות 48 נוסעים לטיור תת־ימי. מבעד לחלונות הצפיה גדולים יהיה אפשר לראות ולצלם את עולם האלמוגים בים־סוף.

השנה תחל הקמת "דן־אילת"

מאת דויד מרשיב

רשת מלונות "דן" תשקיע 27 מיליון דולר בהקמת מלון חדש בן חמישה כוכבים באילת. לרשת שכור של 12 דונם על החוף סמוך למלון סונו סרפו. אם לא יהיו עיכובים ביחוקרטיים, תחל הבניה תוך חצי שנה. פנן ד"ר הרשת, שמואל פרדמן אומר, כי הקמת המלון התעכבה, מפני שרשויות התיכנון טרו פעמיים בתותים המיוחים של השטח וסביבתו.

רשת "דן" הוקמה לפני 40 שנה עם רכישת מלון "קטהדרן" ברחוב הירקון בתל־אביב על־ידי משפחת פרדמן. כיום מונה הרשת שבעה בתי־מלון הכולם 2,000 חדר. היא מעסיקה 2,250 עובדים ומחזורה היה אשתקד 60 מיליון דולר. החברה צופה, כי השנה יגיע המחזור ל־80 מיליון דולר.

הרשת משקיעה 750 אלף דולר מדי שנה בהדרכת עובדיה. החברה תקיים בקרוב קורס בן שנה להכשת 20-25 עולים אקדמאים מדרום אפריקה להפקידי ניהול במלונאות.

חבילות־סקי בחרמון

עשרה בתי־מלון ובתי־הארחה בגליל העליון ובקרית שמונה החלו במכירת חבילת נופש בשיתוף עם אתר החרמון. החבילה כוללת שלושה לילות, ארבעה ימים, במחיר 63 שקל לאדם ללילה, לרבות ארוחת בוקר, וכן כניסה לאתר החרמון, שימוש ברכבל הנוסע בשכירת ציוד סקי ובשיעורי סקי. חבילה זו אינה כוללת את יתר סוף השבוע.

מלון "שלוה" בסביבה משווק חבילת־סקי בת יומיים במחיר 80 שקל לאדם ללילה, לרבות ארוחת בוקר. החבילה כוללת כרטיס־כניסה לאתר החרמון וכן לחמת גדר. עוד כוללת החבילה הנוסה בכניסה לאתרי נופש נוספים מב"ב הכנרת.

פונדק רוכרת החל מוכר כרטיסי כניסה לאתר החרמון בהנחה, למרש אוכלים בפונדק.

תיירות פנים באופיר טורס

"אופיר טורס" הקימה מחלקה לתיירות פנים. המחלקה החדשה תארגן טיולים ונופשונים לקבוצות פרטיים ומוסריים. עופרי המחלקה יכינו מסלולי טיולים ונופש לפי טעמם של הלקוחות, יכולתם הכס־פית, מספר חברי הקבוצה.

בין השאר מציעה "אופיר טורס" חופשה משפחתית בחרמון בשלושה תשלומים. המחיר בלינה במלונות של שלושה וארבעה כוכבים. החופשה כוללת כניסה לבתי המלון, הדרכה צמודה, כניסה לאתר. מחירי החבילה נעים בין 132 שקל לסוגר לטיול בן יומיים במלון בן שלושה כוכבים ו־279 שקל לטיול בן שלושה ימים במלון בן ארבעה כוכבים.

מיבצע שיווק של רשת „לרום"

רשת מלונות „לרום" פתחה באחרונה במיבצע שיווק המכוון לאנשי עסקים. כן מבקשת הרשת להגביר את מכירותיה במסעדות ובבארים שלה. לצורך זה יסדה הרשת שתי מסגרות, שחבריהן יוכלו להתארח במלונות הרשת ובמסעדות שלה במחירים מיוחדים.

מהרשת נמסר, שמאות חברים כבר הצטרפו למסגרות אלה.

רשת „הייאט" תשווק את ירושלים

רשת מלונות „הייאט" תשקיע השנה 1.8 מיליון דולר למשיכת אורחים בעולם למלון הרשת בירושלים, „הייאט ריג'נסי", שנפתח בימים אלה.

בהקמת המלון השקיעו 60 מיליון דולר וכדי למלא את 600 חדריו דרושה פעילותנ שיווקית נמרצת. הרשת פתחה במסע שיווק בגרמניה, בצרפת, בהולנד, בבריטניה ובסקנדינאוויה.

בימים אלה עורך המלון גם מיבצע שיווק לישראלים במחירים מוזלים.

אוסטרליה על המפה

5,000 ישראלים נוסעים בשנה מישראל לאוסטרליה ו־20 אלף אוס־טרלים באים לארץ. נתונים אלה נמסרו בקבלת־שבת שנערכה במלאת מאתיים שנה לתחילת ישובו של האדם הלבן באוסטרליה.

חברת־התעופה האוסטרלית "קוואנטאס" מסיעה 40 אחוז מן הרש־ראלים הנוסעים לאוסטרליה. החברה מסייעת גם בסידורי קיקע וכהכ־נת סיולים שם. לחברה מסלולי טיסה, שאינם עוברים בשמי מדינות ערב.

ויזות לספרד גם בתל־אביב

ספרד מתחילה להנפיק אשרות־כניסה גם בשגרירותה בתל־אביב. עד כה נאלצו מבקי האשרות לנסע לקונסוליה הספרדית בירושלים.

השגרירות תנפיק אשרות גם לתקופה ארוכה ולכניסות מרובות כל עוד האשרה בתוקף. כרוגמת האשרות לצרפת ולארה"ב. סוכני־הנסי־עות מספלים בהשגת האשרה תמורת עמלה.

חיבור למחשב של "יונייטד"

חברת המיחשוב של מוכני הנסיעות "ישראליר" סיימה מים על חיבור הסוכני בארץ למערכת "אפלו", מערך הזמנות הממוחשב של חברת־התעופה האמריקאית "יונייטד אירלינס", תוך חודשים מעטים.

הרשת מציעה מאגרי מידע בכל תחום העשוי לסייע לנוסע כמו תחזית מזג האויר, שעות עבודה בבנקים, תקנות מכס, אתרים מעניי־נים ואירועים מיוחדים המתקיימים במקומות אליהם מגיע התייר.

הלקוח יוכל לקבל אישור על הזמנתו בו־במקום ולצאת מהשדה עם כרטיס הטיסה שלו. המערכת מציגה את כל האפשרויות להגיע ממקום למקום, לרבות התעריפים השונים ותנאיהם.

פאב חדש

בפאב „הרניסאנס", שנתנך בימים אלו השקע סכום של 1.3 מיליון ל"ש, לקראת פתיחתו המחודשת. הוא נפתח כגרה הדרומית של נהר

יקותיאל פרדמן על שריר: שר־התיירות הטוב ביותר

מאת יפה אברמוביץ'

"אילו היתה לנו עכשיו ההתלהבות של אז והידע של היום, יכולנו להגיע רחוק מאד", אמר בשבוע שעבר אבי רשת מלונות "דן" יקותיאל פרדמן בסלאת 40 שנה לפתיחת "קטהדרן", שהיה ראשון מלונות היוקרה בתל־אביב. "עם הכוח ועם הרצון של אז יכולנו להיות אמריקה", אמר פרדמן בארוחת־צהריים חגיגית באולם "קיסריה" של "דן־תל־אביב". בהזדמנות זו חלק פרדמן שבחים לשר אברהם שריר: "אני אינני נמנה עם חסידיו הפוליטיים של שריר", אמר פרדמן, "אבל הוא שר־התיירות הטוב ביותר שהיה לנו עד כה".

*****

בארוחה הצביע אחיו של יקותיאל פרדמן, שמואל, גם הוא מראשי הרשת, על ציר של חוף תל־אביב מלפני ארבעים שנה, התלוי באולם "קיסריה". בציור נראית הפינה הדרומית של "קטהדרן" ומעבר לה ריק החוף מכל בניה. "בבקשה, תשים את מה שיש היום מדרום למלון שלנו", אמר שמואל פרדמן.

*****

לא רק מלאת ארבעים שנה ליסוד הרשת נחגג באותה הזדמנות. רשת "דן" זכתה בימים אלה ששניים ממלונותיה יקבלו את הדירוג הגבוה ביותר במלונאות, חמישה כוכבים: "בתאנר" בנ"ן, "המלך דוד" בירושלים ו"דן־תל־אביב" בתל־אביב. בתוך כך נבחר "הילטון־תל־אביב". יקותיאל פרדמן, כיום יו"ר מועצת המנהלים של הרשת, אמר כי "אנחנו מרוצים מהתוצאות העיסקיות של השנה שעברה". הוא הוסיף, "הרוחים מוקר את הפסדי השנה הקודמת".

נמלי התעופה העסוקים ביותר

נמל התעופה של נמדיק, הוא עתה נמל התעופה הבינלאומי השני הפעיל ביותר בעולם (אחרי היתרו). ב־12 החודשים שנסתיימו באפריל 1987, טיפל נאמדיק ב־100,000 נוסעים. למרות שהשדה מרוחק כ־50 ק"מ מלונדון הגישה א לנאמדיק ומסנ קלה ונחוה. במיוחד בשל הרכבת המהירה המועלות בארפן תריר וסדיר כל שעה, בין השדה לבין מרכז לונדון (תחנת ויקטוריה).

עליסה בארץ הפלאות הדולשית

ספרו של לואיס קרול „עליסה בארץ הפלאות", יקבלו צורה של "ארץ פלאות בעיירת הנוף הדולשית הקרובה למקום התרחשויות הס־פר: מיכאל ראטקליף, פתחה את „מאורת השפן" בלאגרדנו, עיירה המרוחקת כ־400 ק"מ צפונית מערבית ללונדון והמושכת אליה מבק־רים רבים מכל העולם, כולל חברים באגודת לוגר קורול.

מבקרים הנכנסים לאחר רוך „מאורת השפן" ממ השפן הלבן בסי־פור מביטים ב־11 מראות שונים מן הספר וסקשיבים לפיפור המעשה מעל גבי קלטת. בסוף הסיור באחר אפשר לגשת לחנותה של עליסה ושם לרכוש בובות, מתנות ומזכרות.

לואיס קרול, שהוא שמו הסמרתי של צ'ארלס רודג'סון (1832-98), הקדיש את מישודו לעליסה מעון הקיץ שלהם, הוא כיום מלון הממוקם על החוף המערבי, שם גם הוצב פסלו של „השפן הלבן".

שוק חדש בקובנט גארדן

לקובנט גארדן, אזור המוקדים הפופולריים בלונדון, יש אטרקציה חדשה – שוק ה„גלבילי" המחודש, בצורה הדרומי של הכבר. השוק, המתואר כאחד השוקים המקורים הגדולים של בריטניה, נמצא שלו שה ימים שונים במשך השבוע:

בימי שני – יריד עתיקות ואספנים (165 דוכנים).

בימי שלישי עד שישי – יריד כללי המציע בגדים, מתנות, תכשיטים ועוד.

בסופי שבוע – אמנים מאזור לונדון בריטניה מציגים למכירה מבחר של צעצועים, כלי חרס, עור, אפרות ועוד.

אולם ה„גלבילי" שנתנך לראשונה בשנת 1903, עמד בפני הריסה בשנת 1979, אולם נסע ציבורי מנע זאת. בזמן העבודה פעלו הבתנים ממקום אחר בצד ובכשיו הם שוב תחת קורה גג.

ל„קובנט גארדן" יש שתי תוספות חדשות – אולם מזון שם נמכרים בשרים, פירות וירקות, ושתי מסעדות, שמחדיהם קבדים הן משקי־פות לעבר השוק, בעתיד ישתנו ב„קובנט גארדן" מרכז ספרים חדיש.

מידע על כבישים מהירים

הנחלת הכביש החדש – M25 – יחוצה הטבעת בארוך של 250 ק"מ מסביב ללונדון, הקימה מרכז עצמאי למידע. המרכז ממוקם מדרום לעיר במרחק כ־25 ק"מ ממרכז לונדון. "תחנת מידע זו היא ה־500 ברשתנת נקודות מידע לנוסע בכל רחבי בריטניה.

בנייתו של כביש M25 הושלמה בחודש אוקטובר אשתקד ומאפש־רת לנוסעים בין נמלי האויר הרבים של לונדון ובריטניה לעבור לנמל מבלי לחצות את העיר.

גשר הרכבת בקוואי

גשר הרכבת בקוואי, אחד מגשרי הרכבת הגדולים בעולם, נפגע בסערה בחודש אוגוסט אשתקד. הגשר, שאורכו 1.6 ק"מ, נבנה בשנת 1903 ונחשב לאחד מגשרי הרכבת הגדולים בעולם. הגשר, שנבנה מפלדה, מחזיק מעמד מאז הקמתו. הנזק הגדול ביותר נגרם לעמודים הנמצאים בים

דף חשבון אחרי שבת

עם אלי דריקס זז מכבי ת"א שונה

ההבדל הגדול במשחקה של מכבי ת"א ב„רדיס" לעומת המשחקים הקודמים במידרת

דריקס מניף ידיו בשמחה לאחר ששדיר קבע פנדל

הכשלונות (בס"ה 9 משחקים ללא נצחון, שהרחיקו את הקבוצה מעמדת דיגוף למקום הראשון למקום ה-10, מתחת לקו הפליי-אוף), היה ההלוץ אלי דריקס.

דריקס, בן 23, יכול היה להיות החלוץ הטוב ביותר בלינה הלאומית העונה, בעיקר בהיעודים של ה„בלנים" דוני רזנטל ואלי אוחנה, אך הוא סבל מפציעה בהמשכה. לא רק הוא. הפסיד מכך, אלא כל הקבוצה. בשבת, למרות שלא היה בכושר משחק מחויב, הוכיח כי הוא עדיין „על הגובה". ספמק, שולם בכדורי הגובה ומחלק אותם כמו שחקן ציך בכדורסל. שומרו האישי, יעקב סגל, הנחשב לאחד השומרים המעולים בליגה, אבל מרוכים ב„רדיס". דריקס זכה ברוב כדורי הגובה ואיים על ה„חבה" של הפועל. באחד המקרים (דקה 52) נאלץ סגל לעצור את דריקס באמרה בלתי חוקית (לפחות, על פי השופט שריד) ברחבת הפועל. את כדור העונש מ-11 מ' ניצל החתיך בני מבק להבקיע את שערו ה-10 העונה.

מכבי אינה נראית טוב העונה, למרות התחזיות האופטימיות בתחילת העונה. מציינים את היעדרו של אבי כהן וחסרונו של מנהיג מחליף, אך הבעיה נעוצה יותר. בדיעוד החלוצים דריקס ושחר בראל, שפתח היטב את העונה ונפצע לא מזמן. הוציאו לסירוגין גם את שמעונוב, אלון נתן ובולגרבע ותקבלו הרכב כליכר אשר, שאיני מבין איך מישהו מצפה שיבריק, גם אחרי זקס ופולש.

חלוץ מכבי ת"א טבק מכניע מ-11 מ' את שוער הפועל ת"א אלטר. הדרבי נסתיים בתיקו 1:1 (צילום: א. קנטר)

הפועל ת"א תדון הערב במצוקה הכספית בקבוצת הכדורסל

מאת משה כהן

הנהלת מחלקת הכדורסל של הפועל ת"א תדון הערב במצוקה הכספית החריפה של הקבוצה ובדרכים למנוע את התרדרדות המצב.

אחד מחברי ההנהלה מתח אמש ביקורת חריפה על כך שהכדורסל סוכל מהקשיים של אגודת הפועל ת"א. לטענתו, עמדה ערכה מחלקת הכדורסל בכל התחזיות הכוזבות והנרעון הכמפי אינו מהוצאות המחלקה.

ראשי הכדורסל מודאגים מהפצר לקבוצה, אם הבעיות הכספיות לא יפתרו בהקדם. בנוסף לסה"כ הבנסה, חייבים לשלם גם את שכר דידה עבור חלק מהכדורסלנים.

יו"ר מחלקת הכדורסל, דני קוהן, נשמע אמש אופטימי: „פרשת הכל הספורט גבעה מחוסר הבנה והעניין בכדורסל גדל עם כל הבנה אני בטוח שיגיע בהקדם להסדר".

הרומנים עמדו לבוא לפנות בוקר

מאת שמואל קליגר

נבחרת רומניה בכדורגל עמדה להגיע לפנות בוקר לישראל כדי לקיים משחק מוקדם ביקאראי נגד נבחרת ישראל, לאחר שאשתקד איחרו הרומנים את נבחרתנו וגבו עליה בתוצאה 3:2.

הרומנים יתאמנו בחברת נבחרת ווקאסמן בבית מלון בחוף הים בשעת ערב מאוחרת עומדים להגיע גם הפולנים בהרכב מוגבר, שכולל את שחקני הנבחרת הלאומית העתודה.

הוקם סניף „הפועל" בארגנטינה

בהודעת המנהל שנשלחה מבואנוס איירס, ארגנטינה, הודיעה קבוצה של מיסדים למזכ"ל ההסתדרות ה"כ ישראל קשר – על הקמת סניף של הפועל בארגנטינה.

בסיסו של הסניף יהיה בבית יגאל אלון של התק"ם שם ומבחרים יהיו בו תלמידי בתי ספר חברי תנועות נוער ומרבדים קהילתיים.

נשיא הסניף הוא ד"ר הוגו אוסטרובה, גיסה שוטנהלן, בנכ"ל שחקן הונ, שליח התק"ם, שיהיה יועץ הערב המרכזי.

בטלקס נאמר, כי כבר מתקיימות פעולות בשטח. „אנו צריכים חומר וידיאו על כישרוני הפועל, חומר כתוב על הפועל, מדבקות, סמלים והלוגוים" – מסיימים המיסדים את הודעתם למזכ"ל ההסתדרות.

קורנליוס חזר לפעילות – ישחק הערב נגד הגליל

שחקן מכבי ת"א, דנ קורנליוס, הועמד אמש בפני ועדת המשמעת של קבוצתו, בעקבות הפגיעות שהחליף במהלך איומן הקבוצה עם איציק כהן. קורנליוס לא נכל חלק באימוני הקבוצה כאו התקרית ואמש הוסל עליו כוראה קנס כספי גבוה. סגנהל הקבוצה, שמואל פחרוובסקי, סרב לגלות את הענש. הוא רק ציין שקורנליוס ישחק הערב בגליל.

נעים

● הערב יערכו משחקי הבחור ה-15 בליגה הלאומית לנשים בכדורסל: הפועל ת"א – מכבי קריית-מוצקין, אליצור ראשל"צ – בני יהודה ת"א, אליצור קרית-אונו – אליצור פ"ת, הפועל נלבוע – הפועל חיפה, הפועל נבעת-חיים – הפועל ירושלים, אליצור ת"א – מכבי ת"א.

גליל עליון תשאף להפתיע את האלופה

מאת משה כהן

האם יצליחו שוחקני הפועל בלילי-עליון להנחיל הפסד ליבה ראשון למכבי ת"א? אי אלי תהיה סוף סוף בית"ר ת"א בבחתן ביתם תהיה תוצאת ה„דרבי" של עיר הבירה? אלו השאלות המרכזיות שילוו את משחקי הבחור ה-15 בליגה הלאומית בכדורסל.

אין ספק, כי לפחות על הנייר נמצא לנו הערב מחזה מתוח וחסר ודאות. לשחקני מכבי ת"א מצפה מאבק לזכות בנצחון, במבצרה של הגליל. לרשותו של מולי קצורין עומד צוות שחקנים מוב ומשפחן, שטובל ממחסור במחליפים ומחוסר יציבות. למכבי יש יתרון בולם מתחת לסלים. מרטין ופליישר יתקשו לבלום את מאגי ובאפלו, לכן, האפשרות היחידה של הגליל להפתיע תהיה בקליעות מרחוק ובכלימת שחוני העור הענקים של מכבי. בכל מקרה מכבי מועדפת לזכות בנצחון, אבל הערב היא יותר קרובה להפסד מאשר בכל משחקי הליגה שלה עד כה. צריך לזכור שמיקי ברקוביץ' וחבריו אוהבים אתגרים.

שוחקני בית"ר ת"א יעלו הערב למגרש כאריות פצועים. במטרה לזכות בנצחון, לחי צ. אליצור ומלה אשמנים רמלה טיבה יותר, אבל לבית"ר יש יותר מה להפסיד. נראה שצפוי לנו משחק שקול ומרתק, שבו דווקא שוחקני ה„מנוחה" הם ה„ייבודיסים" לזכות בנצחון, שיחזיר אותם לתחרות המאבק נגד הירידה לליגה הארצית.

בעיר הכרמל יגמר שוחקני מכבי לנמול לשחקני הפועל ולזכות בנצחון. שוחקני הפועל שאפתנים יותר ובעיקר מגובשים יותר, אבל אסור לשכוח שלמכבי יש פוטנציאל שחקנים מוב יותר. לכן, תוכבי הכדורסל החיפאים יוכלו לחזות במאבק מרתק וחסר פשרות.

גם בנתניה יערך משחק מסקרן. הפתעת העונה, מכבי ר"ג, תנסה להפתיע את אליצור נתניה במבצרה. לחניכיו של צבי שרף יש יתרון איכותי ובעיקר שהם יכו בנצחון, העשוי לחלץ אותם מהמשבר המכני אליו הם נקלעו.

שוחקני הפועל ת"א יקוה הערב פסק זמן. הם יארחו את קבוצתה המפוררת של מכבי בתניה ולמשה ויינברגר תנתן הזדמנות לשתף את שוחקי הספסל. ברור שלבי המשחק, לשוחקי הפועל ירושלים צפוי משחק כמעט אבוד. הם יקאבלו בחלון. אמנם בספורט בכל אפשר, אבל הערב הם יאלצו להביף כנראה דגל לבן מול חלון הזדיפה.

הנטס הפתיעה את הפיסטונס 104:166

24 שעות לאחר שגברו על הבוסטון סלטיקס בדאגרס על 27 נקודות, בצבר הפיסטונס מדטרויט לוי נרינגטון נמס, בעלת ממוצע הנקודות הקטן ביותר בליגה, בשיעור 116:104. אנשים מדטרויט קלע שיא אישי עצמי – 2 נקודות והליך את הנמס לנצחון ברור.

באק ווילאמס הוסיף 22 נקודות קלע 21 ריבאונדים. ג'ון באגלי (23) ורדי הינסון (20) הנציגו את נצחון ה-9 לנמס, מתוך 41 שחקים. אדריאן דנטלי (24) וביל אמבריד (21) קלעו לפיסטונס.

מייקל ג'ורדאן קלע 28 נקודות, כולל את סל הנצחון, בשחק בו גברו השיקאגו בולס על ניו-יורק ניקס 95:97, לאחר שאלן הארבה שאפריק יראנע הטוב בקלעי הניקס – 18 נקודות.

יתר התוצאות: יוסטון רוקטס 108 (אולג'וואן 29) – דאלאס מאבריקס 92; סאן אנטוניו 112 – סיאטל סופרסוניקס 102; מאקמנטו קינגס 126 – פניקס סאנס 120; יוטה ג'אז 115 (מוטל ביילי 35) – אטלנטה 109 (דומיניק ווילקינס 35; דנבר נאגטס 124 (ון שיים 18 נקי ר"ז ריבאונדים) – לוס אנג'לס קליפרס 106.

חגיגת סקווש בינ"ל החודש

מאת שמואל קליגר

חגיגה של סקווש תהיה בארץ בין ה-10 עד ה-20 בפברואר בהשתתפות שוחקני מקווש מהדרג העולמי הבכיר.

בין ה-10 עד ה-15 בפברואר תתקיים בסרכז הסקווש ברעננה ההרצאה אליפות ישראל הפתוחה. מדובר בנציגים מאומנדליה, בעדב-נרסניה, דרום-אפריקה, אקוטלנד, אירלנד וישראל.

בעגף זה מפורסמים מרסין בודיסיד ון'ף ויליאמס מאנגליה המדורגים בין ה-20 הטובים בעולם.

החל מה-17 לחודש ועד 20 בו תהיה אליפות אירופה לנוער בהשתתפות 16 נבחרות מאירופה וישראל.

נאפולי הגדילה את יתרונה לאחר שמילאן איבדה נקודה

נאפולי הגדילה אתמול את יתרונה בטיבלת הליגה האיטלקית לארבע נקודות, לאחר שנברה במשחק חוץ על אסקולי בשריר 1:3. יריבתה הקרובה, מילאן, איבדה נקודה במשחקה נגד פיורנטינה 1:1.

אסקולי שאבה עידוד לאחר שסבר בדקה ה-11 רכשה יתרון בדגלי הלוצה הברזילאי קאסארנגה. אולם כחלוף שלוש דקות הצליח ה„קפטן" הארגנטינאי של האלופה, דייגו מארדונה, להשוות בהנקודה הלבנה, השער העשירי שלו העונה, ולאחר מכן בבר לא היה יתרונה של נאפולי מוכל בספק.

בדקה ה-27 העלה בדונו ג'וזדאנו את נאפולי ליתרון, לאחרש קיבל מסירה מקארקה. האחרון השלים לאחר מכן את נצחון קבוצתו בדקה ה-49, בנצלו מסירה מהמגן פרנקיני.

אחרי הנציד של דייגו, הגנו, חזה במשחק בהספסל של אסקולי. הוא לא הצליח לתפוס לו מקום בהרכב הראשון, כאו הבטיח לקבוצה.

מילאן סיימה באמור מנוקו עם פיורנטינה, למרות ששחקה 20 דקות עם 10 שחקנים, לאחר שהוקנה של אנטוניו רוריס. פיורנטינה רכשה יתרון בדקה ה-48, משמר של רובנרשו באניו. מילאן עברה להתקפות ובאחת מהן, בדקה ה-74, זכתה בכדור עונשין בדקה ה-11 ב', אותו הפך פרנקו בארסי לשער משוחה.

יובנטוס הבאושה על חסמבה של אמפולי, אותה הביסה בשריר 0:4. איאן ראש הבקיע שער (60), לראשונה מאז ה-1 בנובמבר. מרינו מרין הבאיבו מארגן (צמר) השלימו המלאכה.

יתר התוצאות: אודינזה – ודרנה 0:1; צ'סנה – רומא 0:0; אינטר – קטנו 0:1; פיזה – פאסקאדה 0:2; סמפדוריה – קטרנו 1:1.

מכלן העפילה למקום הראשון

קבוצתו של אלי אוחנה, מכלן, העפילה אתמול למקום הראשון בלינה הבלגית, לאחר שהביסה, במסגרת המחזור ה-21, את קורטרי בתוצאה 2:5. אנטוורפן, שהוליכה עד אתמול, נוצחה עוד בשבת במשחק בית 2:0 לשארלרואה תראה, בי היא מאבדת טבה.

3.9. ברי', קבוצתו של רוני רוזנטל, התקרבה כדי נקודה מהמקום הראשון, לאחר נצחון ב„רדיר" העידתי על סרקל בתוצאה 0:2. אנדרלכט איבדה עוד נקודה, לאחר תיקו אפס עם פ.צ. ליאר.

יתר התוצאות: גנט – בירסחוט 0:1; סטנדארד ליאז' – לוקרן 1:1; מחלן – מולנבאק 0:3; וינטרסלאג – וארגם 0:0; סט. טרידן – ראסינג ג'ט 0:1.

איינרהובן הבקיעה תשיעייה לדאן האג

האלופה והמוליכה ההולנדית, קבוצת פ.ס.ו איינרהובן, מכסיכה ההפנין. אתמול נפלה קרבן לחלוצה דאן האג, שהובסה בתוצאה 9:1. אייאקס בבסיכה לעקוב, אם ב' במחזק, אחר הבוליכה, לאחר נצחון שיא 1:3 על רס' 9:7. פייטוחי הפסדה לגרנינגן 0:2.

יתר התוצאות: וולה – דאן בוש 2:3; אלקמאר – ונלו 0:0; וילאם – הארלם 1:3; ספרטה – סיטארד 1:1; רודה – וולנדאם 1:2; הוכה – אוסרכט 0:1.

● ביוון: לאריסה עדיין בראש, לאחר נצחון 0:4 על פאנייק. א.א.ק. סניה, לאחר שנברה על אוליפיאקוס 0:2. פאוק – פאניוניס 0:2; אופי – אריס 0:4.

● בהונגריה: הבוליבה, נאלמפרי, ניצחה בבחק חוץ את מאקאר-אספר בשריקה 0:2 ויק לה יהרון של שלוש נקודות על פני באש-קאבא, שכיבה בתיקו 1:1 עם קאר-איקה.

כרמי נוצה בסיבוב ה-ן בגביע העולם

הטייף הישראלי יהודה כרמי, מתפס אשתקד את הבקום הרביעי באליפות העולם בפלורס, הדה אתמול כבדבסיבוב הראשון בתחרות גביע העולם הבתקיימת בפארים.

זריקת חוץ

ברוך שיינברג

אוסטרליה האירה פניה...

באוסטרליה הרחוקה נשבה אלינו בסוף השבוע שעבר רוח בעיבה, שהסבה לכולנו הרבה נחת. האדום רן ונדר שנכל הד לאלופי העולם לנוער בשייש מפרשות בדגם 420.

אין אנו משופעים בהישגים בינלאומיים כמו זה שהעניק לנו שני אחרוי בתים הצעירים. יחד עם זאת, אמור, לתפארתו של עמי הס"ב, כי גם בעבר התרבנו בהישגים רחבים. אולם אלה לא הרחנו עד כה באוסטרליה.

ולא בכדי אנו מיחסים חשיבות כה גדולה להיכנס של הנבחרת. שכן מבלי להמעים בעצם הזכייה, הרי הבקום מ נעדר ארוע בינלאומי זה, מתחיל כבר עתה להעביר בגופנו זרמים חזקים שיגיעו לשיאם בחודש הבא, כאשר הנבחרת הלאומית בכדורגל הפתח את המשחקים בטורניר העולם אולימפי באוקיאניה.

לשני שנתיים, לקראת משחקי מקסיקו, לא האירה אוסטרליה את פניה לנבחרת הלאומית שלנו, כשהתמודדה בבוקעות גביע העולם על האפשרות לזכות באחד מכרטיסי הכניסה לגמר. היא כבלה מול מארחיה המחמדים ובאלבה לחזור מאוסטרליה כלעומת שבאה.

הדבה מאוד מושקע בימים אלה בהכנות הנבחרת לכימבה הקרה המצפה לה באוקיאניה. הרבה מאוד דיבה ניגרת בנופם של הכדורגלנים הלבן פעם בתקשה, כי הפעם תאיר אוסטרליה את פניה. הפורום הישראלי, באמצעות שייסיה, פתח את השנה הדרכה בהצלחה גדולה מאוד באוסטרליה. כולנו מחזיקים לבם, לכדורגלנים, אמבצות, מאולים ומקדים, כי לפתיחה המוצלחת יהיה המשך.

סיני ואלי כהן הוחזרו לסגל

כדורגל

מאת שמואל קליגר

20 בכדורגלנים הוזמנו אתמול ע"י המאמן מיהיר לאיטון הבכירי הראשון, שייערך היום לקראת המשחק נגד רומניה (ביום רביעי בחיפה). ההפתעה: זימנם מחדש של שוחקי הפועל תיאם, אלי כהן ומשה סיני, ששוחררו לפני המשחק נגד פרשת.

● ליזה מרסין באוסטרליה וכנה אתמול בבחנון של אוסקר, כשעבדה את הבחנון 2:23,51 סעות. היה זה ומנה הטוב ביותר של מרסין אי פעם והוכן הרביעי בכל הזכן בבחנון הנשים. היא הקדימה את היפאנית כיאוהרה (2:29,37) שקבעה שיא ישראלי. שלישית סיימה היפאנית קוכי אראקי (2:31,40) ורביעית בת'אראנה (2:32,12).

בגלל העדרו של הפועל אבי חדד הפצוע, רוחה הדה, כי המאמן עוכר לזמן שוער נוסף, אבל בסיכום נבלים רק שפותיהם של עופר פביאן ואיר טמיה, שישוחפו היום באיטון. שאר הכדורגלנים שוהזמנו לאיטון: אבי כהן (בית"ר ירושלים), יגאל הלל, ניר אלון, פרסלנו, קלינגר, ברילובסקי, כלמיליאן, איוניר, תקה, עוברי, אייזנברג, ניר לוין, סגל, דוחידי, סיני, ליאור רוזנטל, אלי כהן, שוחרר.

אם יניעו ה„בלנים", אלי אוהבה ורוני רוזנטל, בבסך היום, הם ישתתפו רק באיטון המכסה שהיה מחר. ברור, כי לקראת איטון לא ישוחררו כמה שוחקים שהוזמנו לחיום, כך שהסגל הנוכי עבוה על 16 - 17 שוחקים לדבוה, אהבה ורוזנטל, רמיה סבית בפורמה יסוד הבאטון לאחר הארטון הדה.

בוטלו הטיסות במחלקת עסקים

מאת סופר „דבר"

הנהלת הפועל בהנהלת התאחדות לכדורגל החליטו לדחות את המלצת מזכירות התאחדות לאפשר לראשי שסלחות לטוס במחלקת עסקים ליעדים שונים מחו"ל בעוד שוחקני הנבחרת יטוסו במחלקת תיירים.

ההחלטה נתקבלה פה אחד עליי הצעתו של נזבו התאחדות נד אנוחי, אשר התנגד במזכירות לאפשר טיסות כאלה, שהראשונה בהן עמדה להיות לשוחקים באוקיאניה ויזעה לאחר מהיר"ר אייה קרמן, שוויתר בינתים על מקומו במטלות.

כן נדחתה הצעתו של חבר המזכירות רב שהר להעביר בראשות הנשלחת לאוקיאניה שלוחה מלווים, כלומר להמיף אחד על הטנים שכבר אושרו. גם הצעה זאת נדחתה פה אחד עליי "חברינו" על מי הצעתו של גד אנחי. לעומת זאת אושרה נסיעתו של מאמן הנערים יצחק ויסוקר לאוקיאניה לפי בקשתו של מיזוך.

"חברינו" גם הכליבו על אישור תקציב התאחדות בסך כולל של 18 מיליון ש"ח.

ללקין: ישראל חלק בלתי נפרד מיבשת אירופה

מאת ברוך דגון

„הקונגרס במראג הוכיח, כי ישראל מהווה חלק בלתי נפרד מהבוריה האירופית", אמר אמש מוכיל ההתאחדות לכדורגל, שמואל ללקין, לאחר שובו לארץ מקונגרס.

ללקין ציין את הקבלת הפנים האוהדת שקיבלו נציגי ישראל בצ'כיה. הוא הבהיר שהנושא הישראלי לא הועלה לדיון, משום שכולם ראו את סיוכנו לאירופה כדבר מובן מאליו. ללקין השתתף בקונגרס יחד עם יו"ר איגוד הכדורגל, מני רצמן, שהמשיך אמש לפורטוגל, שם יפתחו בשבוע הבא משחק אליפות העולם הדנה ג.

ללקין וריצמן סיכמו על בואה של נבחרת דנמרק לארץ במרוץ אפריל.

אוחנה העלה מכלן לפיסגה בצמד שערים

אלי אוחנה הוליך אמש את קבוצתו, מכלן, לנצחון חוץ מחזק על קבוצת קורטנר – 2:5.

פרשנים ציינו, כי אוחנה היה השחקן הטוב במגרש ו„קינוח" הוא אף הבקיע צמד שערים.

נצחונה של מכלן העלה אותה לראשות טבלת הליגה הבלגית האין ספק, כי בקצב הנוכחי נשמע על אוחנה עוד רבות.

למעלה מ-2000 ספורטאים מ-57 מדינות במשחקי החורף בקלגרי

מאת שמואל טל

ב-1976 אירחה את מונטריאול את המשחקים האולימפיים. זו היתה הפעם הראשונה, בה נפל בחלקה זכות קרה לארח אירוע ספורט כה גדול. ב-13 בחודש הם יארחו פעם נוספת משחקים אולימפיים, הפעם את משחקי החורף. בכבוד זכתה העיר קאלגארי שבמרכזת אלברטה.

יהיו אלה משחקי החורף ה-15 במספר המאורגנים מוערים, כי הם יהיו הגדולים הסטנניים המעניינים ביותר מאז 1924, השנה בה נערכו משחקי החורף הראשונים. במשך 16 יום (עד ה-28 בחודש) ינהלו יותר מאלפים (2000) ספורטאים דרוסים על המדליות.

לדעת המארגנים, קאלגארי היא המקום המתאים ביותר לקיום המשחקים. האיזה הקסמטוליות תעניק לספורטאים את כל התנאים להצליח וכך מבקשת העיר לארח את המשחקים הטובים ביותר אי פעם.

כאמור צפויים יותר מ-2000 ספורטאים, נציגי 57 מדינות, להגיע למשחקים. יהיו שם נציגים של מדינות סקנדינביה, הרחים מרבית ימות השנה „על הקרח", יהיו שם שוויצים, צרפתים, גרמנים וכמובן סוביטים אמריקאים וקנדים. אבל יהיה גם ייצוג למדינות שהשלג, הוא מצרך נדיר אצלם. כך למשל אמורים להגיע במשחקים נציגים מג'מיקה, שלבדו לנלוש על הקרח רק לפני זמן קצר, במהלך לימודיהם בנורווגיה. וגם מדינה כמו הפיליפינים תהיה מיוצגת ע"י ספורטאי, שעוב את ארצו בגיל 10 ומהכר עתה בלאומיותו.

יותר מסיליאדד וחצי תובבי ספורט החוזר צפויים לעקוב אחרי המאבקים. מרביתם יעשו זאת באמצעות מסכי הטלוויזיה. חלק אחר יהיה שם, בקאלגארי, כדי לחוות בביצועים מקומה. עבורם הוקדשו 1.9 מיליון כרטיסים, שימכרו לכל דורש במחירים סבירים של מחצית ל-20 דולאר.

מה ניתן יהיה לראות בקאלגארי בקפצנים האמיצים, שיתחרו בקפיצות משחי מקצפות בגובה 70 ו-90 מטר. יהיו גם סחם סלאלומים, מירוצים לסרוחקים ארוכים וקנדים, מיאוצים בארצסדיון מנוי וקטעים ממחידים של ספורטאי הכובסלאי, אותן מחלות המפתחות מהירויות מרהימות בתוך תעלות שנחצבו במיוחד ועוד סהנה וכהנה.

לקראת „המשחקים הבינו בקאלגארי מערכת של מתקנים חדשים ומשופצים, שישרתו את הספורטאים וידמרו אוד כך לרשות תושבי העיר ותיירים. עלות המשחקים, כולל המתקנים, עומדת על 868 מיליון דולאר. רק המישה אחוזים מסכום זה יכוסה ע"י מכירת כרטיסים. היתרה תבוא מכספי רשת הטלוויזיה האמריקאית אי. בי. סי. שרכשה את זכויות השידור תמורת 347 מיליון דולאר, וספונסרים. דהמגל קוקה-קולה ו„קולראק, שישלשמו גם הם מבומים מכלבים לקפוץ הודעה הבארגנת.

ממשלת קנדה הרימה אף היא תרומה להצלחת המשחקים בסכום של 217 מיליון דולאר ואילו ממשלת אלברטה השקיעה 130 מיליון דולאר במתקנים.

הקנדים מאמינים שמשחקי קאלגארי יהיה הטובים ביותר, הן מהבחינה הספורטיבית והן מהבחינה הכלכלית. עכשיו רק נותר לצפות למזג אויר מתאים, כלומר שלג בכמות מתאימה והעדר מופות, שיאפשר ניהול תקין של התחרויות.

באטלר ניצח את קארל לואיס בריצת 200 מ'

האמריקאי קארל לואיס נוצח אתמול בריצת 200 מ', בתחרות שנערכה בסטוקגארט. הוא סיים שני בזמן של 20.83 שנ', אחרי בן ארצו ג'יימס באטלר – 20.68 שנ'. לארי מיידוקס ניצח בקפיצה למרחק עם תוצאה של 8.12 מ', לפני הרוסי רוסלב אמארין 8.00 מ'.

סיאנית האלופה העולם בקפיצה לגובה, הבולגרייה סטפקה קוסטדינובה, ניצחה בתחרות עם הישג של 2.01 מ'. היא הקדימה את הבורה הדמיה גבי גונץ שבתרה לעונה הזה.

אלוף הכללי

אילן אשדוד 58 – אילן דמת-גן 53

מאת א. תשובה

במשחקי המחזור הדרומי של ליגת הנבים האחודי נפלה בסוף השבוע המעוה, לאחר שאילן אשדוד גברה על אילן ר"ג בתוצאה 58:53.

במשחק אחר, שנערך במסגרת המחזור הצפוני, גברה אילן נתניה על בית הלחם בתוצאה 74:72.

וונאבלס רוצה את רובר־סון לטוטנהאם

מאת שמואל טל

ההפסד הנדוב של „תוטנהאם" טוטנהאם, בסיבוב הרביעי בגביע לפורטייול מהלינה השלישית הכניס את מנהלם, ארי וונאבלס, ללחץ. הוא מתכוון לנצל את הסבת החופשית הקרובה של קבוצתו כדי לעקוב אחרי חלוץ ורש. על הכוונת הסקוטי גלן רובר־סון, חלוצה של הארסנל.

רובר־סון יסיים ביתר הקיוב מכבי חתום בטקסלנד וכבר הודיע, כי אין לו כוונה להשאר בקבוצה. וונאבלס מגיבן הודיע, כי החלוץ הסקוטי הוא בריוק. השחקן אותו הוא מחפש. אולם לפי שעה טרם נוצרו מגעים בין שתי הקבוצות.

רובר־סון מופיע עוד העונה השישית ברציפות עבור הארסנל. הוא הבקיע בארבע השנים האחרונות 101 שערים ונחשב למבקיע השערים הטוב ביותר של הקבוצה. וונאבלס הודיע, כי הוא מוכן לשלם עבור הכוכב הלן, בן ה-23, כ-500,000 לירות.

עמוס ברטר נעצר על עריקה מצה"ל

מאת שמעון וייס

עמוס ברטר, כדורגלן מגל הנבחרת והפועל פ"ת בעבר וכיום שחקן רכש של קבוצת הפועל בני נצרת מליגה א', נעצר עלידי המשטרה הצבאית בגין עבירת עריקות מצה"ל.

ברטר, שהגטרף לקבוצה הנצרתית לפני מספר שבועות, נעלם מאימוני הקבוצה באורח קצת מסתורי ומבלי להשאיר הודעה. ראשי הקבוצה סברו, כי שוחקנם יצא לטיולים מלוחים, אך לא ידעו שנעצר עלידי המשטרה הצבאית והוא נמצא כעת למשפט.

דוב צהל אישר, כי השוחק הלאומי לשעבר בעבר בשבוע שעבר על עריקה מצה"ל.

הודעה המסכמת לתבנון ובניה רעננה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965 להלן החוק

ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה ולהלן הועדה המקומית) בקשה להיתר בניה בגוש 6581 חלקה 258-256 בגרש 3 רח' רמצקי בקשת חלקה של 10% סך בין עדיי, והיתרו 2.70 סמר בשטח 3.0 בסר המותרים, והקלה 5.3% בשטח המותרים והיתרו 55.5% בשטח 50% המותרים לפי תוכנית רע/17.

כל הבעתין רשאי לעיין בתבנית בשעות הדיור המקומית רעננה בימים שהשעות האמורים מתוחים לשם.

כל הרוצה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש הערותיו להוצת הקלה ת"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית בשעות הדיור.

ב. הלוברין
יו"ר הועדה לתכנון ובניה

הועדה המקומית לתכנון ובניה מרחב תכנון מקומי בדים
הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק
התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

בנוסחת בזה הועדה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה – 1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, החליטה לאשר, באישור שר הפנים, שינוי תבנית מפורטת בילקוט הפרסומים מס' 3363, התשכ"ו עמוד 2779.

השינוי האמור, בעורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותו, ביחד עם התשרים המצורף אליו, הוקף בשעות הדיור המחוזית ובמזרה ובן בשעות הדיור המקומית לתכנון ולבניה, חדרה, וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שבשרדים האמורים מתוחים לקהל.

משה גלוגר
יושב ראש הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה, מחוז חיפה
כ"ג בשבט התשכ"ח
13 בינואר 1968.

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי חדרה
הודעה בדבר אישור שינוי תבנית מפורטת

בנוסחת בזה הועדה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה – 1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, החליטה לאשר, באישור שר הפנים, שינוי תבנית מפורטת בנושא:

1. תבנית מס' חד 851 – דרך ניבה לבית ספר „הנורל" שברחוב למסבת חדרה.

הבהוה שינוי לתבניות הבאות: חד/781 – רח' דבוסיסקי, גושים 10036, 10037, 10042.

הודעה על הפקדת שני התבנית פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3363, התשכ"ו עמוד 2779.

הודעה המקומית לתכנון ובניה רעננה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965 להלן החוק

ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה ולהלן הועדה המקומית) בקשה להיתר בניה בגוש 6581 חלקה 258-256 בגרש 3 רח' רמצקי בקשת חלקה של 10% סך בין עדיי, והיתרו 2.70 סמר בשטח 3.0 בסר המותרים, והקלה 5.3% בשטח המותרים והיתרו 55.5% בשטח 50% המותרים לפי תוכנית רע/17.

כל הבעתין רשאי לעיין בתבנית בשעות הדיור המקומית רעננה בימים שהשעות האמורים מתוחים לשם.

כל הרוצה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש הערותיו להוצת הקלה ת"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית בשעות הדיור.

ב. הלוברין
יו"ר הועדה לתכנון ובניה

הועדה המקומית לתכנון ובניה מרחב תכנון מקומי בדים
הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק
התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

בנוסחת בזה הועדה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה – 1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, החליטה לאשר, באישור שר הפנים, שינוי תבנית מפורטת בנושא:

1. חלקה מס' 263 בגוש 7138 הנמצאת ברח' יצחק שדה מס' 9. לפי הבנית מפורטת בנוסחת החלקה באחוד שיעורי בנורים ג'. מבקשים להגיד הקלה בתבנית 528 לעבין הבינה מבעבה הגג ובהגבה לפיר המעביר באופן שהבנייה תהיה מס' 0 במקום 1.20 מ'.

2. חלקה מס' 37 בגוש 7156 הנמצאת ברח' מבצע סיני 41. לפי תבנית מפורטת בנוסחת החלקה באחוד שיעורי בנורים ג'. מבקשים להגיד לתם הקלה בתבנית 328 לעבין הבינה מבעבה הגג בבר הבעבי של הבנין באופן שהבנייה תהיה מס' בין 0.90 – במקום 1.20 מ' וכן הקלה לעבין ותיכות הדיירים.

לכל מי שיש הערות בנוגע לבקשה זו לבקשות הנ"ל, יגיש הערותיו לועדה המקומית לתכנון ולבניה, תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.

אהוד קמבון
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה
בדים

עדיות חיפה
– בשרד מנהלי הועד
הועדה המקומית לתכנון ולבניה חיפה
רחוב בארלב 3, חיפה
מלון מטר – 04-640775

הודעה לפי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965.

ניתנת בזה הודעה כי הבקשה בקשה על-ידי:

יהודה אברהם שלמון – לאשר הבנית בחצר אחר רבין 50 בגוש 506 בגוש 12251, הר-הבזל.

הבקשה כרוכה בעניין סטה בנה בעל למיתר.

אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח וריכוז על הבניה, בבנין העדיה, רחוב בארלב 3, חיפה, בשעות א, ג, ה, בין השעות: 8.00–11.30.

הבעתין להגיש הערותיו לבקשה יבוא לפי הכתובת רלעיל, תוך שבועיים ביום פרסום הבקשה.

ב/אדונבי רובין
הבנים העיד

שחיה

הפועל בית"ר הפועל נהריה הן אלופי ישראל באליפות הבין אגודתיות, שנערכה אתמול בבשבוע עם. בית"ר נבחר בסיכום על גלילי-עליון (12,764) 12,1061. באליפות הבין אגודתיה לנשים וזכתה הפועל נהריה (10,993) לפני מכבי נהריה (10,550).

הזוכן הבכשיון היה שבר פרה בגלילי העליון, שבבר 729 נקודות על הישגו ב-400 מ' חופשי – 4:12.55 דקות ובין הנשים זכתה מיכל אבן מבית נרל – 690 נקודות על הישגה ב-400 מ' חופשי – 4:58.70 דקות.

● שבר ריי ליאנרדי, אלוף העולם באיגרוף במשקל ביניים, הדיע אתמול, כי הבין כוכן לקרב נוסלין עם מארזין האגלה, מכנו בגל את הכתר. הוא הגנה את הכסבתו בבר שהאגלה עצמו יצנה אליו.

כוכבים ולילות

בעריכת זאב פרי

קולנוע

האשה בחלון

„מעקב צמוד". במאי: ג'והן בדהם.

שני קצותיו הטרוחקים של ז'אנר הפעולה מיוצגים הסבוע על המסך. „הזהות בגרול" מסעמם בגרול. „מעקב צמוד" נעניק לאוהבי סוג הקולנוע הזה כל מה שאפשר לבקש משוטרים וגנבים: מתח, רובבה. רבודות סיבסיות והומור. במקום להיות מסגרת מהניפה למסכב בין – משימה שאינה בעניינו של הז'אנר הזה, מעניק „מעקב צמוד" לצופים סיפור תפור היטב. זה כל החבדל. „שחיתות בגרול" מעלגל את שני סוחקניו למיסה, במקום לגלגל את הסרט. „ומעקב צבוד" הופס אותנו בבכה שאלת השאלות: מה יקרה?

אל יהה הדבר קל בעיניכם. סרטי המשטרה מובילים אל סוף צפוי מאוד והעניין בהם אינו נוכע מהחרדה לנפשות ולגורלן כמו מאהבת האליבות או הפעולה לסמה. „בעקב צמוד" מצליח לעניין אותנו בדבריות שני הבלשים הנערה ואפילו ברמות הרסע הברוסע, הישג בלתי מבוטל בהתחסב במחויבותו של הז'אנר הזה לבמה מרכיבי עלילה יסודיים שאי אפשר בלעדיהם.

הסיפור עצבו, להבריל מרבודותיו, פחות או יותר כרגיל. רוצח מסיסבי נבלים מהבלא והמיסטרה כביבה זוג בלשים שלוכיאלים מול הלהן הדד הבינסה של חברתו מרה (מרלן מטו). הנה לכם עילה למזג פעולה והסבנות. הצרן הנפגע. הבלש פורק העוז (ריצ'ארד דרייפוס) מתאהב בנערה. חברו (אמיליו אסטבס) סופק כפיים כמו אם דאגניה ובין ההבצות והחמתנה להופעתו של האיש הרע קולת לו דיאלוג תמרץ ביהיר בהסרבים. דוב הזבן בקנו באולם איחקוקי הגאה וההומור. לבדות שלל מעשי קוגדם של ילדים מגורלים, איגו פוגם בסתת. הימדיה בלשית בצוירנה.

יגאל משיח

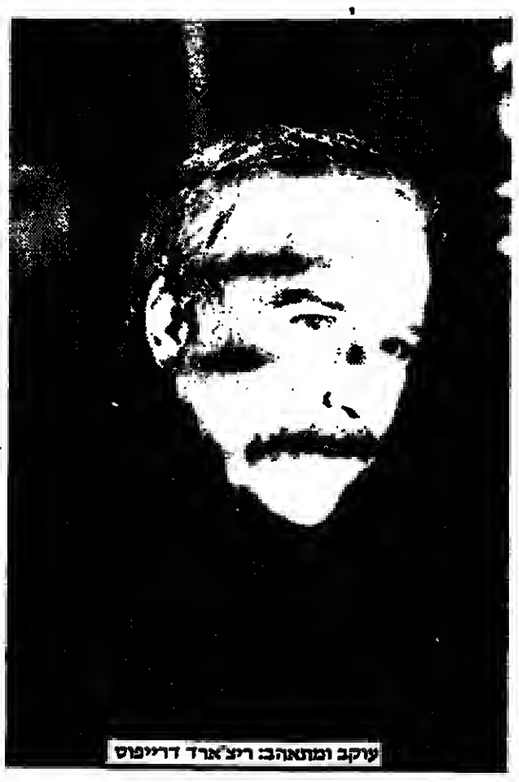

עוקב ומתאהב: ריצ'ארד דרייפוס

מופע ענק של הטלוויזיה הצרפתית לרגל שנת ה־40

איב מונטאן, שארל אזנאבור, דניאל בארנבוים, שלמה מיכץ, איבו טונדליץ וג'וליה מיגנס ג'ונסון הם בין מועמדיה הסופיים של רשת הטלוויזיה הצרפתית הממלכתית להשתתפות במשדר הטלוויזיה „שנת ה־40 למדינת ישראל" המתוכנן בימים אלה. המשדר, שיימשך 3.5 שעות, מיועד לשידור במתכונת חדש מאי בצרפת וב־45 מדינות דוברות צרפתית ובימים אלה מתנהלים סבעים אחרונים לשידורו גם במדינות נוספות דוברות אנגלית. שדר הטלוויזיה ג'ק שנסל ינחה את התכנית שבמרכזה תעמוד התזמורת הפלהרמונית הישראלית, סולניה ומנהלה המוסיקלי זובין מהטה.

החברה הישראלית שנבחרה על ידי הצרפתים לעמוד בראש הפקת ענק זו, היא חברת „רשת". הבמאי והעורך – דן שילון, ההפקה – דן שילון ודמי וסלי. ביוזמתם של דן שילון ודני וסלי צולמו חברי התזמורת הפילהרמונית עם הכנר יצחק פרלמן בעת המסע לפולין. החומר שצולם נערך לפרק בן 34 דקות. ראשי הסלוויזיה הצרפתית הם החליטו לשלב את הסרט במלואו במשדר המיוחד.

במיוחד עבור המשדר, יופקו שני קונצרטים מיוחדים בירושלים ובתל־אביב בימים אלה עומד להסתיים המו"מ עם איב מונטאן, שארל אזנאבור דניאל ברנבוים, שלמה מיכץ וג'וליה מיגנס ג'ונסון המיועדים להופיע בקונצרט בירושלים שייערך בבריכת השלטון; בקונצרט בתל־אביב, שייערך בככר מלכי ישראל, תופיע התזמורת הפלהרמונית וכן עשויים להופיע גם כמה אמנים מהשורה הראשונה של האמר העברי.

הנבלנית מריאל נורדמן מצרפת תופיע עם ה„טיפניסיה תחת שרביטו של **סטנלי ספרבר** בקונצ'רטו לנבל מאת א. טאריש־אלברס. כמו כן יושמעו בתכנית הערב יצירות מאת היידן, איינם, ובבכורה עולמית יצירתו של א. חרל"פ „עולמו של ילד". סדרה זו, שתחל ב־3 בפבראר 1988, תכלול 7 קונצרטים בתל־אביב, ירושלים, אשקלון ובאר־שבע.

דמויות משרתות רעיון

אמש עלה המסך על האופרה „פידליו", בביצוע האופרה של קלן

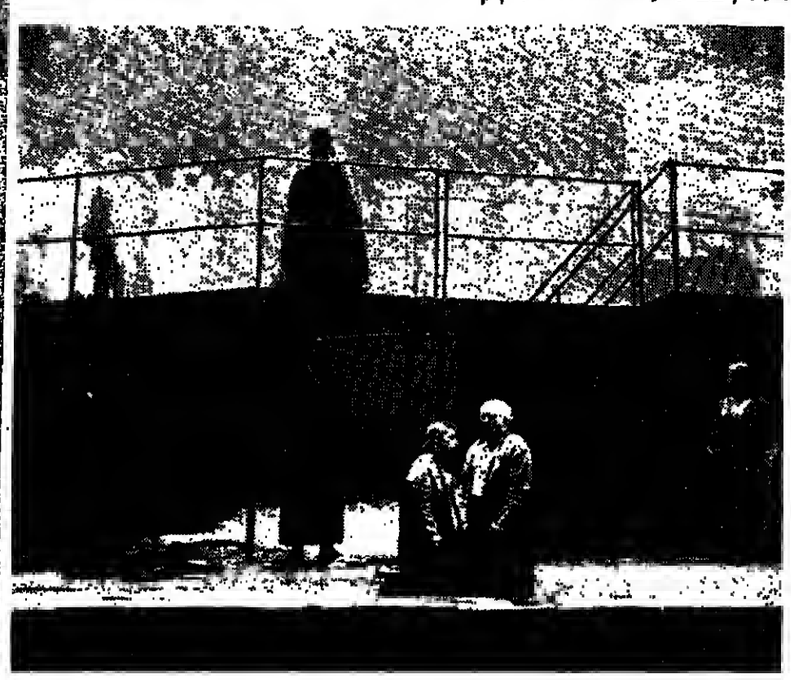

אילו בבא בחשבון, אחר ספיים את כתיבת „פידליו", ליבריה האופרה נוספת, היתה אולי האופרה השניה בעבירה בבל את „פידליו" בסל הבולשות הדראבסיות שבה. אולם בפני שהיתה האופרה היחידה שלו ומפני שהתבדרה ביופי כה רב, כרבים להציג אותה.

עלילת „פידליו" מבוססת על מעשה שקרה באמת בחבל בוהן בצרפת. אך מוקעתקת באופרה לספרד אל תוך בית כלא בתבנת סבילה. נציב בית הכלא, דון פיצארו, הבש סס בתאקרקני את דיבנו הפוליטי פלורסטאן, דידו של הסר הבבוהה עליו דון פרנאנדו. אשת האסיר לאונורה גילתה היכן לחפש את בעלה סנעלם, אך לא פנתה אל הסר הדיר מתוך פחד כוזדק, פן תתעבדבו הניע את פיצארו למהר ולסלק את פלורסטאן. היא מתחפשת לעלם בשם הכמר פידליו („הנאמן"), מצליחה לובות באמון הסוהר רוקו, שאף רצה להסיא לותלה) את בתו מרצלינה שהתאהבה ב„עלם" ופנתה עוקף לאהבה ו'קינו, שוער הכלא. לאונורה־פידליו עוודת לרוקו בעבודתו, וכאשר מגיע השר פרנאנדו כדי לחקור אם אמנם נגמן הוא – בפי שנמסר לו – סבבית הסוהר מחזיקים אסירים שכלא פיצארו על דעת עצמו, היא מצליחה לשחרר את בעלה.

אילו הלחין מוצארט את האופרה הזו, ודאי המוסיקה מאחוזת במשך כל הדראמה, שפני שהוא, כאמן ויאטרון מלידה, ידע להיכנס אל תוך נפשה של כל דמות. לא כן בסחבון: באופרה „פידליו" פועלות שבע דמויות, אבל רק עם שלוש מהן הוא יכול היה להזדהות: פלורסטאן, לאונורה והשר. רוקו, מרצלינה וז'אקינו אמנם סתוארים במוסיקה לא פחות יפה, אבל הם סתוארים בפלקסיות, אמנם יפים אך ללא חיים. פיצארו, סבאריה הדרמסית שלו אף מגלה אישיות, שלילית כמובן, מוצג כאן כרשע, סעבר למתקבל על הדעת, שכן גם השפל בפושעים הנו באיזשהי פינה אדם בעל רגש. הדגד הכושר להזדהות עם כל דמות הוא חולשה של בסחבון כדראמטיקה, ולכמות חולשה זו, בעת הצגה, ניתן רק על ידי עיצוב מעולה בידי זמרים יודעי משחק.

אך יש לתופעה גם הבט אחר: בסחבון מביע במוסיקה הצרופה שלו – בסימפוניות, במיסות, בסונאטות – אידיאות, ואת הוא עושה גם באופרה שלו. הדמויות הפועלות הן המציגות את הרעיונות, אך לא כולן: לאונורה מגלמת את הנאמנות של נשואין, ונאמנות סוחלמת ואהבה הן המביעים הנותנים לה את האומץ לשחרר את בעלה על אף הסכנות הכרוכות בזה. פלורסטאן הוא סמל לחוכם הוופש והאמת, והשר פרנאנדו מוביע כמבשר אהבת הוולת הצדק; אפילו בתפקידו הקטן, שם בסחבון כפי השר באופן בולם את המילים: „האח מחפש את אחיך". שלוש הדמויות משקפות היטב את דשתו של בסחבון עצמו, ולכן תיאורן מושלם.

יהודה בכון

ארבע פתיחות, אופרה אחת

מדוע חיבר בטהובן ארבע פתיחות לאופרה אחתז ולמה שלוש מהן מכונות בשם „לאונורה"? בתשובות לשאלות אלה משתקף חלק מתולדות האופרה „פידליו". בטהובן קרא לאופרה בשם „לאונורה". אבל בעת ביצוע הבכורה של יצירתו, בשנת 1805, הרבו לבצע אופרה בשם „לאונורה" מאת פרדיננאנדו פאר בשפת. איטלקית. על אותו חומר, והתיאטרון בחר בשם „פידליו" על אף התנגדותו של בטהובן. לגרסה ראשונה זו של האופרה הוקדמה הפתיחה הידועה כ„לאונורה מס' 2". הצלחת ההצגה היתה קצרה ולכן הוכרחו לשלוש מערכות, מפני שהאופרה חולקה לשלוש מערכות בפן בזבזו לעלילה המשנית של מרצלינה וז'אקינו. לאחר קיצורים ושינויים העלתה האופרה מחדש על הבימה בשנת 1806. להצגה זו חיבר בטהובן את הפתיחה „לאונורה מס' 3", לאחר שהקודמת נתקלה בביקורת שלילית רבה, מפני שצורתה לא היתה מובנת. אולי למעשה פואמה סימפונית (ובזה הקדים בטהובן את צורת הפואמות הסימפוניות של ליסט), והיא מתארת את העלילה בשעה שהיא טרם ידועה לצופה.

את הפתיחה „לאונורה מס' 1" חיבר בטהובן כהכנה להצגת האופרה בפראג שלבסוף לא התקיימה, אבל יש בה גם ניחושים אחרים. להצגת האופרה בשנת 1814 שוב עיבד המלחין את האופרה, הפעם בשתי מערכות, והיא הגירסה המקובלת כסופית. הפעם הסכים בטהובן לכנות את האופרה בשם „פידליו", ומאחר שהוחלפו שני הקטעים הראשונים באופרה לא היתה עוד מתאימה פתיחה בדו מגור כמו כל ה„לאונורות", ומשום כך חיבר בטהובן את הפתיחה הרביעית. אין בה שום נושא מן האופרה, בעוד שכל ה„לאונורות" מצטטות את האריה של פלורסטאן, זיש בהן מוטיב מיוחס לאלאונורה. את הפתיחה „לאונורה מס' 3" נוהגים להכניס בעת הצגת האופרה, בין שתי התמונות האחרונות.

זמרת לאומית במעמד בין־לאומי

מירה זכאי, זמרת ישראלית במעמד בין־לאומי, מצליחה לאזן בין הופעות בחו"ל, ברסיטלים, בקונצרטים ובאופרות לבין פעילות נמרצת בארץ. היא מתמידה להשמיע יצירות מאת מלחינים ישראלים, מהן בביצועי בכורה שנם הוקלטו על־יידה כמו „רזטאציות" ו„שמש אוקטובר" של מרק קופיטמן. קולה מתמם לבבות ושופע אפי ויפי. החודש שרה, בביצוע בכורה, ארבעה שירים מאת המוסיקאי הירושלמי דן יוחס, לסילים של דוד פונל, „שירים יפים ומצויינים, אבל קשים לביצוע", מספרת הזמרת. הסלחין הבריטי סקסוול־דיוויס, שבנת בקונצרט, התרשם לטובה מהשירים והשיריתה של זכאי: „לא ידעתי שיש לכם בישראל זמרת אלט כה מצויינת", אמר. לאחרונה הופיעה זכאי ברסיטל סיוחד של מוסיקה עתיקה ב„תגיגה של מוסיקה קולפ" בירושלים, בעבד של שידים יהודיים וספרדיים, בבית התפוצות, שבו שרה לראשונה פיוטים מאת אלברטו חסזי, הסלחין והאספן של השירה היהודית־ספרדית. בימים אלה השלימה הקלטה של שמונה עשר שירים ורומנסות מהמחזור של חמזי הכולל 230 פיוטים. הוקליט יופק מטעם הסרכז למוסיקה יהודית בבית התפוצות. לפני במה חדשים ביצעה בערב של שירים אמנותיים ביידיש שירים אידיים מאת יוסף דורפמן. השבוע היא מופיעה כסולנית עם התזמורת הקאמרית הקיבוצית, בניצוח **ליאור שמבדל, בשתי קאנטטות (מס. 55 ו־170) מאת באך.

זכאי: „שרתי כבר כמה פעמים עם התזמורת הקיבוצית. בין השאר ביצירות של רספיני וברין. תענוג לעבוד איתם. הרעננות וההתלהבות שלהם מרמות לי תמיד להרגשה של שמחת יצירה". הקונצרט, הכולל גם יצירות מאת היידן (סימפוניה מס. 44), האאם („סטאבאט שוברה במחנה הריכוז טרזיינשטאט) ושמבדל (יצירה לכלי נשיפה ונקישה בביצוע בכורה) ייתקיים מחר בערב, בפנמי הקהל הרחב, בקיבוץ שפיים.

לא סכבר יצא לאור בבלגיה תקליטור „לידר ותהילים" בביצוע מירה זכאי בליווי הפסנתרן ביפסין רביץ. נכללים בו: שלושה שירים מאת ורדינה שלתסקי, שירים יהודיים של דאריוס מיו, שירים יוניים מאת ראול „סנטה צציליה" של ברדיו „הנך יפה רעיתי" בוסקוביץ' ותהילים „ממעמקים קראתיך יה" (בעברית) מאת ארתור הונגר. זכאי גם עומדת להשמיע שני שירים של בוסקוביץ' בערב לזכרו של המלחין, לכבוד יום העצמאות הארבעים למדינה הוזמנה להופיע, בפסטיבל ישראל, ברסיטל תגיני שיוקדש, בין השאר, לבמה יצירות ושירים המופיעים גם בתקליט החדש וכאלה שנוסף לאחרתה לרפרטואר שלה.

ישראל דליות

תערוכת איורים מספרי ילדים. משנות ה־40, במוזיאון ישראל

„עץ נטעתי בחג האילך" הוא שמה של תערוכת איורים לספרי ילדים משנת הארבעים, שתיפתח במוזיאון ישראל ב־9 בפברואר. במרכז התערוכה איוריו של אביגדור לוראיזאדא מקבוצת „אופקים חדשים" אשר נפטר לפני חודשים מספר. בנוסף לתצוגת האיורים תכלול התערוכה גם פינת משחקים שבה יוכלו ילדים סיפורים בעזרת מגנטים ויעבדו גם בצבע.

אריך נגן שני למירי אלוני

„טיפה אהבה" מגישה מירי אלוני בתקליט אריך נגן חדש. „טיפה אהבה", כשמו של שיר שכתב קובי לוריא, הוא התקליט אריך הנגן השני לאמרת הזותיקה, פרי עבודה של כשלוש שנים היוצא בהפקה עצמאית של שמואל אומני. המפיק המוסיקלי הוא גרי אקשטיין אשר אחראי גם על העיבודים, יחד עם נתן כהן.

בתקליט תשעה שירים. חלקם מוכרים במו „שיר לשלום", אשר זכה לעיבוד חדש של גרי אקשטיין ולתוספת בית בערבית, „כמו מאמונה", השיר אותו שרה בתחרות הקדם־אירוויזיון או „ירח אלבמה", בתרגום חדש של אהוד מנור. כמו כן שירים חדשים שכתבו, בין השאר, אהוד מנור ויאיר קלינגר. התקליט אמור לצאת לחנויות השבוע.

ביתתיים סקיימת מירי אלוני הופעות סנורות בתובנית הנשאות את שם התקליט, ובהן שירים ישנים וחדשים. במקבל היא מופיעה בערב יחיד הנקרא „נשים על־פי ברכטי" – תוכנית החוגגת עתה 150 הופעות.

ורדה צימרמן

שידורים

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה מעמה – בסחובן: ששה מנואטים סס' 10 מן העזבון; בלאבה: קונצרטו בלה מינור לחלל תזמורת; ברהמס: וריאציות לפסנתר על נושא של פגניני אופוס 35; צייקובסקי: מארת מפירנצה, שישיית כלי קשת אופוס 70 (עיג ת"ק); מוצרט: סימפוניה מס' 25 בסול מינור (עיג ת"ק).
09.00 קונצרט בוקר – סיבליוס: שוויטת מימון לשני חלילים וחצ. כלי קשת אופוס 98א; סנדלסון: שלישיית פסנתר ברה סיטור אופוס 49; לאלו: קונצרטו לצלו ולתזמורת; פולנק: סימפוניסטה; סטרוינסקי: קונצרטו ברה לכנור ותזמורת (עיג ת"ק). ברנשטיין: „טפור הפרברים" (עיג ת"ק).
11.57 פינת השיר משירי עזר רבין.
12.00 מן הסרטיה – היידן: שלישייה מס' 5 בדו מנור, לפסנתר, כנור וצלו (שלישייה „ידידים"); שוסאן: פנטסיה בדו סנור, אופוס 17 (אירנה אדלשטיין פסנתר).
13.05 בהאזנה נינוחה – מוצרט: רבעייה בסול מינור לפסנתר וכלי קשת ק. 478; סבוא חריאאנית על נושא מתוך „הטוחנת היפה"; שופן: סונטה מס' 2 לפסנתר בסי במול מינור אופוס 35; צייקובסקי: סרנדה למיתרים בדו מנור; דבוראק: מחולות סלבוניים מתוך אופוס 72.
15.00 הסברה מוסיקלית – „מומה", אנדרה הידיר בשיחה עם בני הכדל תכנית ראשונה (שת).
16.00 מאולמי הקונצרטים בעולם – התזמורת הסימפונית של רדיו פרנקפורט ענבל – מאוהלר: סימפוניה מס' 7.
18.00 דשא על הבצוע.
19.00 בין תברים – יצירות מאת שארל קשלן בנגינת הפסנתרן בתו שרון – שירים עממיים יהודיים מאת דריוס מין – מסי אלברטו יונה, בריסון בלדה לחליל, פסנתר, ולחצ. כלי קשת מאת פרנק מרסן פואמה סימפונית „אגדה שעצי האורן ידעו לספר" מאת א. בקש.
20.00 אינטרלוד.
20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם – 1. התזמורת הסימפונית של רדיו דבלין ?. פריסס – פ. קוקורוך: סימפוניות של סימפוניות לכלי נשיפה; ה. הרסה: ילדי ליר (ס. טרפי סופראן).

שידורים

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה מעמה – בסחובן: ששה מנואטים סס' 10 מן העזבון; בלאבה: קונצרטו בלה מינור לחלל תזמורת; ברהמס: וריאציות לפסנתר על נושא של פגניני אופוס 35; צייקובסקי: מארת מפירנצה, שישיית כלי קשת אופוס 70 (עיג ת"ק); מוצרט: סימפוניה מס' 25 בסול מינור (עיג ת"ק).
09.00 קונצרט בוקר – סיבליוס: שוויטת מימון לשני חלילים וחצ. כלי קשת אופוס 98א; סנדלסון: שלישיית פסנתר ברה סיטור אופוס 49; לאלו: קונצרטו לצלו ולתזמורת; פולנק: סימפוניסטה; סטרוינסקי: קונצרטו ברה לכנור ותזמורת (עיג ת"ק). ברנשטיין: „טפור הפרברים" (עיג ת"ק).
11.57 פינת השיר משירי עזר רבין.
12.00 מן הסרטיה – היידן: שלישייה מס' 5 בדו מנור, לפסנתר, כנור וצלו (שלישייה „ידידים"); שוסאן: פנטסיה בדו סנור, אופוס 17 (אירנה אדלשטיין פסנתר).
13.05 בהאזנה נינוחה – מוצרט: רבעייה בסול מינור לפסנתר ולכלי קשת ק. 478; סבוא חריאאנית על נושא מתוך „הטוחנת היפה"; שופן: סונטה מס' 2 לפסנתר בסי במול מינור אופוס 35; צייקובסקי: סרנדה למיתרים בדו מנור; דבוראק: מחולות סלבוניים מתוך אופוס 72.
15.00 הסברה מוסיקלית – „מומה", אנדרה הידיר בשיחה עם בני הכדל תכנית ראשונה (שת).
16.00 מאולמי הקונצרטים בעולם – התזמורת הסימפונית של רדיו פרנקפורט ענבל – מאוהלר: סימפוניה מס' 7.
18.00 דשא על הבצוע.
19.00 בין תברים – יצירות מאת שארל קשלן בנגינת הפסנתרן בתו שרון – שירים עממיים יהודיים מאת דריוס מין – מסי אלברטו יונה, בריסון בלדה לחליל, פסנתר, ולחצ. כלי קשת מאת פרנק מרסן פואמה סימפונית „אגדה שעצי האורן ידעו לספר" מאת א. בקש.
20.00 אינטרלוד.
20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם – 1. התזמורת הסימפונית של רדיו דבלין ?. פריסס – פ. קוקורוך: סימפוניות של סימפוניות לכלי נשיפה; ה. הרסה: ילדי ליר (ס. טרפי סופראן).
21.00 עד כאן: חדשות קול ישראל, רצף דמי הטלקסטס.
08.05 שעות כושר.
08.15 אורחות (ז־ט') העיתון.
08.40 ראשית קריאה: בלי סודות, בימים חדיש.
09.00 אנגלית (ה').
09.20 חשבון כשוט (ד') פעולות החשבון (כ).
10.10 אנגלית (ז').
10.30 רגע עם דודלי: דודלי תמדוד לי (כ).
11.00 ערבית מדוברת (ד'–ה') יום עסל ויום בסל.
11.15 אנגלית (ח').
11.30 ארץ מולדתי: אל מחוץ לגדר.
12.00 אנגלית (ח').
12.25 תלמוד: שניים אוחזין, בעיא 1 (כ).
13.00 גיאוגרפיה כללית (ז'–ט') המרחבים לעונות השנה.
15.30 אנגלית (יא'–יב').
13.45 צרפתית: העשרה.
14.00 עוד כאן: חדשות קול ישראל, רצף דמי הטלקסטס.
14.05 סנע־צמיתה־רקבון (3) – מחזריות של צמיתה ורקבון בכל הקובב אותנו.
14.35 קטים קסנים לבנים.
15.15 קשר כשפתוחי – משחק תפקידים עם זאיה אברמסון. שני השחקנים, בנתיה ברק וחיקה כרמון הם זוג הורים בשלבי גירושין, הבאים להתייעץ על חילוקי חדעות וההאשמות הדדיות ביניהם. את ילדיהם משחקים הילדים אביב לשס ועל ארוך.
15.40 שעת כושר.
15.50 נויה – סידרה חדשה בת שישה פרטים המתארת את חייו ויצירתו של פרנסיסקו גויה, האמן הספרדי, שוחי במאה השמונה עשרה. (פרק 1) – פגישה עם נוף הולדתו פואנטה דה טודלס שבאראגון. תחילת לימודי הציור אצל האמן הידוע לוזן והיכרות עם שני חברים שילוותו כל חיים.
16.45 חידה יומית נושאת פרסים בנושא פרחי בר בישראל
17.00 ערב חדש.
17.30 זרבובים – שם הפרק. „מתפשים את המסטוף" – זרבובלון יוצא לחפש אוצר בעקבות ספה שמוצא, והזרבובים גם הם יוצאים בעקבות מפה אחרת שני המסעות נגמרים בהפתעה (עברית־ערבית).
17.40 הופה היי – שלישית. „הופה היי" חוזה ביער ירושלים ומנשת שם את „סרוך" המתמהיני וחבורת ילדים חובבי טיסנים. משתתפים גם ספי רינגלן ואלונית.
18.20 קוקסון – סרט בהנפשה.
18.25 פסוקו של משוש: מבט אל בית לחם.
18.30 קיצור הודשות (ערבית).
18.32 סקירת הכמות.
18.35 ספורט – סקירת אירועי הספורט בארץ ובעולם.
19.30 חדשות (ערבית).
20.00 כותרת סבט.
20.02 הצפון והדרום – (פרק חמישה־עשר): בקרבות בין הצפון לדרום, יש לצבא הדרום יתרון. ברט אחוזתו של אורי והמשרתת שלה מסירסיים מנסות לחמוק אל מעבר לקווי בוחות „חבריזתי" כדי לשוב דרומה למוסרדיאל. אורי ממהר אל אחוזת לדמוט כשנדע לו על חסיפת מדלן, נחוש להכניע מופית את זיסטין. במונטרראיל נישאים אורי ומדלן. הצלחותיו של אלקנה בנט בבריצת הסדר הימי מביאות לו רחוזים גדולים, שמהם הנית גם אשסון. אורי מסתכן בכמיסה לשסח האויב כדי לחקור את פעולותיו הלא־חוקיות של בנט. שם מזדמנת לו פגישה מסחת, אך גם מאבנת, עם יזידו האהוב גודג' האזארד („ערבי־ערבית).
21.00 מבט לחדשות.
21.30 חשדרי שירות.
21.35 מלך הכיתה (פרק שמיני). „בעיה חשמה מאריה". הנבחרת האולימפית של חלמידי התיכון „פילמור" תתמודד עוד פעמיים עם נבחרת תלמידי ביהיס הטכני של ברוקלין, לקראת שמחקי הגמר; עומדים חברית של מאריה מנבחרת „פילמור" עומדים על כך שלא תיפגע לחיזוריו של מנביע הנבחרת הירקן (ענבל ר'בב).
22.00 זה הזמן.
22.50 בלמן (פרק שלישי): „קרח דק" – שני אנשים מן העבר נכנסים שוב אל חייו עד בלמן. הוא אינו מעוניין אבל קשה לו לסרב לעזרה, כאשר ביסחתה של אנגליה עומד בסכנה. לוסי משובבעת, שעליהם לפעול מיד.
23.40 פסוקו של יום; חדשות הלילה ומוסף הספורט „חצי פינה".

רשת א'

06.00 שידורים לעולים.
07.30 רדיו קל.
08.05 „חפונה מתוגה".
08.27 משפט דמיאניוק – שידור חי מבתי האמונה בירושלים.
13.05 שירים עברים.
14.06 „בראש עצוי".
15.30 האוניברסיטה הפתוחה
15.57 משפט דמיאניוק – שידור חי מבתי האמונה בירושלים.
19.20 פרקי היום בתנ"ך.
19.30 שידורים לעולים.
22.05 לכל אדם כוכב הפעם: מזל „דלי".

רשת ב'

06.00 שמע ישראל.
06.04 סקירות מאמרי המערכת.
06.12 התעמלות בוקר.
06.52 אור ירוק.
06.57 רגע של עבריה.
07.00 הבוקר הזה.
08.05 עושים עניין.
09.05 ביקור בית.
10.05 כל צבעי הרשת.
11.50 פינת המודעה הקטנה.
12.10 „אלף אלפי בביקר.
12.50 מה נשמע.
13.05 בחצי היום.
14.06 לראות או לא לראות.
14.30 בת צחוק.
15.05 שירים ושיעורים.
16.05 יומן כלכלה.
16.30 על מספרים ואנשים.
17.05 רגעי קסם.
17.55 קראתי ספר.
18.11 „שעה חופשית" – מגזין לענייני חיבור.
18.45 היום בספורט.
19.00 היום הזה.
19.35 דין ודברים
20.05 סולם הזמירות – מצעד הצמחים המסורתי.
22.05 קפד ראשו עם שמואל רזין
00.15 „לאז ועדי"

רשת ג'

06.11 בחזרה לאושר.
07.07 שיר בבוקר בבוקר.
09.05 מה כבר תשע.
10.05 דברים טובים.
11.05 סבעים מי יודע.
12.05 אחבה יומיומית.
13.05 רק בימי חול.
14.05 לי ולך שיר ובכה.
15.05 חדש חדש ומחודש.
16.05 הצגה יומית.
18.06 מצעד המעדנים – וזכרות מזמנים לקראת יום העצמאות.
21.05 קצת אחרת.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

05.45 פרקי אבות.
05.55 באותן מילולי – פיטוט של אבשלום קור.
06.05 אוניברסיטה משודרת.
06.30 מקרוים עין.
07.07 שבע אפס שבע.
08.00 בוקר טוב ישראל.
09.05 אלה בוקר.
10.05 שירים עבריים.
11.05 כבון לעכשיו.
13.05 דו רח יומי.
13.55 40 לאחור – סיפור היום בנשיה.
14.05 פגישה יומית.
15.05 שירים לחג.
16.05 שירים עבריים.
16.54 באופן מילולי.
17.00 ערב טוב ישראל.
18.05 הדרה ממסלה – שמה לטוחה של אסתר לוים.
18.45 משחו עלמי – ענייני חוץ.
18.55 הדעות לחיילים.
19.00 מבקר ידיעות.
19.05 „שירים מכאן".
20.05 בעיקר מוסיקה – המגמלה המוסיקלית המשודרת „הפעמון" המזרחיות על הזמר הפיסמון בארץ.
21.00 מבט לחדשות.
21.30 אוניברסיטה משודרת
22.05 על הדבש ועל הכיסף.
25.05 עשרים וארבע היום שחרה.
23.55 „שיחות חצות" – עם המחנאי יוסף מוכדי.
00.05 צפורי לילה.
02.00 לא רוצים לישון.
05.05 צלילי בוקר.

צה"ל 2

19.05 רדיו רדיו.
20.05 צוד וחצי – תכנית סטרס.
21.57 הדעות לחיילים.
22.05 הפסקת עשר.
25.05 קול הגיז הזה.

טלוויזיה

חינוכית

08.00 עד כאן: חדשות קול ישראל, רצף דמי הטלקסטס.
08.05 שעות כושר.
08.15 אורחות (ז־ט') העיתון.
08.40 ראשית קריאה: בלי סודות, בימים חדיש.
09.00 אנגלית (ה').
09.20 חשבון כשוט (ד') פעולות החשבון (כ).
10.10 אנגלית (ז').
10.30 רגע עם דודלי: דודלי תמדוד לי (כ).
11.00 ערבית מדוברת (ד'–ה') יום עסל ויום בסל.
11.15 אנגלית (ח').
11.30 ארץ מולדתי: אל מחוץ לגדר.
12.00 אנגלית (ח').
12.25 תלמוד: שניים אוחזין, בעיא 1 (כ).
13.00 גיאוגרפיה כללית (ז'–ט') המרחבים לעונות השנה.
15.30 אנגלית (יא'–יב').
13.45 צרפתית: העשרה.
14.00 עוד כאן: חדשות קול ישראל, רצף דמי הטלקסטס.
14.05 סנע־צמיתה־רקבון (3) – מחזריות של צמיתה ורקבון בכל הקובב אותנו.
14.35 קטים קסנים לבנים.
15.15 קשר כשפתוחי – משחק תפקידים עם זאיה אברמסון. שני השחקנים, בנתיה ברק וחיקה כרמון הם זוג הורים בשלבי גירושין, הבאים להתייעץ על חילוקי חדעות וההאשמות הדדיות ביניהם. את ילדיהם משחקים הילדים אביב לשס ועל ארוך.
15.40 שעת כושר.
15.50 נויה – סידרה חדשה בת שישה פרטים המתארת את חייו ויצירתו של פרנסיסקו גויה, האמן הספרדי, שוחי במאה השמונה עשרה. (פרק 1) – פגישה עם נוף הולדתו פואנטה דה טודלס שבאראגון. תחילת לימודי הציור אצל האמן הידוע לוזן והיכרות עם שני חברים שילוותו כל חיים.
16.45 חידה יומית נושאת פרסים בנושא פרחי בר בישראל
17.00 ערב חדש.
17.30 זרבובים – שם הפרק. „מתפשים את המסטוף" – זרבובלון יוצא לחפש אוצר בעקבות ספה שמוצא, והזרבובים גם הם יוצאים בעקבות מפה אחרת. שני המסעות נגמרים בהפתעה (עברית־ערבית).
17.40 הופה היי – שלישית. „הופה היי" חוזה ביער ירושלים ומנשת שם את „סרוך" המתמהיני וחבורת ילדים חובבי טיסנים. משתתפים גם ספי רינגלן ואלונית.
18.20 קוקסון – סרט בהנפשה.
18.25 פסוקו של משוש: מבט אל בית לחם.
18.30 קיצור הודשות (ערבית).
18.32 סקירת הכמות.
18.35 ספורט – סקירת אירועי הספורט בארץ ובעולם.
19.30 חדשות (ערבית).
20.00 כותרת סבט.
20.02 הצפון והדרום – (פרק חמישה־עשר): בקרבות בין הצפון לדרום, יש לצבא הדרום יתרון. ברט אחוזתו של אורי והמשרתת שלה מסירסיים מנסות לחמוק אל מעבר לקווי בוחות „חבריזתי" כדי לשוב דרומה למוסרדיאל. אורי ממהר אל אחוזת לדמוט כשנדע לו על חסיפת מדלן, נחוש להכניע מופית את זיסטין. במונטרראיל נישאים אורי ומדלן. הצלחותיו של אלקנה בנט בבריצת הסדר הימי מביאות לו רחוזים גדולים, שמהם הנית גם אשסון. אורי מסתכן בכמיסה לשסח האויב כדי לחקור את פעולותיו הלא־חוקיות של בנט. שם מזדמנת לו פגישה מסחת, אך גם מאבנת, עם יזידו האהוב גודג' האזארד („ערבי־ערבית).
21.00 מבט לחדשות.
21.30 חשדרי שירות.
21.35 מלך הכיתה (פרק שמיני). „בעיה חשמה מאריה". הנבחרת האולימפית של חלמידי התיכון „פילמור" תתמודד עוד פעמיים עם נבחרת תלמידי ביהיס הטכני של ברוקלין, לקראת שמחקי הגמר; עומדים לקראת שמחקי הגמר; עומדים חברית של מאריה מנבחרת „פילמור" עומדים על כך שלא תיפגע לחיזוריו של מנביע הנבחרת הירקן (ענבל ר'בב).
22.00 זה הזמן.
22.50 בלמן (פרק שלישי): „קרח דק" – שני אנשים מן העבר נכנסים שוב אל חייו עד בלמן. הוא אינו מעוניין אבל קשה לו לסרב לעזרה, כאשר ביסחתה של אנגליה עומד בסכנה. לוסי משובבעת, שעליהם לפעול מיד.
23.40 פסוקו של יום; חדשות הלילה ומוסף הספורט „חצי פינה".
19.00 „אנה קרנינה" – (פרק שני). מערכת היחסים החשאית בין אנה קורנינסקי מקבלת תנופה חדשה. בנשף מפואר שבו משתתפים גם קיטי ואימה, הן מצפות שוורנסקי יצהיר על נישואיו לקיטי. ורונסקי מצידו שכח סבל הענין מאז פגש באנה.
20.00 תקציר משפט דמיאניוק.
20.30 „דיוקן" – הנה הולך, סרט תעודי על המשוררת. בו היא מספרת על מחלת הסרטן אשר לקתה בה וקוראת משירה בפני קהל.
21.00 „מוסיקה קאונטרי מאוהב".

המזרח תיכונית

13.30 חיים אחרים (סידרה); 14.00 מעדכון 500; 14.30 התעמלות; 15.00 שמר־הבובות (מצויר); 15.30 שמר־בוק (מצויר); 16.00 שלבי הסלעים (תכנית לילדים); 16.30 סרט „הכוב שברעים" עם רוברט ריאן; 18.00 ימים מאושרים (סידרה קומית); 18.30 לרון ושירלי (סידרה קומית); 19.00 חדשות ערבית; 19.30 חדשות אנגלית; 20.00 סמנים (בלש); 21.00 פוטבול; 23.00 מעדכון 500; 23.30 חיים אחרים (סידרה).

ירדנית

15.50 סרטים מצוירים (עי' 1); 17.10 בקי הלבדון (עי' 1); 17.35 סרט דוקומנטרי על מדע (עי' 1); 18.00 המנגלים (סידרה בצרפתית); 19.00 חדשות בצרפתית; 19.15 מגזין ספורט בצרפתית; 19.50 תדשות בעברית; 20.30 האם מטפלים בך (קומדיה אנגלית); 21.10 מתלייטינג־מאלטרים (סידרה אמריקאית); 22.00 חדשות באנגלית; 22.10 סרט עלילתי באורך מלא.

ערוץ 2

08.30 משפט דמיאניוק – שידור ישיר.
18.30 „בוא אחרי" סידרה מתח לבני נוער. (פרק תמישי): סאות'ווים מושלך למערה. לין עדיין מסוממת, ועזובה בקרון באזור נטוש. סוזן שעקב אחר שוביה של לין מצליח לשחררה. אך סוזן ולין נרדפים בידי אנשיו של גינס המרושע.

ערוץ בית ליסין

הקיץ של אביה – גילה אלמגור הערב 1.2, ד' 5.2 ב־21.00, ה' 4.2 מתנים שלומי 21.00, ו' 5.2, מופת ו"ג 21.00. הצגות ה־200 – כניסות מאחורים לא תותר.

אחד משלנו – הערב ג.2 ב־20.30, מחר ג' 2.2 בית ליסין ב־37.00 וב־20.30, ו' 5.2 ב־21.00 מוצ"ש 6.2 באר טוביה ב־21.00.

בעל שימושי מאוד – מחר ג' 2.2 קולנוע אשדוד ב־20.30, ד' 3.2 מתניס נוח אליעזר ב־20.30, ו' 5.2 בית אבא חושי 22.00, מוצ"ש 6.2 בית ליסין ב־20.30.

**יפה ירק